Cena egz. 20 groszy | 12 stron

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, Król. Jadwigi 16 w Gdyni, Skwer Kościuszki 24, I ptr.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie 8,85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.00 zł. kwartalnie Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Nr zbiorowy 2650 (trzy przewody) — Oddział w Bydgoszczy 1299. | Założyciel Jan Teska. | Telefony Przedstaw.: Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420

Numer 247 | BYDGOSZCZ, wtorek dnia 26 października 1937 r. | Rok XXXI.

List z Warszawy.

Niedziela zjazdów.

Ubiegła niedziela w Warszawie miała charakter wybitnie polityczny. Dnia tego obradowały w stolicy aż cztery zjazdy polityczne.

Uwaga sfer politycznych była zwrócona przede wszystkim na oddawna zapowiadane obrady **Rady Naczelnej Stronnictwa Narodowego.** Zainteresowanie to dotyczyło głównie osoby nowego prezesa, który miał być wybrany. Wybory te poprzedzały wyraźnie ujawnione tarcia w stronnictwie i liczyć się było można z możliwością, że oprócz kandydatury p. Bieleckiego, popieranej przez Romana Dmowskiego, w ostatniej chwili zostanie wysunięta kandydatura inna, dokoła której rozegra się walka.

Sytuacja wytworzyła się nast.: najstarsze roczniki Stronnictwa Narodowego wysuwały kandydaturę byłego posła Karola Wierczaka, młodzi Bieleckiego. Ponieważ nie można było dojść do uzgodnienia poglądów, a obawiano się złego wrażenia na zewnątrz, jakie dać mogło duże rozbicie głosów, wysunięto kompromisową kandydaturę adw. Kowalskiego z Łodzi, która też została przyjęta.

Wybór Kowalskiego na prezesa stanowi wielką niespodziankę nie tylko dla członków Stronnictwa Narodowego, ale i dla kół politycznych w ogóle. Sylwetka nowego prezesa Stronnictwa Nar. jest aż nazbyt dobrze wszystkim znana. Jest to człowiek impulsywny, wybuchowy i mało zrównoważony, używający w polityce różnych chwytów, nie gardzi też tanią demagogią. Szczególnie po byłym prezesie p. Bartoszewiczu, kandydatura następcy jego jest rażąca.

Z założeń swoich politycznych p. Kowalski jest mniej znany, choć wiadomo, że najbliższe jego sercu są tendencje totalistyczne. Najbardziej zaangażował się on na odcinku antyżydowskim. I być może, że to przyczyniło się do powodzenia jego kandydatury, gdyż antysemityzm stał się częścią programową również sanacji i dziś, Stron. Narodowe, aby nie dać się zdystansować na tym tak popularnym odcinku swej działalności będzie musiało wszcząć akcję antyżydowską, a to doskonale poprowadzić będzie umiał adw. Kowalski. Należy zaznaczyć, że skład władz wskazuje na wybitne wzmocnienie pozycji młodych w stronnictwie.

W ub. sobotę i niedzielę obradowały również w Warszawie **Klasowe Związki Zawodowe.** Kongres ten cechowała wielka opozycyjność do dzisiejszych rządów, chęć podjęcia **zdecydowanej i natychmiastowej walki o demokrację.** Napiętnowany zarząd **Zw. Nauczycielstwa Polskiego** całą swoją nadzieję położył na wyniki tych obrad, spodziewając się, że zw. klasowe czynnie go poprą w walce o utracone wpływy w ZNP. I pod tym względem ZNP nie zawiódł się, choć wątpić należy, aby wobec zdecydowanej i silnej postawy rządu w tej sprawie, akcja zw. klasowych mogła dać jakieś pozytywne rezultaty.

Stwierdzić przede wszystkim trzeba, że **bojowa postawa Klasowych Zw. Zawodowych odbiega nawet od stanowiska PPS,** które jest nadal wyczekujące. Wiadomo bowiem, że np. w czasie rewolty chłopskiej partia była przeciwna strajkowi, podczas gdy kl. zw. zawodowe w cały szeregu miejscowości przystąpiły do strajku solidarnego. Z tymi więc nastrojami, które ujawniają socjalistyczne zawodówki, rząd będzie musiał się poważnie liczyć. Z wielu względów musimy się powstrzymać od podania i omówienia zapadłych na tym kongresie uchwał i rezolucyj. Oblicze ideowe obradujących dostatecznie ujawniło się m. in. w uchwale w sprawie Hiszpanii.

„Kongres przyjął przez aklamację uchwałę, która przesyła wyrazy najgłębszej sympatii bohaterskim obrońcom Republiki Hiszpańskiej, wyraża cześć poległym w walce z faszystowskim najazdem włosko-niemieckim. Kongres domaga się zdecydowanych środków, które by uniemożliwiły dalszy najazd na Hiszpanię. Rząd Republiki hiszpańskiej winien otrzymać przewidzianą w statucie Ligi Narodów pomoc międzynarodową“.

Klasowe związki, walczące o demokrację i przeciw faszyzmowi stają na prożydowskim stanowisku PPS, że akcja samoobrony polskiej przeciw zalewowi żydowskie-

(Ciąg dalszy na stronie 2-ej).

Otwarcie nowej linii kolejowej

Sierpc—Brodnica.

U góry: p. minister Ulrych przecina wstęgę na nowym torze kolejowym. U dołu: p. minister wygłasza przemówienie po otwarciu nowej linii.

W Sierpcu odbyła się dnia 24 bm. uroczystość poświęcenia i otwarcia nowowybudowanej linii kolejowej do Brodnicy. Linia ta odda wielkie usługi rozwojowi gospodarczemu Mazowsza płockiego, przyczyniając się do łatwego wywozu płodów rolnych do portów Bałtyku.

Specjalnym pociągiem z Warszawy do Sierpca przybyli: **minister komunikacji Ulrych,** prezes najwyższej izby kontroli, **gen. Krzemieński,** wicemarszałek senatu Barański, wicemarszałek sejmu Podoski, podsekretarz stanu w min. przem. i handlu Sokołowski, podsekretarz stanu w min. komunikacji Piasecki, przedstawiciele władz wojskowych z dowódcą O. K. Warszawa gen. Trojanowskim, przedstawiciele władz administracyjnych z wicewojewodą warszawskim Myślińskim.

Przy dźwiękach marsza KPW zatrzymał się pociąg **na stacji Sierpc.** Minister Ulrych po wyjściu z wagonu oraz dostojni goście powitani zostali przez przedstawicieli władz administracyjnych ze **starostą sierpeckim Morawskim,** przedstawicieli władz wojskowych i samorządwych oraz miejscowego społeczeństwa. Min. Ulrych zajął miejsce na trybunie. Obok usiedli: prezes NIK gen. Krzemieński, **ks. biskup Okoniewski,** podsekretarze stanu, wicemarszałkowie sejmu i senatu, gen. Trojanowski i dowódca OK Toruń **gen. Thommée** i goście.

Pierwsze przemówienie wygłosił **dyrektor kolei z Torunia inż. Dobrzycki,** który mówiąc o znaczeniu gospodarczym nowowybudowanej linii, podkreślił, iż linia ta, po oddaniu do użytku w końcu przyszłego roku, będącego obecnie w budowie, **mostu przez Wisłę wraz z bocznicą kolejową w Płocku,** otworzy całkowicie szlak komunikacyjny

Łódź — Kutno — Sierpc — Brodnica.

Na linii Sierpc—Brodnica zostały wybudowane trzy stacje: **Szczutowo, Rypin i Kretki.** Wszystkie te stacje zostały wyposażone w nowoczesne urządzenia dla potrzeb ruchu handlowego. Nowa linia od Sierpca do Brodnicy liczy długości 55 km. Poczynając od Rypina w kierunku Brodnicy linia ta biegnie w terenie falistym, to też przy budowie jej zaszła konieczność wykonania szeregu **głębokich przekopów, wysokich nasypów,** a również mostów i przepustów. M. in. dwa większe mosty, mianowicie na rzece **Skrwie pod Sierpcem,** drugi na rzece **Drwęcy pod Brodnicą.**

Mówca zakończył swoje przemówienie okrzykiem na cześć Pana Prezydenta R. P. i marszałka Śmigłego-Rydza. Przy dźwiękach hymnu narodowego okrzyk ten został wielokrotnie powtórzony.

Burmistrz Sierpca Jan Żugaj,

imieniem miejscowego społeczeństwa podkreślił znaczenie tej nowej inwestycji kolejowej dla podniesienia gospodarczego m. Sierpca i jego okolic, zaznaczając, iż w ostatnich latach, w których to zostały przeprowadzone nowe inwestycje kolejowe **ruch budowlany w mieście wzrósł dziesięciokrotnie.**

Ks. prałat Okólski podkreślił, iż dzisiejsza uroczystość jest jedną z tych, która świadczy o żywotności państwa polskiego.

Po przemówieniach i **poświęceniu nowej linii przez ks. biskupa Okoniewskiego,** minister komunikacji w otoczeniu dostojników państwowych **przeciął wstęgę,** otwierając tym samym linię kolejową.

Po otwarciu linii, minister Ulrych wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył, że nowa linia kolejowa połączyła dwie odrębne dzielnice, które kiedyś zostały rozdzielone polską bezsilą i siłą sąsiadów. Dzisiaj złączyliśmy te dwie dzielnice **Mazowsze i Pomorze** linią kolejową. Ta linia kolejowa to symbol polskiego dążenia do siły, a ta siła zależy jedynie i wyłącznie od nas samych.

Po zakończeniu uroczystości p. minister udekorował zasłużonych pracowników kierownictwa budowy.

Na wszystkich stacjach aż do Brodnicy witały p. ministra licznie zebrane delegacje organizacyj i stowarzyszeń społecznych, ludność oraz dziatwa szkolna.

O godz. 15,07 pociąg specjalny zatrzymał się w Brodnicy. Przybycia p. ministra oczekiwali przedstawiciele władz z **wojewodą Raczkiewiczem** na czele. Pana ministra w serdecznych słowach powitał w imieniu miejscowego społeczeństwa, **burmistrz m. Brodnicy p. Blokus,** dziękując za dokonaną inwestycję. W piętnaście minut później minister wraz z towarzyszącymi mu osobami odjechał do Warszawy.

—x—

Znów 6 domów arabskich wysadzono w powietrze.

Jerozolima, 25. 10. (PAT). Akty terrorystyczne trwają w dalszym ciągu. Ubiegłej nocy znaleziono trzy bomby na torze kolejowym w pobliżu Gazy. W Tel Avivie ostrzeliwano rzeźnię. Doszło do strzelaniny również w Safed i na przedmieściach Jerozolimy.

Władze prowadzą energiczną walkę z terrorystami. W wioskach, należących do okręgu jerychońskiego rozmieszczono 90 policjantów, którzy są utrzymywani na koszt gmin.

W Napluzie dokonano rewizji w 60 domach, **z których 6 następnie zburzono za pomocą dynamitu.**

Roland Strunk zginął w pojedynku.

Berlin, 25. 10. W tych dniach zginął w pojedynku słynny reporter wojenny „Voelkischer Beobachter“, Roland Strunk.

Strunk odbywał ostatnio ćwiczenia wojskowe. Po powrocie z manewrów zakwestionowano jego bojowość. Stąd wynikł pojedynek, zakończony śmiercią dziennikarza, broniącego — jak pisze „Voelkischer Beobachter“ — honoru swego i swojej rodziny.

List z Warszawy.

(Ciąg dalszy).

mu jest wyłącznie manewrem taktycznym faszyzmu i dlatego **udzielają oni żydom swego zupełnego poparcia, wypowiadając się ostatnio m. in. przeciwko „ghettu" ławkowemu.** Warto to sobie zapamiętać.

Liczono bardzo na solidarność Stronnictwa Ludowego z socjalistycznymi zawodówkami. Tymczasem Stronnictwo Ludowe pilnie strzeże swojej samodzielności. W pewnej części prasy puszczono pogłoskę, że na kongresie reprezentował Stron. Ludowe p. Thugutt. I istotnie był obecny na kongresie p. Stanisław Thugutt, który jednak przemawiał li tylko w imieniu własnym i imieniem Spółdzielni Spożywców „Społem".

Polityczny sens kongresu został zawarty w mowie przewodniczącego p. Kwapińskiego, który m. in. powiedział: „za najpilniejsze zadanie polityczne, stojące przed klasą robotniczą uważamy walkę o zmianę ordynacji wyborczej, o nowe demokratyczne wybory i o ujęcie władzy przez robotników, chłopów i pracowników umysłowych. Walka o nowy demokratyczny sejm jest dziś wspólną walką całego świata pracy w Polsce, wspólną walką wszystkich czynników demokratycznych.

Zupełnie inna atmosfera panowała na **zjeździe Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych,** organizacji robotniczej Ozonu, który obradował w sali Rady Miejskiej w Warszawie. Tam kajano się, bito się w piersi za grzechy własne, wyrzekano się raz na zawsze socjalizmu i wszelkich międzynarodówek, wyklinano dotychczasowych własnych przywódców od Moraczewskiego począwszy. Piętnowano wszelkie partyjnictwo w zawodówkach i „diabła wypędzano Belzebubem", opowiadając się wyłącznie za nowym obozem politycznym. Zagubiono przy tym bojowe pieśni robotnicze, natomiast wysłuchano stojąc i z namaszczeniem Pierwszej Brygady. Wstydzono się czerwieni na opaskach i na sztandarach i przez radio klarowano narodowi, że czerwień ta w niczym nie przypomina krwi, przelanej w walkach klasowych, a raczej przypomina ona krew ofiarnych bojowników w walkach niepodległościowych.

Wiele już widzieliśmy zjazdów Ozonowych w sali Rady Miejskiej.

Zawsze stawano frontem do „czegoś": a więc frontem do miast, do stanu trzeciego, frontem do wsi i chłopa, frontem do młodzieży, aż wreszcie ustawiono się frontem do robotnika, bo — jak patetycznie wołano — „proletariat jest sercem narodu polskiego".

Nie grzeszono w tym gronie skromnością oznajmiając, że zawodówki ozonowe zjednoczą cały ruch zawodowy w Polsce i staną się szczytną szkołą dla obecnego i dla przyszłych pokoleń, jako wyraz zjednoczonej silnej woli, mocy charakterów i niezłomności przekonań. I tego wszystkiego właśnie musiał wysłuchać i mile się uśmiechać jeszcze Wojtek Malinowski, tak jak swego czasu o niezłomności przekonań deklamował na zjeździe wiejskim sen. Róg. Liczono bardzo na Poznańskie i na Pomorze, na Zjednoczenie Zawodowe Polskie i Ch. Z. Z., ale organizatorów spotkał zawód. Szeregowców dostarczyły przede wszystkim rozbite ZZZ p. Moraczewskiego i dlatego przeważali liczebnie uczestnicy kongresu ze Śląska i z zagłębia dąbrowskiego.

Dnia tego odbył się również **zjazd t. zw. zielonych koszul,** czyli organizacji młodzieży wiejskiej. Na zjeździe tym uchwalono akces do Zw. Młodej Polski. Zielone koszule połączą się z szarymi, lnianymi koszulami ZMP.

Taki oto plon dała nam ub. niedziela polityczna w stolicy.

Rys.

Jeszcze walki na północy.

Salamanka, 25. 10. (PAT). Główna kwatera wojsk gen. Franco komunikuje, że działania na froncie północnym trwają w dalszym ciągu. Zajęto liczne miejscowości, **oczyszczając prowincję asturyjską od nieprzyjaciela.**

Liczba milicjantów, którzy dostali się do niewoli **przewyższa obecnie 15 tys.** Zdobyto bardzo obfity materiał wojenny. Na jednym tylko odcinku znaleziono **12 samolotów pościgowych, 14 armat,** liczne składy amunicji **oraz około 100 ton artykułów żywnościowych.** Na innych frontach panuje spokój.

Czy wystawa paryska będzie przedłużona?

Paryż, 25. 10. Przedłużenie wystawy paryskiej na wiosnę przyszłego roku, staje się coraz bardziej prawdopodobne.

Wśród eksponentów cudzoziemskich zgodzili się na pozostawienie swych pawilonów na rok przyszły: Anglia, Włochy, Stany Zjedn., Kanada, państwa bałtyckie i Wenezuela.

Odmówiły pozostawienia pawilonów: Niemcy, Belgia i Szwajcaria. W każdym razie pozostawienie pawilonów sekcji francuskiej jest **podobno rzeczą zadecydowaną.**

Japończycy zmusili Chińczyków do odwrotu z pod Szanghaju.

Tokio, 25. 10. (PAT) Komunikat dowództwa wojsk japońskich w Chinach:

Front Szansi: Ogłoszone dzisiaj po kilkudniowej przerwie wiadomości potwierdzają poniekąd doniesienia chińskie, iż Japończycy spotkali się na tym froncie **z silnym oporem nieprzyjaciela.** Komunikat japoński stwierdza, że wojska, idące na zachód wzdłuż odnogi kolejowej Szichcziankuang—Tajuan, zdobyły wzgórze o 4 km na północ i południe od Mantsekuanu (przejście przez mur chiński, który w tym miejscu stanowi granicę między prowincjami Szansi i Hopei). Ta ostatnia miejscowość **była zdobyta przez Japończyków już przed dwoma tygodniami.**

Front szanghajski: Komunikat japoński donosi o wielkich sukcesach na południowym odcinku tego frontu. Po dwóch miesiącach zaciętego oporu — brzmi doniesienie sztabu japońskiego w Szanghaju — **wojska chińskie rozpoczęły odwrót z zajmowanych pozycyj.** Natarcie japońskie na Taczang i Kianguan rozpoczęło się w sobotę o świcie. Wojska chińskie nie wytrzymały natarcia i zaczęły się wycofywać na zachód i południowy zachód. W niedzielę rano Japończycy zajęli uniwersytet chiński Futan, zamieniony w silną fortyfikację, a w południe straże przednie wkroczyły do Taczang. Natarcie japońskie było wspierane przez lotnictwo i artylerię okrętową.

Ks. Kanin, szef sztabu generalnego, wystosował do gen. Matsui, dowódcy wojsk japońskich w Szanghaju telegram z powodu ostatniego zwycięstwa, wyrażający przekonanie, że akcja pod Szanghajem **zostanie doprowadzona do osiągnięcia zamierzonego celu.**

Front środkowy: lotnictwo japońskie bombardowało dziś obiekty wojskowe pod Nankinem, lotnisko w Tacziokiang, koszary i zgrupowania wojsk w Takanczeu, Sukiang i Nansiang, strącając w walce powietrznej **jeden samolot chiński.**

Front południowy: Samoloty japońskie, podejmując loty długodystansowe, bombardowały Hankou. Zniszczono hangary, kilka samolotów na lotnisku oraz **strącono trzy samoloty chińskie w walce powietrznej.** Inna eskadra japońska zbombardowała pod Nanczang w prow. Kiangsi składy wojskowe oraz zniszczyła most kolejowy na rzece Czankiang.

Nie będzie postępów.

Tien Tsin, 25. 10. PAT) Władze japońskie dają do zrozumienia, iż w najbliższej przyszłości nie należy oczekiwać sensacyjnych postępów na froncie w Chinach północnych. Wpływa na to **konfiguracja terenu oraz zacięty opór, jaki stawiają Chińczycy.**

Siły chińskie nad rzeką Żółtą oceniane są na 62 dywizje, czyli około 500 tys. ludzi. 27 dywizyj znajduje się rzekomo w prowincji Szansi, 19 w Honanie, 10 w Szantungu, 6 na odcinku Taming-Fu, 12 dywizyj broni miasta Tajuanu.

Japończycy twierdzą, iż na liniach chińskich w pobliżu Sing-Kiu **znajdują sę liczne kobiety.**

* * *

Tokio, 25. 10. (PAT) Mongolskie miasto Sujuan, stolica prowincji o tej samej nazwie, była widownią wielkiej manifestacji separatystycznej. Agencja Domei donosi, że w **Sujuanie odbyło się zgromadzenie publiczne w liczbie 10.000 Mongołów i Chińczyków,** którzy uchwalili w imieniu ludności prowincji **oddzielić się od rządu nankińskiego.** Zgromadzenie postanowiło skasować flagę chińską i używać od dziś w prowincji Sujuan flagę mongolską. Jedna z rezolucyj postanawia unieważnić kalendarz chiński i wprowadzić kalendarz mongolski, określając jednocześnie, że 23 października 1937 r. jest 23 października roku 732 ery Czyngishana.

Zebranie potępiło **w stanowczych sło-** zniszczenia wpływów komunistycznych w Mongolii. Potępiono również system eksplotacyjny, stosowany przez chińską klikę wojskową. Wystawiono żądanie jedności narodów rasy żółtej w interesie utrzymania pokoju na Dalekim Wschodzie.

Miejscowy dziennik mongolski, który był redagowany w duchu przeciwjapońskim, zmienił kierunek i drukuje artykuły, popierające Japończyków.

Niemcy wyciągają rękę po całą Polskę.

Berlin, 25. 10. Na 4 ogólnopaństwowym zjeździe Związku Prehistoryków Niemieckich, który odbył się 19 i 20 bm. w Elblągu na porządku dziennym znalazł się szereg referatów, na podstawie których sformułowano ostateczny wniosek, że

niemiecki wschód jest starym niemieckim obszarem kolonizacyjnym.

Głównym odczytem był referat wygłoszony przez premiera brunświckiego Klaggesa, który uzasadniał przysłowiowy Drang nach Osten, zwracał uwagę na konieczność ekspansji południowej i **podkreślał moralne prawo Niemców jako narodu „Kulturträgerów".**

Aby udowodnić, że obecne wschodnie ziemie Rzeszy były w swojej dalekiej przeszłości rzeczywiście niemieckimi, omówiono szereg wykopalisk germańskich, wskazujących na wysoki poziom kultury germańskiej.

Zdaniem uczonych niemieckich, jedynie „dziwnym trafem" plemiona słowiańskie w VII i IX wieku, **opanowały terytoria... germańskie.** W rzeczywistości bowiem zachodnia granica praojczyzny słowiańskiej musi być **cofniętą aż po rzekę Bug, po tę bowiem rzekę ziemia ta była... germańską(!).** Poza tym na południu tych ziem panowali bliżej nieznani „północni(!) Iliryjczycy".

Prof. Neumann z Jeny stwierdził, że szczątki szkieletów, znalezione na obszarach położonych na zachód od Saali wskazują na słowiańskie pochodzenie tamtejszych szczepów. Zgadza się to z danymi historycznymi, które stwierdzają, że Słowianie zawędrowali aż nawet po Ren. Jednakże te szczepy słowiańskie mieszkające na zachód od rzeki Saali podlegały zwierzchnictwu germańskiemu. Z biegiem czasu szczepy te przyjęły **dobrowolnie(?) wyższą(!) kulturę niemiecką** i ostatecznie zostały wchłonięte całkowicie przez ludy niemieckie.

Docent Paul z Darmstadu zajął się kolonizacją niemiecką na wschodzie w okresie około 980 r. i za Henryka Lwa. Klęska Zakonu Krzyżackiego pod Grunwaldem zmieniła oś kolonizacji, biegnącą z zachodu na wschód, na północno-południową. Napór państwa rosyjskiego na te tereny został zahamowany dopiero polityką Bismarcka, a **Hitler wzmocnił węzły między Prusami Wschodnimi i pozostałym terenem Rzeszy, wskutek czego Łaba stała się na nowo osią obszarów niemieckich, a nie rzeką nadgraniczną.**

Prof. Engel z Rygi na podstawie badań nad nazwami miejscowości oraz wykopalisk na terenach białoruskich, gdzie stwierdza wyraźne wpływy ludów bałtyckich, dochodzi do wniosku, że **słowiańszczyzna zajmowała bardzo ograniczone pod względem przestrzennym obszary.**

Uczeni prehistorycy historyczną rolę German powiązali z czasami obecnymi. Niemcom obecnie **przypada zaszczytna rola przewodnictwa w walce przeciwko bolszewizmowi azjatyckiemu,** który zagraża również Rzeszy, jak i jej sąsiadom wschodnim.

Jeśli chodzi o granicę północno-wschodnią zasięgu niemczyzny, to — według uczonych, zgromadzonych na kongresie — również miano stwierdzić **„odwieczny bałtycko-germański charakter kulturalny" tych obszarów.**

Pod koniec obrad stwierdzono bardzo wielkie postępy niemieckiej nauki prehistorycznej i zalecano je **wpajać całej młodzieży niemieckiej.**

Niemcy głoszą z uporem nieprawdopodobne kłamstwa historyczne, wierzą w nie i każą wierzyć narastającym pokoleniom. Już im teraz nie chodzi o Poznańskie, Pomorze i Śląsk. Cała Polska po Bug, może po sowiecką granicę, to „Lebensraum" przyszłej zdobywczej niemczyzny.

Nauki niemieckich szalbierzy historii musimy zapamiętać. Duch „Drang nach Osten" żyje w Niemczech i przejawia się z wzrastającą siłą.

Zjazd ociemniałych żołnierzy w Warszawie.

W niedzielę obradował w Warszawie zjazd związku ociemniałych żołnierzy. Uczestnicy zjazdu byli rano na nabożeństwie w kościele św. Aleksandra, po czym uformował się pochód, który udał się na plac Józefa Piłsudskiego, gdzie zarząd związku złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Niewidomych żołnierzy prowadzili członkowie Związku Rezerwistów. Walny zjazd obradował w sali towarzystwa wioślarskiego. Prezes mjr Wagner przedstawił działalność Związku w ciągu ostatnich 4 lat. W imieniu rządu witał zjazd wiceminister dr E. Piestrzyński. Poza tym przemawiali St. Modzelewski w imieniu związku inwalidów wojennych R. P., por. St. Kłak — małopolskiego związku ociemniałych żołnierzy i **Leon Łepczyński z bydgoskiego związku ociemniałych żołnierzy.** Zebrani udzielili absolutorium ustępującemu zarządowi i powołali nowy zarząd w dotychczasowym składzie.

Lewica nadal szczuje nauczycieli przeciw urzędowemu kuratorowi.

Korespondent warszawski dobrze poinformowanego „Słowa" wileńskiego — dowiaduje się, że **prezes śląskiego okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego zwołał na niedzielę do Katowic wielki wiec wszystkich nauczycieli celem zaprotestowania przeciw mianowaniu kuratora Z. N. P.** Władze wojewódzkie śląskie zezwoliły na odbycie powyższego zgromadzenia, lecz władze centralne powzięły decyzję **zabronienia** tej manifestacji solidarności z dymisjonowanym zarządem Z. N. P.

*

Lewica walczy plotkami. Prasa lewicowa wyspecjalizowała się w puszczaniu plotek o mającej nastąpić zmianie na stanowisku kuratora. Celem tych plotek jest oczywiście wytworzenie atmosfery niepewności i prowizorium, która utrudniałaby pracę kuratorowi Musiałowi. **Wszystkie powyższe plotki, jak się dowiadujemy z najlepszych źródeł, nie mają żadnych podstaw.**

Katastrofa lotnicza.

Nowy Jork, 25. 10. (PAT). W Takoma, stanie waszyngtońskim wydarzyła się katastrofa lotnicza, w której **zginął lotnik i jeden pasażer. 8 pasażerów odniosło rany.**

Premier van Zeeland podał się do dymisji.

Bruksela, 25. 10. (PAT) Premier van Zeeland spędził wczorajsze popołudnie w swojej posiadłości i przyjął tam ministrów Staaka i Jaspara. Dziś van Zeeland powróci do Brukseli. Termin rozpoczęcia obrad gabinetu nie został dotychczas ustalony. **W tutejszych kołach politycznych twierdzą, że z wielu strony jest wywierany nacisk na van Zeeland, aby pozostał u władzy.**

Na marginesie.

W ostatnich czasach zdarzyło się kilka co najmniej dziwnych i niezwykłych wypadków. W każdym razie niezwykłych — w świecie cywilizowanym, w samym środku Europy, w czasach bądź co bądź pokojowych.

Obywatele polscy giną w Niemczech, zupełnie jak w dżungli afrykańskiej.

Najpierw hrabinie Wielopolskiej nie udało się przejechać przez Niemcy. Do przedziału pociągu, którym jechała przez Niemcy do Paryża, weszli wysłannicy Gestapo i Polkę z nieznanych bliżej przyczyn uwięzili.

Z Gdańska zwabiono do Niemiec kolejarza Ruchalskiego, a potem naczelnika stacji Rutkiewicza i obaj zniknęli w tajemniczych czeluściach Gestapo.

Polacy giną w Niemczech. Ludzie p. Himlera gwiżdżą sobie na przepisy prawa międzynarodowego, na obowiązującą w stosunkach między państwami przyzwoitość, na aktualny przecież jeszcze pakt przyjaźni polsko-niemieckiej.

Polak na terenie Rzeszy niemieckiej nie jest pewny dnia ani godziny. Samowola organów „Gestapo" nie zapewnia elementarnych warunków bezpieczeństwa turystom zagranicznym. Trudno jechać z zaufaniem do państwa, w którym — poza oficjalnymi deklaracjami — lada szpicel może osadzić spokojnego obywatela sąsiedniego państwa w więzieniu czy w obozie koncentracyjnym, w którym czai się prowokacja i ordynarny podstęp.

Nie można bezpiecznie ani pojechać do Niemiec, ani nawet przejechać przez Niemcy. Niemcy sami stwarzają warunki, uniemożliwiające obcy ruch turystyczny. Warto to sobie zapamiętać: Dla własnego dobra i spokoju lepiej jest nie jeździć do Niemiec. Pewniej i bezpieczniej jest pojechać do Afryki środkowej i odetchnąć z ulgą wśród dzikich zwierząt.

—::—

Czy Hitler udzieli posłuchania Polakom?

W związku z przyjęciem w dniu 20 bm. **senatora Hasbacha,** prezesa Rady Niemców w Polsce przez premiera rządu polskiego gen. Składkowskiego przypominamy, że przedstawiciele półtoramilionowej rzeszy Polaków w Niemczech **bezskutecznie oczekują na audiencję u kanclerza Rzerzy — od lat dwu.** W tym samym czasie czołowi działacze niemieccy kilkakrotnie byli przyjmowani przez najwyższe czynniki polskie.

Szmata mazurska wygłupia się.

Typowym przykładem niemoralnych metod walki z ludnością polską, jakie stosują Niemcy za parawanem pięknie brzmiących deklaracyj współpracy polsko-niemieckiej — jest gadzinowe pisemko „Masurischer Volksfreund" drukowane w Szczytnie — w języku podobnym do polskiego.

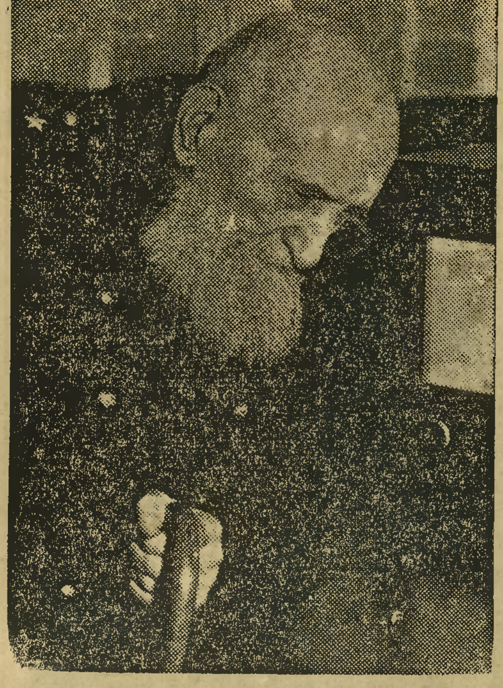
Pisemko to mające w nagłówku napis **„Deutsch und treu",** a poniżej **„Bóg z nami"** zamieściło ostatnio nast. notatkę:

„Na półwyspie Hela mieszkało jeszcze 50 niemieckich rybaków. Teraz wysadzili Polaki w swojej „niemieckiej przyjaźny" i tych! Odjechali tę ubogie z ojczyzny swojej i musą sobie drugą ojczyznę szukać, albowiem tak pódoba się Polakom. Jak słychu, mają w kraju Pommern nową ojczyznę dostać! O, bredy, bredy onego polskiego ceitunka: „Mazura", że nasze braty niemieckie „durch wolne" w Polsce żyć mogą. Widziemy tą wolność zawsze na nowo!"

Jak widać z tego **wyjazd optantów niemieckich z Helu** dał wspomnianemu pisemku okazję do idiotycznych wystąpień przeciwko Polsce.

Coraz mniej ich wśród nas...

Nad świeżą mogiłą ostatniego w Wielkopolsce weterana powstania styczniowego.

Ostatnie zdjęcie śp. Aleksandra Cieleckiego, weterana z 1863 roku.

Poznań, w październiku.

Ostatni poznański weteran z 1863 r. **Aleksander Cielecki,** świadek i uczestnik zbrojnego czynu, zmarł kilka dni temu w Poznaniu. Śp. zmarły urodził się 18 lipca 1847 r. w majątku rodzinnym Wingrany pod Suwałkami. Wybuch powstania zastał go jako 16-letniego ucznia 5 klasy suwalskiego gimnazjum. Uciekł wówczas z ośmiu kolegami, wstępując do partii Wawra-Romatowskiego, powstańca z roku 1830. Oddział ich, liczący około 1000 bagnetów i 250 szabel toczył partyzantkę z Moskalem w lasach augustowskich. W bitwie pod Gruszkami, zakończonej chlubnym zwycięstwem **odebrał śp. Cielecki swój chrzest bojowy.**

Z lasów augustowskich ruszyli powstańcy na zachód. Obok miejscowości Balinka, w okolicy pełnej bagnisk i moczarów zatrzymał się oddział Wawra. Jednak ciemny chłop okoliczny, nie rozumiejąc, że to i za jego dobro krew się leje, doniósł o kryjówce powstańców Moskalom i co więcej, przeprowadził ich przez jedno z nielicznych przejść przez bagniska. Rozpoczęła się walka, z której trzeba było się wycofać, nie podołając przewagi moskiewskiej. Powstańcy zamierzali przeprawić się przez Narew pod Wizną. Dowiedzieli się jednak o zamiarze Moskale i wysłali z Łomży oddział artylerii. Kartacze rosyjskie zdziesiątkowały szeregi powstańcze, a wielu pochłonęły też fale Narwi. W bitwie tej **kula kozacka ugodziła Al. Cieleckiego,** jednak niezbyt groźnie.

Po bitwie tej partia poszła w rozsypkę. Wraz z jednym z kolegów zdołał się przedrzeć przez granicę niemiecką śp. Cielecki. **Poczciwy chłop Mazur, Kosobudzki udzielił mu schronienia przed okiem pruskich żandarmów,** którzy wyłapywali zbiegłych powstańców i wydawali ich w ręce rządu rosyjskiego. Po kilku latach tułaczki dobił nasz powstaniec do Księstwa Poznańskiego w roku 1866. Dzięki poparciu p. Kostrzewskiego, bibliotekarza kórnickiego, uzyskał Cielecki posadę agronoma - praktykanta w okolicach Ostrowa, a dzięki poparciu hr. Kwileckiego, udało mu się zdobyć obywatelstwo niemieckie w roku 1877.

Wybuch wojny światowej zastał Cieleckiego w Warszawie, skąd został **deportowany jako poddany pruski do Atatyra pod Kazaniem.** W obozie jeńców, w ciasnym baraku, zajmowanym przez 700 braci niedoli, w brudzie i nędzy, o głodzie przeżywa ciężkie lata. Nastaje przewrót bolszewicki. Śp. Cielecki, chcąc uniknąć wcielenia do legionów czeskich, ucieka z obozu. Brak pożywienia, brud, choroby, niewygoda wyczerpują śp. Cieleckiego. **Dobiwszy do Warszawy, po zrobieniu kilku kroków, pada bezsilnie na kamienie peronu.** Ratuje go policjant i Polski Czerwony Krzyż. Po opuszczeniu szpitala tuła się bez środków do życia. Sprzedaje zapasowe trzewiki za 50 marek, które pozwoliły mu przyjechać do Poznania. Skromna pensyjka rządowa ratuje go od skrajnej biedy. Pracuje nad organizacją Tow. Pomocy Inwalidom Wojennym i Weteranom z 63 roku. Wspominał często przeszłe chwile, lecz radośniejsze były dla niego chwile obecne. Ojczyzna była dla niego jako promień słońca dla oczu, jako kromka chleba i kubek wody dla ust, jak matka dla serca i duszy.

Łagodny był wiatr jesienny, kiedy **całe społeczeństwo poznańskie odprowadzało doczesne zwłoki ostatniego weterana poznańskiego z 1863 r.** Po wyniesieniu trumny przez żołnierzy i złożeniu jej na karawanie, z mównicy pożegnał Zmarłego w im. Zarządu Miejskiego p. prezydent Więckowski. Mówił: „Ta trumna kryje pewien dostojny symbol, który nigdy nie zginie. Jeśli chcemy być sprawiedliwi, to powstańcy 63 roku byli samotni, a ich czyn samowolny". Garść wrażeń rzucił przyjaciel zmarłego, prezes Towarzystwa Pomocy Inwalidów Wojennych i Weteranom 1863 roku p. Ludwik Stachecki, który zapewniał, że nie ciąży żadna łza powstańcza na społeczeństwie wielkopolskim.

Olbrzymi orszak, w którym uczestniczyły harcerze, Sokół, towarzystwa powstańcze, liczne sztandary, otwierała **kompania honorowa pułku piech. króla Karola.** Wśród powodzi latarń przysłoniętymi kirem posuwał się pochód żałobny, przy akompaniamencie marszów żałobnych.

Ziemia polska, którą kochał i dla której żył, przybrała posępny czar w dniu, w którym śp. Aleksander Cielecki odszedł w zaświaty po wieczną nagrodę.

Kola.

Marszałek Śmigły-Rydz w Rumunii.

Czerniowce, 25. 10. (PAT) Wczoraj o godz. 6,25 przybył na terytorium Rumunii do miejscowości granicznej Oraszenir marszałek Śmigły-Rydz ze świtą. Na granicy oczekiwał marszałka konsul generalny R. P. w Czerniowcach Uzdowski oraz attaché wojskowy przy poselstwie w Bukareszcie płk Zakrzewski. W imieniu armii rumuńskiej wydelegowany był na granicę płk Constantin, przydzielony na czas pobytu marszałka w Rumunii do jego osoby. Poza tym zjawili się na granicy przedstawiciele władz rumuńskich.

O godz. 7,15 pociąg wiozący marszałka przybył do Czerniowiec, gdzie na dworcu oczekiwał w imieniu rządu rumuńskiego prefekt Vantu, przedstawiciele wojska, miasta, miejscowej kolonii polskiej oraz personel konsulatu R. P.

Do pociągu wsiadł poseł R. P. Arciszewski, który towarzyszyć będzie panu marszałkowi do Bukaresztu. Po krótkim postoju **pociąg odjechał do Sinaia.**

Na zamku Pelesz.

Sinaia, 25. 10. (PAT) Przez cały dzień niedzielny do Sinaia ciągnęły szeregi samochodów, wiozących uczestników wczorajszych uroczystości.

Około godz. 17 obecni w Sinaia członkowie poselstwa R. P., przedstawiciele sfer urzędowych, wojskowości oraz liczni dziennikarze udali się na dworzec, udekorowany flagami i dywanami.

Na kilka minut przed nadejściem pociągu, na dworzec przybył premier Tatarescu i minister spr. zagr. Antonescu, a następnie książę Paweł Hohenzollern-Sigmaringen. Rychło potem nadjechał król z wielkim wojewodą Michałem i świtą królewską.

Punktualnie o godz. 17,35 na dworzec wjechał pociąg **specjalny marszałka.**

Marszałek Śmigły-Rydz po wyjściu z wagonu przywitał się serdecznie **z królem Karolem i wielkim wojewodą Michałem** oraz z min. Antonescu, po czym panu marszałkowi przedstawiono premiera Tatarescu i członków dworu królewskiego.

Bezpośrednio po przywitaniu marszałek Śmigły-Rydz w towarzystwie ks. Pawła Hohenzollern-Sigmaringen odjechał na zamek Pelesz, gdzie zarezerwowano dlań apartamenty.

Wczoraj wieczorem na zamku Pelesz w ścisłym gronie odbył się obiad, wydany przez króla na cześć gości zagranicznych.

W dniu dzisiejszym p. marszałek weźmie udział w uroczystościach nadania stopnia podporucznika następcy tronu księciu Michałowi, po czym odbędzie się wielka rewia oddziałów wojska, przysposobienia wojskowego i organizacyj młodzieży.

W sobotę pan marszałek Edward Śmigły-Rydz wyjechał do Bukaresztu celem wzięcia udziału w uroczystości promocji następcy tronu ks. Michała na podporucznika. Zdjęcie przedstawia fragmenty z pożegnania p. marszałka Śmigłego-Rydza. Po lewej stronie widzimy moment żegnania pana marszałka przez ministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego. Na prawo pan Marszałek Śmigły-Rydz widoczny jest w oknie wagonu na chwilę przed odjazdem pociągu. Przy oknie stoi p. premier gen. Sławoj-Składkowski.

Z kraju.

Władze Katolickiego Związku Kobiet. Na mocy ostatniej uchwały konferencji episkopatu J. Em. ks. kardynał Prymas Hlond mianował p. Zofię Rzepecką — prezeską Katolickiego Związku Kobiet tj. centrali krajowej Akcji Katolickiej Kobiet na dalsze trzy lata. Dyrektorką zaś p. Janinę Strawińską.

Dokąd idzie węgiel, wywożony przez Gdynię? Wywóz węgla kamiennego stanowi „gros" eksportu przez Gdynię. W roku 1936 wywieziono poza Gdynię przeszło 5 milionów ton węgla. Dokąd ten węgiel idzie? Głównym odbiorcą jest Szwecja — zabiera 35 proc. ogólnej ilości, dalej idą Włochy — 17 proc., Belgia — 8 proc., Norwegia — 7 procent, Holandia — 6 proc., Argentyna — 5 proc., Finlandia 5 proc., Francja — 5 proc., Dania — 3 proc., inne państwa znacznie mniej, w sumie 12 proc.

Wioska osadnicza na wybrzeżu polskim. Pod Mieroszynem niedaleko Jastrzębiej Góry na rozparcelowanym majątku Niemca Hanemanna, powstała piękna kolonia osadników, która liczy 28 domów. W ten sposób stan posiadania polskiego w okolicy bardzo poważnie wzrósł. Domki zbudowane są z cegły, tuż przy szosie Puck—Jastrzębia Góra i swym wyglądem wywierają miłe wrażenie.

Wykryto nadużycia w nadleśnictwie w Święcianach. W nadleśnictwie w Święcianach ujawniono nadużycia. Aresztowano dwóch leśników i trzech pośredników żydów. Straty, jakie poniósł skarb państwa, sięgają 100.000 zł.

Lista świadków w procesie o zniesławienie prezydenta komisarycznego m. Warszawy, Starzyńskiego, przez publicystę Studnickiego w broszurze polemicznej, obejmuje wiele znanych osobistości ze świata politycznego. Poza b. premierem Bartlem, wysłano wezwanie do b. premiera Kucharzewskiego i b. prezydenta m. Warszawy, Słomińskiego, którzy zeznawać będą w charakterze świadków. Proces Studnickiego rozpocznie się 15 listopada.

Fundusz Obrony Morskiej rośnie. Dnia 20 października stan zbiórki wynosił **5.917.639 złotych.** Z sumy tej 3.615.000 zł wypłacono już na budowę łodzi podwodnej.

Za znęcanie się nad szczurem — kara. W Pińsku miał miejsce w sądzie okręgowym ciekawy proces. Na ławie oskarżonych zasiadł Szmul Szapiro, który uśmiercił szczura, oblawszy go wrzącą wodą. Fakt ten został zauważony przez członkinię Tow. opieki nad zwierzętami, które zawiadomiły o tym policję. Sąd grodzki ukarał oskarżonego grzywną 50 zł. Sąd okręgowy, jako instancja odwoławcza, wyrok zatwierdził, zmniejszając tylko karę do 5 zł. Obrona oskarżonego zapowiedziała kasację.

Pastor Wilk odebrał sobie życie.

Działdowo, 25. 10. (Tel. wł.). Popełnił samobójstwo, strzelając sobie z rewolweru w skroń pastor Hermann Wilk, działacz niemiecki z Narzyma. Otrzymał on w tym dniu jakiś list, po przeczytaniu którego popadł w stan desperacji tak dalece, że odebrał sobie życie.

Tajne okólniki b. zarządu Z. N. P. podkopują zaufanie do władz.

Ogłosiliśmy przed kilkunastu dniami **tajne okólniki b. zarządu Z. N. P.,** który podniósł bunt przeciw zarządzeniom władz państwowych. Że krecia robota „machowszczyzny" trwa nadal — świadczy następujący list, nadesłany nam przez kuratora Z. N. P. **p. mgr. Musioła:**

„W związku z rozsyłanym nauczycielstwu przez komitet strajkowy nielegalnym biuletynem proszę Szanowną Redakcję o zamieszczenie w ich poczytnym piśmie następującej notatki:

W odpowiedzi na **zarzuty i oszczerstwa, zamieszczone w „VII biuletynie strajkowym"** stwierdzam:

1. Fałszywym i oszczerczym jest zarzucenie, że „psuje się maszyny, niszczy rękopisy, pełnymi rękami czerpie się z kasy i kont Związku". W rzeczywistości: falcówka była **przez strajkujących zdemontowana** i pozostawiona w stanie nie do użytku. Obecnie jest już ona doprowadzona do stanu normalnego i normalnie pracuje. Wszystkie pozostałe maszyny funkcjonują normalnie.

2. Gospodarka Z. N. P. ze względu na stan finansów, jaki zastałem, jest prowadzona niezwykle oszczędnie, a konieczność każdego wydatku jest komisyjnie stwierdzana.

3. Co do gazet i pism, znajdujących się w Z. N. P. stwierdzam, że są to tylko wyłącznie te pisma, które zaabonował usunięty zarząd. Innych, nowych nie zaprenumerowałem.

4. **Żadnego włamania, ani żadnego nadużycia od dnia objęcia przeze mnie urzędowania nie było.** Spotkałem się — przeciwnie — z lojalnością i ofiarnością tak nowego, jak i dawniej już pracującego personelu.

5. Dwa numery „Płomyka" opracowane przez dawną redakcję ukazały się z jej podpisami i w jej układzie, ponieważ przerobienie całkowite obu numerów pociągnęłoby dla Z. N. P. straty finansowe, bo opóźniłoby wysyłkę i dostarczenie — i tak już zapóźnionych pism prenumeratorom.

Dla uchronienia Z. N. P. przed stratami finansowymi, dla nieopóźniania dalszej wysyłki numerów, zadecydowałem pozostawić dwa numery „Płomyka" w tej formie, w jakiej je zastałem.

6. Na ataki osobiste nie odpowiadam. Autorzy ich wiedzą, że są one **oszczercze i kłamliwe** — czego najlepszym dowodem, że **drukują je nielegalnie i bezimiennie — w sposób nieodpowiedzialny.**

Jaki podział rzemiosła

przewiduje projekt noweli prawa przemysłowego.

Projekt noweli prawa przemysłowego, opracowany przez specjalną komisję w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, omawia w art. 143 klasyfikację rzemiosła (drobnego przemysłu). Wprowadza on podział rzemiosła na następujące rodzaje:

Rzemiosło koncesjonowane obejmuje wytwórczość i usługi, wykonywanie których może zagrażać interesowi lub bezpieczeństwu publicznemu. Do rzemiosła tego zalicza się: 1. rzemiosło instalacji centralnego ogrzewania, 2. rzemiosło instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, 3. rzemiosło instalacji gazowych, 4. rzemiosło instalacji elektrycznych, 5. wycier kominów (kominiarstwo), 6. mularstwo w zakresie robót budowlanych, określonych w art. 333 i 334 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli i to tylko na obszarze osiedli i miast, 7. ciesielstwo — w zakresie robót i w obszarach wskazanych wyżej, 8. drukarstwo, litografia i chemigrafia, 9. rusznikarstwo, 10. rzeźnictwo rytualne.

Rzemiosło kwalifikowane obejmuje wytwórczość i usługi, nieumiejętne wykonywanie których może zagrażać bezpieczeństwu i zdrowiu ludności na skutek użytkowania względnie spożywania gotowych wyrobów (artykułów), albo, w których nabycie umiejętności fachowych wymaga szczególnych urządzeń w zakładzie, opieki i nadzoru. Do rzemiosła tego zalicza się: 1. blacharstwo, 2. kowalstwo i podkownictwo (kucie koni), 3. ślusarstwo, 4. mechanictwo precyzyjne, 5. mechanictwo samochodowe, 6. tokarstwo w metalu, 7. stolarstwo, 8. zduństwo, 9. rymarstwo i siodlarstwo, 10. piekarstwo i cukiernictwo, 11. rzeźnictwo i wędliniarstwo (z wyłączeniem rzeźnictwa i wędliniarstwa koni), 12. fryzjerstwo (męskie i damskie), 13. szewstwo, 14. krawiectwo (męskie i damskie).

33.000 gmin religijnych w Rosji sowieckiej.

Z Moskwy donoszą, że na jednej z ostatnich konferencyj związków bezbożniczych w Moskwie przemawiał Jarosławski (żyd) na temat dającego się zauważyć w Rosji ożywienia życia religijnego. Stwierdził on, że istnieje na terenie Rosji sowieckiej 33.000 gmin religijnych. Ilość ich członków stale wzrasta, przyczym przyrost członków w ośrodkach przemysłowych jest o wiele poważniejszy niż na terenie wiejskim. W związku z tymi danymi postanowiono wydać specjalny podręcznik dla agitatorów ateistycznych w nakładzie 100 tysięcy egzemplarzy.

Ze świata.

— Największy okręt na świecie. Na jednej ze stoczni angielskich znajduje się w budowie nowy „superliner" przewyższający rozmiarami statek „Queen Mary", bowiem długość tego kolosu ma wynosić 315 metrów (o 4 metry dłuższy od wymienionego), szerokość 36 metrów. Przy budowie tego statku pracuje 3.000 robotników, wodowanie odbędzie się w październiku roku przyszłego, przy czym ma mieć nazwę „Queen Elizabeth", a w lipcu r. 1940 przewidziane jest oddanie go do użytku. „Queen Elizabeth" będzie największym statkiem świata.

— Najmłodszy wiekiem biskup. Z portu St. Nazaire odjechał do swej diecezji na wyspę Haiti ks. biskup Jan Maria Robert, pochodzący z diecezji Vannes we Francji. Jest to najmłodszy biskup świata, liczy bowiem zaledwie 37 rok życia.

— Podróżujący dookoła świata na jachcie „Zjawa III" polski harcerz Władysław Wagner, przepłynął ostatnio z Ekwadoru w Ameryce południowej przez wyspy Tuamontu do Tahiti. Po kilku dniach wypoczynku Wagner wyruszył przez wyspy Bora-Bora Tonga i Nową Kaledonię do stolicy Australii — Sydney.

— 9 dni i nocy na sznurze nad przepaścią. W Alpach bawarskich znaleziono niejakiego Erwina Büsena, który przywiązany sznurem do skały, wisiał 9 dni i 9 nocy nad przepaścią na wysokości 2300 metrów. Kiedy go spostrzeżono, niezwykły rekordzista był nieprzytomny.

— W mieście Andernach (w Nadrenii) odczuto silne wstrząsy podziemne. W mieście powstała panika. Mieszkańcy chcieli opuszczać domy. Dopiero po kilku godzinach nastąpiło uspokojenie. W wielu mieszkaniach poprzewracały się meble, poważniejszych szkód jednak nie było. Okolice miasta Andernach są starym wulkanicznym terenem.

— W czasie lotu próbnego na nowym samolocie, wyprodukowanym w Argentynie, nastąpiła katastrofa. Samolot spadł w płomieniach na ziemię, przy czym śmierć znalazł Albert Arat, dyrektor generalny argentyńskiego lotnictwa cywilnego.

— Wskutek silnej burzy zatonęły na Morzu Czarnym trzy szalupy. Zginęło 21 osób. Załogi pięciu żaglowców, które uległy rozbiciu, zostały uratowane.

— Zgon wybitnego wydawcy niemieckiego. W Fryburgu zmarł w 73 roku życia znany katolicki wydawca niemiecki Hermann Herder, współwłaściciel słynnej w całym świecie księgarni nakładowej, założonej przez jego dziada w r. 1801. Zmarły Hermann Herder kierował wydawnictwem od r. 1888 i wydał w tym czasie olbrzymią ilość różnych dzieł poważnych książek katolickich m. in. „Lexikon für Theologie und Kirche" a także encyklopedię „Der grosse Herder".

Prasa katolicka na Węgrzech. Na Węgrzech istnieje około 130 czasopism katolickich, z których 13 są to pisma codzienne, 33 tygodniki i 49 miesięczniki. Tygodniki biją ogółem około 251.000 egzemplarzy, zaś miesięczniki — 258.000. Budapeszteńska prasa katolicka codziennie wychodzi w 190.000 egzemplarzy.

E. Phillips-Openheym.

Milioner bez PIENIĘDZY

Powieść.

37)

(Ciąg dalszy).

— Miałem dziś niezwykłą przygodę. Kilku młodych ludzi z którymi przyjaźniłem się w czasach gdy mi się dobrze powodziło, chce nas zaprosić na obiad pożegnalny. Zebrali wcale pokaźną sumkę, którą chcą mi wręczyć w upominku. Co na to powiesz?

— Czy zamierzasz wyjechać?

— Może to będzie najlepsze.

Zamyślona, patrzyła przed siebie.

— Myślisz o twoich siostrach, prawda Frances? Może to wystarczy na studia dla Ruth i na wyjazd Edith'y na południe?

Mocno uścisnęła jego dłoń.

— Uczynię wszystko, co będziesz uważał za wskazane. Obiad odbędzie się dziewiętnastego grudnia, pamiętaj.

Spojrzała na niego, przerażona.

— Ależ Erneście! Znasz przecież moją garderobę, a dziewiętnastego mamy w przyszły czwartek.

— W przyszły czwartek — powtórzył w zamyśleniu.

* * *

Dziewiętnastego grudnia rano obudził się Bliss z niezwykłym uczuciem jakiegoś wyczekiwania. Leżał w łóżku z szeroką otwartymi oczami i patrzył w sufit. Dziś, gdy nareszcie nadeszła długo oczekiwana chwila, minął rok jak powziął postanowienie.

Nie mógł uwierzyć, że nadeszła chwila wyzwolenia.

Myśli jego krążyły dookoła Frances dla której miał zgotować w tym dniu tyle niespodzianek.

Wyskoczył z łóżka i ubrał się jak mógł najstaranniej. Następnie obliczył gotówkę, jaką miał w kieszeni. Dwadzieścia trzy szylingi, a siedem był winien za pokój.

— Mrs. Heath — zawołał. — Dzień dobry!

Nie była to już ta przygnębiona kobieta o mglistych i zmęczonych oczach. Promieniała radością i szczęściem. Gorąco ujęła go za rękę.

— To pan to uczynił, na pewno pan. Długo łamałam sobie nad tym głowę. Przyszło to anonimowo z banku wczoraj wieczorem. Pięćdziesiąt sześć funtów samych tylko procentów. Przez całą noc nie mogłam zmrużyć oczu, a raniutko zmieniłam kilka papierków, by się przekonać, że nie są fałszywe. Jaki pan dobry, panie Bliss. Moje dzieci są zaopatrzone, a Letty będzie mogła kontynuować studia. Ja wiem, że to pan... tak, to pan... i nie mogę więcej mówić, bo mi serce pęka z nadmiaru radości. Niech pana Bóg błogosławi!

Bliss patrzył na to, jak na cud. Otworzył się przed nim nowy, nieznany świat.

— Droga moja pani Heath — odezwał się wreszcie. Pani była dla mnie taka dobra i nauczyła mnie pani tylu dobrych rzeczy. Tak, to ja posłałem pani te pieniądze, chąc by pani mogła żyć bez ciągłych trosk i kłopotów. Za kilka dni odwiedzę panią z moją żoną.

Uścisnął jej dłoń i poszedł do biura Spółki Samochodowej.

— Zwracam zaświadczenie na prawo jazdy — rzekł do znajomego urzędnika.

— Chce pan nas opuścić? Myślałem, że pan jest zadowolony ze swej pracy.

— Nawet bardzo, ale odebrałem spadek i muszę wyjechać na czas dłuższy.

— Jakieś dziwy dzieją się z tym pańskim omnibusem — odparł urzędnik.

— Od czasu jak pan na nim jeździ, stał się on omnibusem szczęścia. Konduktor Jennigs chodzi jak we śnie. Jakiś nieznany człowiek przysłał mu sto funtów dla dzieci, a co dziwniejsze, ja sam otrzymałem pięćdziesiąt funtów przed paru dniami. A teraz pan odebrał spadek, po prostu nie do uwierzenia.

Bliss szybko pożegnał się. Wypił szklankę kawy w pobliskiej mleczarni i poszedł do Frances.

Wychodziła właśnie do miasta. Gdy go zobaczyła, przeraziła się.

— O tej porze spacerujesz? Czy znowu straciłeś posadę?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Autobus z 28 dziećmi pod kołami pociągu.

Nowy Jork, 25. 10. (Tel. wł.). Niedaleko Mason City, w stanie Iowa wydarzyła się wstrząsająca katastrofa, która pociągnęła za sobą wiele ofiar.

Wielki autobus, wiozący wycieczkę **złożoną z 28 dzieci szkolnych**, wpadł pod jadący pierwszy raz nowy aerodynamiczny pociąg luksusowy, kolei Rock Island. Szofer autobusu nie zauważył pędzącego z ogromną szybkością pociągu i wjechał na przejazd kolejowy. W tym momencie **nadjechał pociąg i uderzył w tył autobusu.**

Autobus uległ zupełnemu strzaskaniu. W jego szczątkach **zginął nauczyciel i 10 dzieci.** 18 ciężko rannych odwieziono do szpitala, połowa z nich prawdopodobnie powiększy ilość śmiertelnych ofiar.

Prezydium Stronnictwa Pracy u arcybiskupa Sapiehy.

Kraków, 25. 10. (Tel. wł.). W dniu 23 bm. w godzinach popołudniowych złożyli wizytę księdzu arcybiskupowi krakowskiemu Sapieże: prezes Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy — K. Popiel, oraz wiceprezesi płk. dr Izydor Modelski i mec. Władysław Tempka.

Znany narciarz uległ wypadkowi w dolinie Pięciu Stawów.

Zakopane. (PAT). Jeden z czołowych narciarzy polskich **Jan Bochenek** (sekcja narciarska Wisły) uległ wypadkowi w czasie suchego treningu w dolinie Pięciu Stawów Polskich. Bochenek poślignął się na podmarzniętym śniegu i obsunął się około 20 mtr po kamienistym zboczu tak nieszczęśliwie, że doznał w pięciu miejscach lewego ramienia skomplikowanego złamania kości. Według orzeczenia lekarzy, kuracja potrwa parę miesięcy.

Już to Gdynia ma szczęście!

Nowa defraudacja.

Gdynia, 25. 10. (Tel. wł.). Policja gdyńska osadziła w areszcie buchaltera firmy przeładunkowej „Usco" **Tadeusza Piłatowskiego** pod zarzutem defraudacyj popełnianych systematycznie od trzech lat, a sięgających **przeszło 30 tysięcy złotych.** Jak się dowiadujemy, Piłatowski był już raz skazany za podobne przestępstwo w Poznaniu **na rok więzienia.** Dziwna rzecz, że w czasach, gdy tak wielu ludzi poszukuje pracy i można sobie wśród nich przebierać jak w ulęgałkach, wybór tak często pada na osobniki o kompromitującej przeszłości. I to akurat — w Gdyni, na najbardziej eksponowanej placówce! Przysięgły rewizor ksiąg Pacoszyński przeprowadza obecnie badania ksiąg firmy „Usco" i nie wiadomo jeszcze, czy na tych 30 tysiącach skończą się straty firmy.

Małych żydów biją w Gdańsku, a z bogatymi się liczą.

Z Gdańska donoszą: Sobotni targ w Gdańsku odbył się po raz pierwszy **bez udziału handlarzy żydów, którzy z powodu akcji antyżydowskiej nie stawili się.** Prawie wszystkie stragany udekorowane były chorągwiami narodowo-socjalistycznymi. Pomimo to **wybito szyby w dwudziestu mniejszych sklepach żydowskich w śródmieściu**, przeważnie w pobliżu targu, oraz zniszczono znajdujące się w wystawach towary. W związku z tym wszystkie **mniejsze** sklepy żydowskie **zostały przez właścicieli zamknięte.**

W nocy z soboty na niedzielę wybito jeszcze w śródmieściu Gdańska szyby wystawowe **w kilku większych** sklepach żydowskich. Tak samo, jak i poprzednio zniszczono (rozkradziono?) również towary znajdujące się na wystawach sklepowych.

Pożar w Brzeźnie.

Pruszcz, 25. 10. Dziś rano o godzinie 6-tej powstał w zabudowaniach gospodarza **Niezgodziny** w Brzeźnie pod Pruszczem, w powiecie świeckim pożar, który **zniszczył stodołę wraz z całymi tegorocznymi zbiorami.** Pożar powstał na skutek podpalenia. Policja wdrożyła energiczne dochodzenia.

Poważne zmiany w kierownictwie O. Z. N.

Stanowisko szefa sztabu zajmie pułkownik Wenda.

Warszawa, 25. 10. (Tel. wł.). Dotychczasowy szef sztabu Ozonu płk. Kowalewski ustąpił ze swego stanowiska. Jak głosi komunikat, płk. dypl. Jan Kowalewski został odwołany przez p. ministra spraw wojskowych z urlopu, podczas którego pełnił funkcję szefa sztabu Obozu Zjednoczenia Narodowego. Płk. dypl. Kowalewski ma objąć w najbliższym czasie inne stanowisko.

Pamiętamy wszyscy jak to było. Po ogłoszeniu deklaracji ideowej płk. Koca zaczęły napływać z całego kraju t. zw. akcesy czyli zgłoszenia. Fala tego rodzaju akcesów była tak wielka, że zahamowała ona dalszą działalność Ozonu i przez szereg tygodni w obozie nic się właściwie nie działo. Trzeba było wyrwać płk. Koca z tego „potopu". Opatrznościowym człowiekiem dla powstającego obozu miał być płk. Kowalewski, którego też gwałtownie ściągnięto do kraju z zagranicy. Już pierwszy tydzień jego urzędowania był owocny dla OZN. On pierwszy urządził konferencję prasową, zaczął się wypowiadać w bieżących sprawach politycznych, formułować stanowiska Ozonu wobec kwestii żydowskiej itd. Rozpoczęło się wzmożone życie przy ul. Matejki.

Przy pierwszym zetknięciu się z płk. Kowalewskim nazwaliśmy go **„żelaznym szefem sztabu"**. Nie dlatego, abyśmy mu wróżyli długi pobyt na tym stanowisku, ale dla jego kwalifikacji. Bo też okazał on wielką inteligencję, bystrą orientację, siłę charakteru i upór, które tak harmonijnie się sprzęgły z jego silną budową fizyczną. Widzieliśmy, że ten człowiek stworzony jest do szerokiego działania i do walki, aż do zwycięstwa. Ale też zrozumieliśmy, że na kierowniczych stanowiskach Ozonu, dla dwóch wielkich indywidualności, tak różnych, co do charakteru i sposobu działania, zabraknie po prostu miejsca. I tak się stało.

Już pierwsze konferencje prasowe i wynurzenia szefa sztabu różnie były oceniane. Aż wreszcie Radio Polskie ogłosiło wywiad jednego z dziennikarzy z płk. Kowalewskim, w którym zupełnie niedwuznacznie **ofiarował on niektórym odłamom polskiej lewicy możliwość współpracy z Ozonem.**

Ustąpienie płk. Kowalewskiego — dla wielu tak nieoczekiwane, szczególnie po ostatnich **oficjalnych zaprzeczeniach** o jego bliskim ustąpieniu i po audiencji jego na Zamku Królewskim i w Giszu — jest zapoczątkowaniem nowych posunięć.

Po odwołaniu płk. Kowalewskiego przez ministra spraw wojskowych, został mianowany „szefem sztabu" Ozonu **pułkownik Wenda.** Z nazwiskiem tym spotkaliśmy się bardzo często jeszcze za życia marszałka Piłsudskiego. W ręku płk. Wendy spoczywało bezpieczeństwo osoby pierwszego marszałka. Przy marszałku Śmigłym uchodził on za doradcę w sprawach młodzieżowych. On to **prowadził Legion Młodych**, który zgłosił swoją pełną oddania służbę marszałkowi i Ozonowi, by następnie przejść z rozwiniętymi sztandarami do obozu PPS CKW, a w obecnej chwili „Legion Młodych" zapoczątkował nowe ugrupowanie polityczne p. n. „Lewicy patriotycznej". (r)

Niekończąca się kronika wyroków.

Moskwa, 25. 10. (PAT) Bieżąca kronika wyroków śmierci według wiadomości, dochodzących do korespondentów zagranicznych, przedstawia się w dniu dzisiejszym następująco:

8 członków kontrrewolucyjnej organizacji trockistowsko-bucharinowskiej, która prowadziła akcję szkodniczą w rolnictwie, głównie w gospodarce hodowlanej, dążąc do obalenia władzy sowieckiej, zostało skazanych **na karę śmierci przez rozstrzelanie.** Wyrok jest bezapelacyjny.

W rejonie gdowskim w obwodzie murmańskim skazano 4 członków kontrrewolucyjnej grupy za akcję szkodniczą w rolnictwie, która obejmowała kilkadziesiąt kołchozów na karę śmierci przez rozstrzelanie oraz 2 na kary więzienia od 10 do 15 lat.

W Jeżowo-Czerkasku (dawniej Sulimow) na Kaukazie północnym skazano **na karę śmierci dyrektora państwowego urzędu zbożowego Zagotziemo.**

W Ordzonikidzebad w Tadżikistanie skazano dyrektora i 4 funkcjonariuszy państwowego urzędu zbożowego za szkodnictwo **na karę śmierci przez rozstrzelanie.**

W republice czerkieskiej skazano na karę śmierci za szkodnictwo jednego funkcjonariusza państwowego urzędu zbożowego.

Straszne nieszczęście samochodowe

w powiecie grudziądzkim.

Grudziądz. (Tel. wł.). Dnia 22 bm., o godz. 17 na szosie Łasin—Plesewo w pow. grudziądzkim wydarzyło się straszne nieszczęście. Jak zdołaliśmy ustalić, jechał samochodem **p. aptekarz Demski z Łasina.** W tym samym kierunku przed samochodem po lewej stronie szosy jechał na rowerze robotnik sezonowy **Stanisław Czajkowski** z Wielkiej Tymawy. W pewnej chwili rowerzysta nie zauważywszy przypuszczalnie nadjeżdżającego samochodu, zamierzał przejechać na prawą stronę szosy tuż przed samochodem i wpadł pod koła samochodu. Nieszczęśliwy robotnik doznał **ciężkich okaleczeń ciała i wstrząsu mózgu.** W stanie beznadziejnym został przewieziony do szpitala w Łasinie.

Zgon b. posła Chadecji.

W Chodzieży zmarł były poseł P. S. Chrześcijańskiej Demokracji śp. Stanisław Miedziński. Zmarły wszedł do Sejmu Ustawodawczego w roku 1919 z ramienia Narodowego Stronnictwa Robotników. Po rozłamie w tym stronnictwie w lutym 1920 r. utworzył wraz z 11 kolegami klubowymi Chrześcijańskie Narodowe Str. Pracy, które później przyjęło nazwę P. S. Chrześcijańskiej Demokracji.

Ostatnio piastował śp. Stanisław Miedziński stanowisko pierwszego członka zarządu Spółdzielni „Rolnik" w Chodzieży. W chwili zgonu liczył lat 63. Niechaj mu ziemia polska lekką będzie.

Zazieleniły się drzewa

Co to będzie, co to będzie?

Z Kartuz donoszą: W lesie pod Kamieńskim Młynem zazieleniły się na nowo drzewa modrzewiowe, stanowiące zabytki przyrodnicze na Pomorzu. Drzewa **od niepamiętnych lat po raz pierwszy w rb.** po raz drugi zazieleniły się, co stanowi swego rodzaju fenomen przyrodniczy.

W Kokocku pod Chełmnem w sadzie p. Antoniego Sękowskiego zakwitła jabłoń. Informator nasz słyszał w związku z tym od „starych ludzi", że będzie wojna.

„Sztandar Pracy" w Katowicach.

W Katowicach ukazał się „Sztandar Pracy". Pismo zawiera kilka artykułów na temat zadań Stronnictwa Pracy.

Na Śląsku odbyło się ub. niedzieli pięć wielkich wieców nowego stronnictwa.

Zarząd główny Stronnictwa Pracy w Warszawie wydał pierwszą odezwę **w ilości 300 tysięcy egzemplarzy.**

Jak porwano obu generałów rosyjskich w Paryżu?

Rewelacje paryskiego tygodnika.

Wśród licznych informacyj, ogłoszonych w prasie światowej w związku z dokonanym w dniu 22 września rb. porwaniem przewódcy Związku b. kombatantów rosyjskich na emigracji gen. Millera, na specjalne wyróżnienie zasługują rewelacje paryskiego tygodnika „Gringoire".

Autorem tych rewelacyj jest wybitna osobistość francuska, doskonale obeznana ze wszystkimi tajnikami życia politycznego we Francji.

Według „Gringoire" porwanie gen. Kutiepowa miało przebieg następujący:

W 1924 roku rząd sowiecki stworzył w składzie G. P. U. t. zw. tajną sekcję operacyjną, która w 1926 roku założyła placówkę w Paryżu, mieszczącą się przy ulicy Mondétour w siedzibie „Towarzystwa ekspansji zewnętrznej". Na czele tej placówki stał niejaki Dubson, zaopatrzony w sfałszowany paszport łotewski na nazwisko Keppa. W 1929 roku biuro polityczne komunistycznej partii w Moskwie zwróciło uwagę na wzmożoną akcję kierowanej przez gen. Kutiepowa organizacji na terenie Z. S. R. R., uznając, że akcja ta może zagrozić podstawom ustroju sowieckiego, o ile na czele jej będzie stać nadal człowiek tak wielkiej energii, jak Kutiepow. Tajna sekcja operacyjna G. P. U. otrzymała polecenie porwania gen. Kutiepowa i wywiezienia go do Moskwy, gdzie miał być zainscenizowany proces, podczas którego — zgodnie z intencją organizatorów porwania — Kutiepow miał być zmuszony do „skruchy" Porwanie miało się pierwotnie odbyć w Berlinie. Celem ściągnięcia gen. Kutiepowa do Berlina, G. U. P. stworzyło w Rosji rzekomą kontrrewolucyjną organizację, złożoną z agentów G. P. U. Organizacja ta nawiązała kontakt z Kutiepowem, który przybył na początku 1930 roku celem spotkania się z delegatami tej organizacji. Jeden z tych delegatów, były rosyjski oficer Popow, nie wytrzymał swej roli prowokatora i uprzedził Kutiepowa o grożącym mu niebezpieczeństwie. Bezpośrednio z restauracji, gdzie się odbywało spotkanie, Kutiepow udał się na dworzec i powrócił do Paryża.

Wówczas, mimo sprzeciwu ówczesnego ambasadora sowieckiego w Paryżu, Dowglewskiego, akcja G. P. U. została przeniesiona do Francji.

Gen. Kutiepow posiadał na terenie Z. S. R. R. rozgałęzioną organizację. Jeden z członków tej organizacji, znany pod pseudonimem „Woron", cieszył się zupełnym zaufaniem Kutiepowa, aczkolwiek równocześnie był tajnym konfidentem władz sowieckich. Władze te wysłały go do Paryża z poleceniem wciągnięcia Kutiepowa do pułapki. W dniu 26. stycznia 1930 roku Kutiepow spotkał się z „Woronem", który przyjechał po niego taksówką, prowadzoną przez szofera ambasady sowieckiej w Paryżu, francuskiego komunistę Darcey'a. Auto ruszyło w kierunku Plessis-Chesnay, miejscowości, położonej w okolicach Paryża. Gdy mijano Pontierry, w lesie Fontainebleau, szofer zatrzymał samochód pod pretekstem złego funkcjonowania motoru i przystąpił do rzekomej naprawy. Kutiepow i jego towarzysz przyglądali się pracy szofera, stojąc obok niego. Wówczas z tyłu nadjechał wielki samochód marki „Mercedes", w którym znajdowali się wymienieni Macedończycy, czekiści: Rozow, Deczew, Gusiew i Nikołajew. W mgnieniu oka Kutiepowa obezwładniono, zarzucono mu na twarz maskę z chloroformem i wrzucono do auta porywaczy.

Z Ponthierry Kutiepowa wywieziono bezpośrednio na wybrzeże Normandii. Porwanie nastąpiło w godzinach rannych. Około godziny 14-tej samochód porywaczy przybył na wybrzeże, gdzie w pewnej odległości na morzu oczekiwał sowiecki parowiec „Spartak". Kutiepow jednak już nie żył; dawka chloroformu była zbyt wielka. Macedończycy wyczekiwali w ciągu dwóch godzin odpłynięcia kutrów rybackich, które znajdowały się wówczas w pobliżu sowieckiego parowca. Następnie zanieśli zwłoki Kutiepowa do stojącej przy brzegu motorówki i zawieźli je na statek. Świadkami tej ponurej akcji byli przypadkowo dwaj turyści, emigranci rosyjscy, którzy schowali się w grocie i następnie zawiadomili francuską policję o tym, co widzieli.

W przygotowaniu porwania Kutiepowa brał bezpośredni udział gen. Skoblin, który następnie przyczynił się do porwania gen. Millera.

Porwanie gen. Millera.

Decyzja o porwaniu gen. Millera zapadła — według informacyj „Gringoire'a" — w Moskwie na początku r. b. Tak, jak w wypadku z gen. Kutiepowem, organizację porwania powierzono początkowo człowiekowi, zamieszkałemu w Berlinie. Był nim niejaki Magdienko, Rosjanin, który potrafił tak dalece pozyskać sobie zaufanie władz niemieckich, że stał przez pewien czas na czele rosyjskiego referatu w „Gestapo" i dopiero niedawno został zdemaskowany jako agent sowiecki. Magdienko był tym, który zwerbował dla tajnej służby sowieckiej swego byłego przełożonego w „białej" armii rosyjskiej, Skoblina. Po aresztowaniu Magdienki przez Niemców, kontakt ze Skoblinem podtrzymywany był przez G. .P U. za pośrednictwem sowieckiego posła w Estonii, Ustinowa, z którym Skoblin widywał się, gdy bawił w Estonii z okazji występów artystycznych swej żony, Plewickiej.

Ustinow zetknął Skoblina z bezpośrednimi kierownikami akcji. Byli to: generalny rezydent G. P. U. w Europie, Grigoriew, przydzielony do sowieckiego poselstwa w Brukseli w charakterze wicekonsula, funkmjonariusz G. P. U. w randze majora Konstanty Machin i kobieta, komunistka Irena Steinmüller, znana ze swego udziału w zamordowaniu „trockisty" Ignacego Rajsa.

Rola Skoblina miała się ograniczyć wyłącznie do wciągnięcia gen. Millera do pułapki Jest to — według „Gringoire" — zasada stale stosowana przez G. P. U. w podobnych wypadkach, według której bezpośredni sprawcy aktu terorystycznego nie biorą żadnego udziału w jego przygotowaniu. Przygotowaniem tym zajmował się w Paryżu jeden z członków sowieckiego komitetu Wystawy Światowej, niejaki Bodrow, zamieszkały przy ul. Drouot 49. Bodrow widział się codziennie ze Skoblinem, otrzymując od niego informacje o ruchach i zamierzeniach gen. Millera. Przy ul. Picqus, na rogu ulicy Santerre, Bodrow urządził mieszkanie konspiracyjne, do którego Skoblin miał przyprowadzić gen. Millera.

Dnia 19 września rb. Grigoriew przybył z Brukseli w towarzystwie dwóch osobników, którzy stali się następnie bezpośrednimi sprawcami porwania. Nazwiska ich nie są znane, lecz „Gringoire" dysponuje jednak całkowitymi informacjami, dotyczącymi ich wyglądu. 20 września Grigoriew spotkał się ze Skoblinem w kawiarni, położonej na brzegu jeziora Dausmenil w okolicach Vincennes. Porwanie gen. Millera nastąpiło w dniu 22 września.

„Gringoire" twierdzi kategorycznie, że z Paryża gen. Millera przewieziono samochodem nr CD-113-X do portu w Hawrze, skąd wywieziono go następnie do Rosji na pokładzie statku „Maria Ulianowa". Grigoriew odbył podróż do portu w tymże samochodzie i również wyjechał na pokładzie wymienionego statku.

Redakcja „Gringoire" twierdzi, że potrafi w każdej chwili udowodnić absolutną ścisłość podanych informacyj.

Tu znajdą zdrowie dzieci gruźlicze.

W Rabsztynie pod Olkuszem uruchomiono w tych dniach nowozbudowane przez Kielecki Wojewódzki Komitet Społeczny prewentorium dla dzieci, zagrożonych gruźlicą. W pięknym i obszernym gmachu prewentorium znajdzie pomieszczenie i troskliwą opiekę około 120 dzieci w wieku szkolnym, zagrożonych straszną chorobą. Sanatorium jest prowadzone przez Związek Harcerek woj. kieleckiego. Na zdjęciu piękny gmach prewentorium.

Cudowne dzieci i genialni starcy.

W jakim wieku ludzie dokonywują największych dzieł?

Według badań naukowych do największego rozkwitu sił twórczych dochodzą ludzie **między 35 a 60 rokiem życia.** Lecz bywają naturalnie wyjątki. Oto niektóre z nich:

Mozart mając lat 11, napisał operę „Basionet Bastienne".

Blaise Pascal, mając lat 12, **opracował** podstawy geometrii Euklidesa.

Bacon, mając lat 15, napisał wybitny traktat filozoficzny.

Joanna d'Arc w wieku lat 17 uwolniła Reims od wrogów i ukoronowała króla Karola.

Aleksander Macedoński w wieku lat 18 zastąpił ojca i wygrał bitwę pod Cheroneą.

Marconi w wieku lat 23, dokonał swoich słynnych doświadczeń z telegrafem bez drutu.

Voltaire w wieku lat 24 napisał mającą wielkie powodzenie tragedię „Edyp".

Lindbergh, mając lat 25, dokonał pierwszego przelotu aeroplanem przez Ocean Atlantycki.

Oto wielkie czyny myśli i ducha, dokonane przed wskazanym przez referenta okresem rozkwitu. A oto kilka takich samych wielkich czynów, dokonanych już poza „kresem", wtedy, gdy człowiek powinien już wystąpić z szeregu:

Verdi napisał „Otella" w 71 roku życia.

Blücher odniósł zwycięstwo pod Waterloo w 73 roku życia.

Voltaire, mając lat 75, zakończył swój „Słownik filozoficzny".

Clemenceau objął władzę w 78 roku życia.

Hugo, mając lat 80, napisał „Torquemadę".

Gladston w 83 roku życia został po raz czwarty premierem.

Tycjan namalował „Bitwę pod Lepanto", mając 94 lata.

Nie ma reguły bez wyjątku. A w ogóle bodaj, czy możliwe są w dziedzinie możliwości ludzkich prawidła, czy niewzruszone prawa. **Zbyt rozmaici bywają ludzie i nie można ich mierzyć jedną miarą.**

Wygrana powodem śmierci.

Pytając przeciętnego śmiertelnika, czego mu brak do szczęścia, z pewnością odpowie, że pieniędzy. Czy jednak zdanie to jest słuszne? Czy nie jest pieniądz w wielu okolicznościach przyczyną zbrodni, a jakże często i innych nieszczęść? Kilkakrotnie już kroniki wypadków notowały zgony z powodu wygrania większych sum na loterii. Tym razem w Montpelier wydarzył się podobnie tragiczny wypadek. Posiadaczka szczęśliwego losu na wiadomość o wygraniu 50 tys. franków, była tak wstrząśnięta tą radosną nowiną, że padła zemdlona i nieodzyskawszy przytomności zmarła na udar serca. Wypadek ten należy do tym osobliwszych, że kobieta ta w ostatnich czterech miesiącach już wygrała pewną sumę pieniędzy, a zatem powinna była mieć już pewne „wyrobienie" sercowe.

Jak długo żył człowiek w epoce kamiennej.

Pewien uczony francuski, przeprowadzając badania nad czaszkami szkieletów ludzkich z epoki kamiennej, doszedł na podstawie porównań szwów czaszki do ciekawych wniosków co do długości życia ludzkiego na ziemi w epoce kamiennej. Na 173 zbadanych szkieletów, stwierdzono tylko w 3 wypadkach wiek ponad 50 lat. U reszty granica wieku leżała znacznie niżej, kobiety w epoce kamiennej umierały w okresie przekwitania, który następował wcześniej niż u kobiet współczesnych. Przeciętna długość życia ludzkiego w epoce kamiennej zamykała się w granicy 30—40 lat. Dziś wiek przeciętny człowieka wynosi 60 lat.

Kazanie wygłoszone 2 razy.

W pewnej parafji szwedzkiej wakowało stanowisko pastora. Jak to jest w zwyczaju w wielu krajach protestanckich ogłoszono konkurs na najlepsze kazanie. Zwycięzca w konkursie objąć miał urząd pastora. W przededniu konkursu zgłosiło się dwóch pastorów, którzy stanęli kwaterą w tym samym hotelu i w dodatku otrzymali pokoje sąsiednie, przedzielone jedynie cienkim przepierzeniem. W nocy z soboty na niedzielę jeden z kandydatów, chcąc lepiej wyuczyć się kazania czytał je na głos. Drugi, nie mogąc zasnąć musiał wysłuchać kazania kolegi, a że podobało mu się lepiej niż jego własne, nauczył go się za drugą powtórką na pamięć. Jakież było zdumienie drugiego pastora, który tak mozolnie wykuł swoje kazanie, gdy usłyszał z ust swego kolegi powtórzone z idealną dokładnością te same zdania. Zrozumiał podstęp kolegi i postanowił zemścić się. Gdy tamten skończył kazanie, autor jego wszedł na ambonę i zwracając się do wiernych i zarządu kościelnego oświadczył: usłyszeliśmy przed chwilą tak wzniosłe kazanie, że nie widzę nic lepszego, jak powtórzyć je wam jeszcze raz. I ku zdumieniu wiernych, którzy oczywiście nie domyślali się niczego, powtórzył słowo w słowo usłyszane co dopiero kazanie. Co za wspaniała pamięć — zaopiniował zarząd — człowiek ten nadaje się najlepiej na naszego pastora i powierzył mu intratne stanowisko, ku pognębieniu podstępnego kolegi.

Nowe ławki w Londynie.

Kiedy w Warszawie ogranicza się z niezrozumiałych zupełnie powodów ilość ławek w ogrodach i na skwerkach, zarząd miasta Londynu w ramach tygodnia upiększenia miasta zakupił szereg nowych ławek, które ustawiono w miejscach publicznych. W ogłoszonej na ten cel subskrypcji wzięli udział wszyscy prawie mieszkańcy. Król, królowa Elżbieta i królowa matka ufundowali po jednej ławce. Większość ławek ustawiono w parku St. James, niezapominając także i o innych ogrodach, parkach publicznych i skwerach. Na ławkach tych siadają nawet dygnitarze państwowi. W tych dniach liczni spacerowicze po parku St. James mogli podziwiać premiera Neville Chamberlaina, który z żoną swą zażywał wypoczynku na miejskiej ławce.

Coś dla filatelistów!

Nowy znaczek egipski, który ostatnio ukazał się w obiegu.

Autobus z 28 dziećmi pod kołami pociągu.

Nowy Jork, 25. 10. (Tel. wł.). Niedaleko Mason City, w stanie Iowa wydarzyła się wstrząsająca katastrofa, która pociągnęła za sobą wiele ofiar.

Wielki autobus, wiozący wycieczkę **złożoną z 28 dzieci szkolnych**, wpadł pod jadący pierwszy raz nowy aerodynamiczny pociąg luksusowy, kolei Rock Island. Szofer autobusu nie zauważył pędzącego z ogromną szybkością pociągu i wjechał na przejazd kolejowy. W tym momencie **nadjechał pociąg i uderzył w tył autobusu.**

Autobus uległ zupełnemu strzaskaniu. W jego szczątkach **zginął nauczyciel i 10 dzieci.** 18 ciężko rannych odwieziono do szpitala, połowa z nich prawdopodobnie powiększy ilość śmiertelnych ofiar.

Prezydium Stronnictwa Pracy u arcybiskupa Sapiehy.

Kraków, 25. 10. (Tel. wł.). W dniu 23 bm. w godzinach popołudniowych złożyli wizytę księdzu arcybiskupowi krakowskiemu Sapieże: prezes Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy — K. Popiel, oraz wiceprezesi płk. dr Izydor Modelski i mec. Władysław Tempka.

Znany narciarz uległ wypadkowi w dolinie Pięciu Stawów.

Zakopane, (PAT). Jeden z czołowych narciarzy polskich **Jan Bochenek** (sekcja narciarska Wisły) uległ wypadkowi w czasie suchego treningu w dolinie Pięciu Stawów Polskich. Bochenek pośliznął się na podmarzniętym śniegu i obsunął się około 20 mtr po kamienistym zboczu tak nieszczęśliwie, że doznał w pięciu miejscach lewego ramienia skomplikowanego złamania kości. Według orzeczenia lekarzy, kuracja potrwa parę miesięcy.

Już to Gdynia ma szczęście!

Nowa defraudacja.

Gdynia, 25. 10. (Tel. wł.). Policja gdyńska osadziła w areszcie buchaltera firmy przeładunkowej „Usco" **Tadeusza Piłatowskiego** pod zarzutem defraudacyj popełnianych systematycznie od trzech lat, a sięgających **przeszło 30 tysięcy złotych.** Jak się dowiadujemy, Piłatowski był już raz skazany za podobne przestępstwo w Poznaniu **na rok więzienia.** Dziwna rzecz, że w czasach, gdy tak wielu ludzi poszukuje pracy i można sobie wśród nich przebierać jak w ulęgałkach, wybór tak często pada na osobniki o kompromitującej przeszłości. I to akurat — w Gdyni, na najbardziej eksponowanej placówce! Przysięgły rewizor ksiąg Pacoszyński przeprowadza obecnie badania ksiąg firmy „Usco" i nie wiadomo jeszcze, czy na tych 30 tysiącach skończą się straty firmy.

Małych żydów biją w Gdańsku, a z bogatymi się liczą.

Z Gdańska donoszą: Sobotni targ w Gdańsku odbył się po raz pierwszy **bez udziału handlarzy żydów**, którzy z powodu akcji antyżydowskiej nie stawili się. Prawie wszystkie stragany udekorowane były chorągwiami narodowosocjalistycznymi. Pomimo to **wybito szyby w dwudziestu mniejszych sklepach żydowskich w śródmieściu**, przeważnie w pobliżu targu, oraz zniszczono znajdujące się w wystawach towary. W związku z tym wszystkie **mniejsze** sklepy żydowskie zostały przez właścicieli zamknięte.

W nocy z soboty na niedzielę wybito jeszcze w śródmieściu Gdańska szyby wystawowe **w kilku większych** sklepach żydowskich. Tak samo, jak i poprzednio zniszczono (rozkradziono?) również towary znajdujące się na wystawach sklepowych.

Pożar w Brzeźnie.

Pruszcz, 25. 10. Dziś rano o godzinie 6-tej powstał w zabudowaniach gospodarza **Niezgodziny** w Brzeźnie pod Pruszczem, w powiecie świeckim pożar, który **zniszczył stodołę wraz z całymi tegorocznymi zbiorami.** Pożar powstał na skutek podpalenia. Policja wdrożyła energiczne dochodzenia.

Poważne zmiany w kierownictwie O. Z. N.

Stanowisko szefa sztabu zajmie pułkownik Wenda.

Warszawa, 25. 10. (Tel. wł.). Dotychczasowy szef sztabu Ozonu płk. Kowalewski ustąpił ze swego stanowiska. Jak głosi komunikat, płk. dypl. Jan Kowalewski został odwołany przez p. ministra spraw wojskowych z urlopu, podczas którego pełnił funkcję szefa sztabu Obozu Zjednoczenia Narodowego. Płk. dypl. Kowalewski ma objąć w najbliższym czasie inne stanowisko.

Pamiętamy wszyscy jak to było. Po ogłoszeniu deklaracji ideowej płk. Koca zaczęły napływać z całego kraju t. zw. akcesy czyli zgłoszenia. Fala tego rodzaju akcesów była tak wielka, że zahamowała ona dalszą działalność Ozonu i przez szereg tygodni w obozie nic się właściwie nie działo. Trzeba było wyrwać płk. Koca z tego „potopu". Opatrznościowym człowiekiem dla powstającego obozu miał być płk. Kowalewski, którego też gwałtownie ściągnięto do kraju z zagranicy. Już pierwszy tydzień jego urzędowania był owocny dla OZN. On pierwszy urządził **konferencję prasową**, zaczął się wypowiadać w bieżących sprawach politycznych, formułować stanowiska Ozonu wobec kwestii żydowskiej itd. Rozpoczęło się wzmożone życie przy ul. Matejki.

Przy pierwszym zetknięciu się z płk. Kowalewskim nazwaliśmy go **„żelaznym szefem sztabu"**. Nie dlatego, abyśmy mu wróżyli długi pobyt na tym stanowisku, ale dla jego kwalifikacji. Bo też okazał on wielką inteligencję, bystrą orientację, siłę charakteru i upór, które tak harmonijnie się sprzęgły z jego silną budową fizyczną. Widzieliśmy, że ten człowiek stworzony jest do szerokiego działania i do walki, aż do zwycięstwa. Ale też zrozumieliśmy, że na kierowniczych stanowiskach Ozonu, dla dwóch wielkich indywidualności, tak różnych, co do charakteru i sposobu działania, zabraknie po prostu miejsca. I tak się stało.

Już pierwsze konferencje prasowe i wynurzenia szefa sztabu różnie były oceniane. Aż wreszcie Radio Polskie ogłosiło wywiad jednego z dziennikarzy z płk. Kowalewskim, w którym zupełnie niedwuznacznie **ofiarował on niektórym odłamom polskiej lewicy możliwość współpracy z Ozonem.**

Ustąpienie płk. Kowalewskiego — dla wielu tak nieoczekiwane, szczególnie po ostatnich **oficjalnych zaprzeczeniach** o jego bliskim ustąpieniu i po audiencji jego na Zamku Królewskim i w Giszu — jest zapoczątkowaniem nowych posunięć.

Po odwołaniu płk. Kowalewskiego przez ministra spraw wojskowych, został mianowany „szefem sztabu" Ozonu **pułkownik Wenda.** Z nazwiskiem tym spotkaliśmy się bardzo często jeszcze za życia marszałka Piłsudskiego. W ręku płk. Wendy spoczywało bezpieczeństwo osoby pierwszego marszałka. Przy marszałku Śmigłym uchodził on za doradcę w sprawach młodzieżowych. On to **prowadził Legion Młodych**, który zgłosił swoją pełną oddania służbę marszałkowi i Ozonowi, by następnie przejść z rozwiniętymi sztandarami do obozu PPS CKW, a w obecnej chwili „Legion Młodych" zapoczątkował nowe ugrupowanie polityczne p. n. „Lewicy patriotycznej". (r)

Niekończąca się kronika wyroków.

Moskwa, 25. 10. (PAT) Bieżąca kronika wyroków śmierci według wiadomości, dochodzących do korespondentów zagranicznych, przedstawia się w dniu dzisiejszym następująco:

8 członków kontrrewolucyjnej organizacji trockistowsko-bucharinowskiej, która prowadziła akcję szkodniczą w rolnictwie, głównie w gospodarce hodowlanej, dążąc do obalenia władzy sowieckiej, zostało skazanych **na karę śmierci przez rozstrzelanie.** Wyrok jest bezapelacyjny.

W rejonie gdowskim w obwodzie murmańskim skazano 4 członków kontrrewolucyjnej grupy za akcję szkodniczą w rolnictwie, która obejmowała kilkadziesiąt kołchozów na karę śmierci przez rozstrzelanie oraz 2 na kary więzienia od 10 do 15 lat.

W Jeżowo-Czerkasku (dawniej Sulimow) na Kaukazie północnym skazano **na karę śmierci dyrektora państwowego urzędu zbożowego Zagotzierno.**

W Ordzonikidzebad w Tadzikistanie skazano dyrektora i 4 funkcjonariuszy państwowego urzędu zbożowego za szkodnictwo **na karę śmierci przez rozstrzelanie.**

W republice czerkieskiej skazano na karę śmierci za szkodnictwo jednego funkcjonariusza państwowego urzędu zbożowego.

Straszne nieszczęście samochodowe w powiecie grudziądzkim.

Grudziądz. (Tel. wł.). Dnia 22 bm., o godz. 17 na szosie Łasin—Plesewo w pow. grudziądzkim wydarzyło się straszne nieszczęście. Jak zdołaliśmy ustalić, jechał samochodem **p. aptekarz Demski z Łasina.** W tym samym kierunku przed samochodem po lewej stronie szosy jechał na rowerze robotnik sezonowy **Stanisław Czajkowski** z Wielkiej Tymawy. W pewnej chwili rowerzysta nie zauważywszy przypuszczalnie nadjeżdżającego samochodu, zamierzał przejechać na prawą stronę szosy tuż przed samochodem i wpadł pod koła samochodu. Nieszczęśliwy robotnik doznał **ciężkich okaleczeń ciała i wstrząsu mózgu.** W stanie beznadziejnym został przewieziony do szpitala w Łasinie.

Zgon b. posła Chadecji.

W Chodzieży zmarł były poseł P. S. Chrześcijańskiej Demokracji śp. Stanisław Miedziński. Zmarły wszedł do Sejmu Ustawodawczego w roku 1919 z ramienia Narodowego Stronnictwa Robotników. Po rozłamie w tym stronnictwie w lutym 1920 r. utworzył wraz z 11 kolegami klubowymi Chrześcijańskie Narodowe Str. Pracy, które później przyjęło nazwę P. S. Chrześcijańskiej Demokracji.

Ostatnio piastował śp. Stanisław Miedziński stanowisko pierwszego członka zarządu Spółdzielni „Rolnik" w Chodzieży. W chwili zgonu liczył lat 63. Niechaj mu ziemia polska lekką będzie.

Zazieleniły się drzewa

Co to będzie, co to będzie?

Z Kartuz donoszą: W lesie **pod** Kamieńskim Młynem zazieleniły się na nowo drzewa modrzewiowe, stanowiące zabytki przyrodnicze na Pomorzu. Drzewa **od niepamiętnych lat po raz pierwszy w rb.** po raz drugi zazieleniły się, co stanowi swego rodzaju fenomen przyrodniczy.

W Kokocku pod Chełmnem w sadzie p. Antoniego Sękowskiego zakwitła jabłoń. Informator nasz słyszał w związku z tym od „starych ludzi", że będzie wojna.

„Sztandar Pracy" w Katowicach.

W Katowicach ukazał się „Sztandar Pracy". Pismo zawiera kilka **artykułów** na temat zadań Stronnictwa **Pracy.**

Na Śląsku odbyło się ub. niedzieli pięć wielkich wieców nowego stronnictwa.

Zarząd główny Stronnictwa Pracy w Warszawie wydał pierwszą **odezwę w ilości 300 tysięcy egzemplarzy.**

Z Wielkopolski i Pomorza

NASI SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

Inowrocław.

Biblioteka miejska czynna jest codziennie od godz. 17 do 18, w soboty od 17 do 19.

Biblioteka Tow. Czytelni Ludowych mieszcząca się w Domu Katolickim przy ulicy Plebanka, otwarta jest codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 17—19-tej.

— Biblioteka Kolejow. Przysp. Wojsk. w świetlicy „Ogniska" przy ul. Magazynowej otwarta w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19-tej.

Karetka sanitarna, tel. 276, czynna dzień i w nocy.

Dyżur nocny pełni apteka „Pod Krzyżem".

Repertuar kin:
Słońce: „Po burzy".
Stylowy: „90 minut postoju".
Świt: „Ty, co w Ostrej świecisz Bramie".
Mątwy: „Hrabia Monte-Christo".

Na ślubnym kobiercu. W tych dniach odbył się ślub restauratora p. Stefana Kosmali z p. Józefą Korbińską.

Zebranie cechu szewskiego odbyło się pod przewodnictwem komisarycznego starszego cechu p. L. Urbańskiego. Wybrano nowy zarząd, który ukonstytuował się następująco: st. cechu p. Głazowski, zast. p. Porada, członkowie pp. Pietrzak, Łapka, T. Gołębiewski, Cicholski, Zawada, Banaszak i Krysiński. Zastępcy pp.: Pniewski, Wirtel, Skowroński, Jasiecki, Meiszczak, Kłosiński, Dzikowski. Budżet na rok następny uchwalono 259,41 zł w dochodach, 176 zł w rozchodach. Jednogłośnie uchwalono wyasygnować kwotę 60 zł na pomoc zimową dla niezamożnych członków. Ponadto zebranie wypowiedziało się przeciw projektowi noweli ustawy przemysłowej.

Zmiany personalne. Stanowisko referendarza bezp. publ. w starostwie objął tymczasowo do Inowrocławia delegowany p. Piotrowski, sekretarz osobisty wicewojewody poznańskiego.

MOGILNO. (mk) W maj. Słaboszewko przytrzymał tamt. urzędnik gosp. pewnego rolnika przy kradzieży ziemniaków. W toku dochodzeń stwierdzono, że kradzieży dokonał właśc. 40-morgowego gospodarstwa i składu spożywczego, Stanisław Dolata z Mokrego.

— W firmie Franciszek Kostecki zatrudniony był pomocnik Alojzy Kociołek z Parlińca pod Mogilnem. Po upływie pewnego czasu zauważył właśc. firmy brak towarów i stwierdził stratę 2.600 zł. Kociołek stanął onegdaj przed sądem i skazany został na karę 7 miesięcy więzienia. Oskarżony częściowo przyznał się do winy.

GNIEZNO. (b) Do składu kolonialnego M. Szymczaka (ul. Trzemeszeńska 17) przybył nieznany osobnik i przedstawiając się jako urzędnik tut. cukrowni, zaofiarował nabycie 4 worków cukru po niższej cenie. Szymczak zgodził się i na poczet należności wręczył mu 265 zł. Nieznajomy, odebrawszy pieniądze, kazał Szymczakowi zaczekać z wozem przed cukrownią, sam zaś wszedł do biura, a gdy wóz wjeżdżał na podwórze cukrowni po odbiór cukru, rzekomy urzędnik ulotnił się szybko torem kolejki powiatowej. Dopiero w biurze cukrowni dowiedział się naiwny kupiec, że padł ofiarą wyrafinowanego oszusta.

WRZEŚNIA. W środę 20 bm. wieczorem wybuchła bójka pomiędzy Józefem Bartniczakiem a braćmi Karamańskimi, zamieszkałymi w wspólnym budynku przy ul. Fabrycznej, z powodu bardzo powikłanych zatargów. Bartniczakowej skradziono z zamkniętego mieszkania pewną ilość bielizny damskiej i jak śledztwo wykazało, sprawczynią kradzieży była Wł. Karamańska. Do bójki pomiędzy J. Bartniczakiem a braćmi Kramańskimi doszło z zemsty za oskarżenie o kradzież, które jednak było prawdziwe. W trakcie bójki bracia Karamańscy pokłuli Bartniczaka dosyć dotkliwie nożami. Nie wiadomo, jak by się bójka ta skończyła, gdyby nie wkroczyła policja, zabierając awanturników na posterunek w celu spisania protokółu.

WĄGROWIEC. (a) Mistrzostwa szachowe K. S. M. M. zostały zakończone. Mistrzem po raz drugi został p. Gill, zdobywając 20 punktów, wicemistrzem został p. Jakubczak. Następne miejsca zdobyli pp.: Bielecki, Giżycki, Iwanowski, Samogór, Smoliński, Minczke, Sajewski, Karchowski Szulczewski, Matuszczak, Wittich i Lesicki.

— Doroczne strzelanie do tarczy o mistrzostwo KSMM oddz. Łekno, które trwało od 10 do 17 bm., zostało zakończone. W strzelaniu dla starszych mistrzem został p. Franciszek Mendlik, wicemistrzami pp. L. Piechocki, i S. Wróblewski. W strzelaniu dla młodszych mistrzem został p. St. Cytlak, wicemistrzami pp. Zenon Kusz i Mieczysław Joński. Ks. asystent Niziołkiewicz wręczył 9 nagród.

— W kościele farnym pobłogosławił ks. Stachowiak związek małżeński p. Stefana Filipowskiego z p. Marią Nowakówną; córką urzędnika kolejowego z Wągrowca. Nowożeńcom „Szczęść Boże!"

OSTRÓW WLKP. (ij) Rozprawa przy drzwiach zamkniętych. Przez minione trzy dni toczyła się przed Sądem Okręgowym przy drzwiach zamkniętych rozprawa przeciwko 15 miejscowym restauratorom, oskarżonym o ułatwianie nierządu z chęci zysku (art. 208 k. k.). Po przesłuchaniu kilkudziesięciu świadków sąd, już na publikacji jawnej, ogłosił wyrok i uznając oskarżonych winnymi tolerowania w swych lokalach nierządu, namawiania do niego i czerpania z tego zysku, skazał: Wacława Witkowskiego na 1 rok więzienia, jego żonę Anielę na 8 miesięcy, Adelę Bittnerową, Ignacego Misiaka, Stanisławę Misiakową, Karolę Jozefowiczową oraz Jana i Marię Stawickich po 8 miesięcy więzienia. Za wyjątkiem Witkowskiego, wszystkim skazanym sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, 7 zaś pozostałych uwolnił od winy i kary.

— Manipulując nieostrożnie własnym rewolwerem, 21-letni P. Zbirowski z Komorza (pow. Ostrów) spowodował wystrzał, przy czym kula trafiła go w brzuch, przebijając jelita. Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala w Ostrowie.

Z obrad korporacji kominiarskiej woj. pomorskiego w Grudziądzu.

Grudziądz. W sali „Tivoli" odbyło się zebranie korporacji kominiarskiej wojew. pomorskiego, na które na 87 zorganizowanych w korporacji mistrzów kominiarskich przybyło 68 z całego Pomorza. Obradom przewodniczył st. korporacji p. Górny z Łasina. Po przyjęciu 8 nowych członków, sekretarz p. Vetter odczytał protokoły z nadzwyczajnego walnego zebrania oraz z uroczystego zjazdu jubileuszowego w Toruniu, po czym p. Górny wygłosił obszerne sprawozdanie z działalności zarządu w ciągu ub. trzech miesięcy. Po sprawozdaniu wywiązała się ożywiona dyskusja, w której poruszano liczne bolączki zawodu kominiarskiego. M. in. poruszono sprawę opłat za czynności kominiarskie w Grudziądzu.

Nacz. Raszkowski, zabierając głos, przyznał, że Grudziądz pod względem płac i opłat kominiarskich w stosunku do innych miast jest najtańszy. Mówca nie pochwalał jednak drogi, na jaką wkroczyli tut. mistrzowie kominiarscy. Starszy korporacji poinformował zebranych, że na kresach wschodnich jest wielkie zapotrzebowanie na dzielnych kominiarzy, nadających się na rzemieślników samodzielnych. Wszelkich informacyj w tej sprawie udziela sekretarz p. Vetter.

Z okazji likwidacji korporacji chojnickiej wręczono dyplomy pp. Górnemu z Łasina, Bobkowskiemu z Torunia, Jeleniewskiemu z Chojnic i Droplewskiemu z Tucholi. Zebranie zakończono wzniesieniem okrzyku na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta p. prof. Ignacego Mościckiego i marszałka Śmigłego-Rydza.

ŚWIECIE. (t) Na pokazie owoców w Świeciu nagrodzeni zostali przez komisję sędziowską następujący wystawcy owocu: listem pochwalnym Pom. Izby Rolniczej p. Z. Cichowski z Grabowa, listami z podziękowaniem komitetu organizacyjnego: Dyrekcja Zakładu Psychiatrycznego w Świeciu, Klasztor SS. Miłosierdzia w Żurawiej Kępie, Publ. Szpital Pow. w Świeciu, Starostwo Pow. w Świeciu. Do nagród I kategorii wysunięto pp.: Jadwigę Gołębiewską z Małociechowa, Fr. Guzowskiego z Głogówki, M. Holtza z Grabowa, A. Jurkiewicza z Trępla, W. Ledzińską z Topólna, J. Schmidta z Małociechowa. Do nagród II kategorii: Łucjana Gołąbka ze Świecia i Wilhelma Silarskiego z Przechowa. Do nagród III kategorii pp.: R. Heise z Kosowa, S. Pieczka ze Świecia, W. Sapletowa z Piskarek, L. Szmytka ze Świecia, Wł. Titenbrun z Przysierska. Do nagród IV kategorii pp.: J. Hofman z Mątew, J. Krzyżanowski z Małociechowa, Paweł Smakulski z Żurawiej Kępy. Do nagród V kategorii pp.: B. Grzegorczyk z Chrystkowa, P. Ławniczak ze Świecia, L. Stindtman ze Świecia, Antonina Walenczykowska ze Świecia, A. Żbikowski z Grabówka. Poza tym za wystawione drzewka owocowe ze szkółki drzew otrzymał nagrodę p. Jasiewicz z Marianek.

CHEŁMNO. (lm) W ub. środę odbyło się walne zebranie Tow. Gimn. „Sokół", które zagaił prezes Odrowski. Wręczono zasłużonym członkom dyplomy z medalami złotymi i srebrnymi za zasługi położone na niwie sportowo-sokolej. Wśród zasłużonych wyróżnić należy pp.: burmistrza Kleina, J. Szmeltera, B. Semraua, skarbnika M. Nadolskiego, J. Szupryczyńskiego sen., Henniga sen., L. Zielińskiego, Głowackiego. Burmistrz Klein wygłosił okolicznościowe przemówienie, a następnie prezes p. Odrowski zreferował wobec licznie zebranych plan pracy na nastenpy rok, apelując do młodzieży sokolej o regularne uczęszczanie na ćwiczenia.

— P. Artur Makowiecki, nauczyciel ze szkoły powszechnej nr 1 w Chełmnie, obchodził 21 bm. 25-lecie pracy zawodowo-pedagogicznej. Do licznych życzeń przyłącza się także redakcja „Dziennika".

CHEŁMŻA. (e) W dniu 17 bm. odbyło się w Chełmży zebranie Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo w sali św. Józefa. Zebraniu przewodniczył ks. inf. Szydzik. Na zebraniu tym sekretarka p. Dylewska złożyła sprawozdanie z działalności oraz stanu kasy za I półrocze br. Następnie ks. Binnek wygłosił odczyt o bracie Albercie, tj. założycielu III zakonu. Odczytaniem komunikatów zebranie zakończono.

— Na ogólne życzenie publiczności, Stow. Panien Różańcowych powtórzyło w niedzielę 17 bm. akademię ku czci błog. Juty. Tym razem na akademii piękne deklamacje wygłosili p. Barawąsówna oraz uczeń szkolny Murawski. Bardzo dobrze wypadł taniec dzieci oraz odegrane sztuczki. Na zakończenie akademii pp. Barawąsówna i Krajewska wykonały taniec cygański.

BRODNICA. (r) Za nieprzyzwoite zachowanie się w urzędzie gminnym oraz znieważenie urzędnika Mączkowskiego, sąd gr. skazał Fr. Lichnerowicza z Bobrowa na 3 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

— Swego czasu donosił „Dziennik Bydgoski" o najściu złodziei na dom rolnika Kapelewskiego w Podgórzu pod Brodnicą. Złodzieje zabrali około 600 zł w gotówce oraz biżuterię wartości ok. 1065 zł. Złodziejom wskazał mieszkanie poszkodowanych kilkakrotnie karany fryzjer Bolesław Kłosiński, który również brał udział w włamaniu. Sąd okręgowy skazał Kłosińskiego na 2 lata więzienia, K. Miklewicza z Mławy na 3 lata więzienia, a po odbyciu kary na umieszczenie w domu poprawczym, Fr. Syrokę na 2 lata więzienia i utratę praw.

— W dniu 20 bm. odbyło się w Hotelu Polskim zebranie Polskiego Związku Zachodniego. Przewodniczył zebraniu prezes okręgu pom. nacz. sądu Glemma. Po powitaniu przybyłych, przewodniczący w dobitny sposób scharakteryzował grożące nam niebezpieczeństwo ze strony obcych żywiołów. W dyskusji prawie wszyscy zebrani zabierali głos, poruszając sprawy dotyczące naszego życia gospodarczego.

— Niej. Konrad Lisiński, lat 21, z Dąbrówki, napił się w celu samobójczym esencji octowej na strychu domu rodziców. Przewieziono go w stanie poważnym do szpitala w Brodnicy. Powodem samobójstwa był zawód miłosny.

— Na drodze w Jaguszewicach powiatu brodnickiego napadnięty został jadący furmanką 44-letni rob. Słoma przez niej. Fertkę (lat 21), Sowińskiego (lat 22) i Potorskiego (lat 21) z Kamienia pow. brodnickiego, którzy pobili go tak dotkliwie, iż pomoc lekarska okazała się konieczną. Przyczyna napadu nie wyjaśniona.

SKARSZEWY. (jw) Nieznani sprawcy włamali się w porze wieczornej do mieszkania naczelnika sądu grodzkiego p. sędziego Sobieszczyka i skradli garderobę męską, fuzję i różne inne przedmioty łącznej wartości około 1000 zł.

STAROGARD. (jw) We wsi Kamionka wybuchł pożar w zagrodzie rolnika Stanisławskiego i strawił doszczętnie dom mieszkalny oraz część urządzenia domowego łącznej wartości 2 tysiące zł.

— P. Jan Mikula ze Starogardu, jadąc na motocyklu stromą ulicą Podgórną, z powodu defektu hamulców wjechał na mur, doznając w wypadku złamania podudzia i prawej nogi. Przewieziono go do lecznicy sióstr Elżbietanek. Towarzysz p. Mikuly nie odniósł żadnych obrażeń.

— Robotnik Jan Jurczyk, zatrudniony w hucie szkła, będąc w stanie pijanym, wszczął na ul. Kościuszki awanturę. Gdy przybyły na miejsce policjant usiłował Jurczyka uspokoić, ten odezwał się do policjanta obelżywymi słowami, a następnie usiłował wydrzeć mu karabin, przy czym uderzył go w twarz. Stróż bezpieczeństwa ostatecznie jednak ubezwładnił awanturnika, którego po tym umieszczono w areszcie.

CHOJNICE. (s) Na ostatnim zebraniu kupców samodzielnych, któremu przewodniczył p. poseł Stamm, referat wygłosił p. K. Zimny p. t. „Z objazdu kresów wschodnich". Po dyskusji przystąpiono do wyboru 3 delegatów na roczne walne zebranie, które odbędzie się w Bydgoszczy 5 grudnia. Wybrano pp. K. Zimnego, Kądziellę i Parszyka. W sprawie odżydzenia naszych jarmarków postanowiono wykupić wszystkie miejsca na rynku i odsprzedać tylko przekupniom chrześcijańskim.

— Przed tut. Sądem Okręgowym toczyła się w środę 20 bm. rozprawa przeciwko Wilhelmowi Pardunowi i jego żonie Frydzie, narodowości niemieckiej, którym akt oskarżenia zarzucał fałszowanie dokumentów, podpisów oraz nielegalne przekroczenie granicy za okazaniem sfałszowanej przepustki. W wyniku rozprawy skazano małżonków Pardunów na 6 miesięcy więzienia z warunkowym zawieszeniem kary na przeciąg 3 lat.

WEJHEROWO. (zm) W ostatni czwartek odbyło się w starostwie morskim zebranie powiatowego komitetu pomocy zimowej bezrobotnym pod przewodnictwem wicestarosty p. Romana Racięckiego i przy udziale pp. burmistrzów, wójtów i reprezentantów społeczeństwa powiatu morskiego. Na zebraniu zorganizowane zostały komitety gminne pomocy zimowej, po czym omówiono szczegółowo plan prac na najbliższą przyszłość.

— Źle się dzieje żydom wejherowskim. Silny bojkot gospodarczy miejscowych żydów ze strony ludności kaszubskiej w ostatnim czasie wydaje już swoje owoce. Żydzi podobno narzekają na brak klientów. Niektórzy z nich zalegają z podatkami, tłumacząc się w urzędzie skarbowym złym interesem. Jedna z firm żydowskich przy ul. Sobieskiego, której właścicielem był żyd Kartowski, zlikwidował swoje przedsiębiorstwo. Podobno ini żydzi mają iść w jego ślady. Oby jak najprędzej!

— „Halka" w Wejherowie. Gościnny występ opery poznańskiej. W nadchodzący wtorek 26 bm. wystąpi tu gościnnie zespół opery poznańskiej z arcydziełem literatury muzycznej Stanisława Moniuszki p. t. „Halka". Przedstawienie, które budzi ogólne zainteresowanie u miłośników muzyki moniuszkowskiej, odbędzie się w sali p. Prusińskiego i będzie prawdziwym wydarzeniem kulturalnym naszego miasta.

Grudziądz.

Przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" (Toruńska 22, tel. 1294) przyjmuje przedpłatę za „Dziennik Bydgoski" na listopad oraz zamówienia na ogłoszenia i druki po cenach najniższych. Biuro czynne od godziny 8 do 18.

Pogotowie pożarnicze tel. 11-11.

Nocny dyżur pełni Apteka pod Lwem, Pańska, tel. 20-40.

Repertuar kin:
Apollo: „Ludzie Wisły" film polski.
Gryf: „Zdrajca".
Orzeł: „Bolek i Lolek".

Biblioteka Tow. Czytelni Ludowych przy ul. Król. Jadwigi 15 (hotel Bast) czynna od 8—19. Filia w Domu Katolickim przy ul. Plebanka czynna codziennie od 19—20 za wyjątkiem niedziel i świąt.

Kalendarzyk teatralny. Wtorek 26 bm. godz. 20: „Woźny i minister", świetna komedia w wykonaniu zespołu Teatru Ziemi Pomorskiej.

Czy to prawda? Według krążących pogłosek, zarząd miejski m. Grudziądza wydzierżawił za parkiem miejskim położoną posiadłość Sarniak (restauracja i spory kawał ziemi) pewnemu Niemcowi. Czekamy na wyjaśnienie w tej sprawie.

Delegat kuratorium pomorskiego w Grudziądzu. W związku z szerzącymi się pogłoskami o bliskim przeniesieniu Okręgowej Biblioteki Pedagogicznej Kuratorium O. O. Pomorskiego do Torunia, bawił ostatnio w Grudziądzu delegat kuratorium p. nacz. Kozanecki, który oświadczył, że sprawa ta jeszcze nie została zadecydowana.

O pomoc zimową dla bezrobotnych. Pod przewodnictwem p. prezydenta Włodka odbyło się w sali posiedzeń rady miejskiej zebranie w celu utworzenia komitetu pomocy zimowej bezrobotnym, przy licznym udziale przedstawicieli władz cywilnych, wojskowych oraz społeczeństwa. P. prezydent Włodek zdał relację z działalności komitetu w roku ubiegłym oraz przedstawił obecny stan bezrobocia w Grudziądzu. Następnie dokonano wyboru prezydium komitetu, na którego czele stanęli p. gen. Sawicki, p. starosta grodzki, ks. prob. dr Pastwa i p. prezydent Włodek. Do komitetu wykonawczego weszli przedstawiciele organizacyj, związków zawodowych itp. z pp. wiceprezydentem Michałowskim, mjr. Neyem, radcą Adamem Korzeniewskim i rej. Kurowskim na czele.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 25 października 1937 r.

KALENDARZYK.
Dziś: Darii, Teodozjusza.
Jutro: Ewarysta p. m.
Wschód słońca o godzinie 6,43.
Zachód słońca o godzinie 16,45.

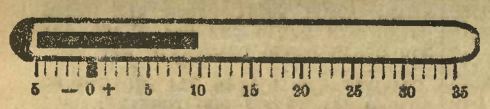
Stan pogody.

Deszcze, lecz ciepło.

Wczoraj panowała w Polsce pogoda na ogół chmurna. Temperatura wynosiła od 1 st. na wschodzie kraju do 12 st. na zachodzie, a 3 st. na Kasprowym Wierchu. Opad za dobę ubiegłą zanotowano tylko na Hali Gąsienicowej (0,3 mm) i przy Morskim Oku (ślad). W Warszawie o godz. 11 było pochmurno i padał drobny deszcz, przy czym zanotowano temperaturę 11,4 st. Dziś rano od godz. 6 w Bydgoszczy bezustannie pada. Przewidywany przebieg pogody: Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z większymi rozpogodzeniami, zwłaszcza na wschodzie kraju, a z przelotnym deszczem na zachodzie i w środku Polski. W dalszym ciągu dość ciepło.

Termometr wskazywał dziś rano

DYŻURY NOCNE APTEK
od 25—31 października br.

1) Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, telefon 3050.

2) Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, telefon 3301.

Telefon Pogotowia Ratunkowego 26-15.

Muzeum Miejskie otwarte codziennie od godz. 9 do 16. W niedzielę i święta od 11 do 14.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w poniedziałek i we wtorek wieczorem arcydzieło literatury światowej **„NIEBOSKA KOMEDIA"** Z. Krasińskiego w doskonałej realizacji reżyserskiej i aktorskiej.

W środę i czwartek **„KSIĘŻNA CZARDASZKA"** E. Kalmana.

W nadchodzącą sobotę Teatr Miejski występuje z premierą nowej operetki. Będzie nią nie grana w Bydgoszczy niezmiernie melodyjna, o muzyce wysoce wartościowej **„LIZISTRTATA"** P. Linke'go.

Reżyseruje M. Domosławski, muzyczne opracowanie kapelmistrza Sillicha.

DEBIUT BASI PUTZÓWNEJ.

W nadchodzącą niedzielę o godz. 16 zadebiutuje na naszej scenie znana w szerokich kołach bydgoszczan Basia Putzówna w operetce Kalmana **„KSIĘŻNA CZARDASZKA"** jako odtwórczyni tytułowej postaci.

Informacje „Orbisu".

Wycieczka do Berlina na wystawę łowiecką od 7—13 listopada. Zapisy do 3 listopada. Cena 70 zł. Informacje i zapisy: „Orbis", Dworcowa 2, tel. 36-67. (20976

— **Anglo-Polish Society,** którego lokal mieści się przy ul. Gdańskiej nr. 30 I piętro (róg ul. Krasińskiego) zawiadamia członków i sympatyków, iż w każdy wtorek o godzinie 20 odbywają się w lokalu klubowym zebrania towarzyskie z wykładami w języku angielskim. Towarzystwo posiada bogato zaopatrzoną bibliotekę.

— **Dzisiaj zebranie rodziców w Jachcicach.** Dziś, w poniedziałek o godz. 18 odbędzie się na sali p. Orczykowskiego w Jachcicach roczne walne zebranie Opieki Rodzicielskiej nad dziatwą szkół powszechnych w Jachcicach.

— **Nakładkę na parasol-laskę,** zgubioną dziś o 8 rano w tramwaju na ul. Gdańskiej, uprasza się oddać w redakcji „Dziennika Bydgoskiego".

— **Bank Związku Spółek Zarobkowych przypomina,** że książeczki wkładowe, rozdane młodzieży szkolnej przy zakupie książek, winny być bankowi przedłożone do rejestracji do dnia 1 listopada br. Rejestracja nie jest uzależniona od równoczesnego dokonania wpłaty na konto. Zawiązka wpłacona przez bank w wysokości 1 zł podlega oprocentowaniu z chwilą rejestacji książeczki. (21244

Pokłosie niedzielne

— Jakże się ta Bydgoszcz zmieniła! Nie do poznania! — mówią osoby, które w tym miłym mieście dłuższy czas nie były.

— Skonać można! Nic się w tej Bydgoszczy nie zmienia! — marszczą gniewnie czoła zatwardziali bydgoszczanie.

Zdaje się, że w tym wypadku wyjątkowo mają rację — nieobecni. Bo Bydgoszcz jednak się zmienia. Zmieniają się nawet bydgoszczanie.

Przybywają ładne sklepy, coraz więcej domów pyszni się nowymi frontonami. Ale to nie jest jeszcze takie ważne. Ważniejsze rzeczy spostrzeżono w wczorajszą niedzielę.

Na przykład: W niektórych towarzystwach nie spierano się przez kilka godzin o to, czy w tym wypadku trzeba było wyjść damą kier, a nie królem kier, ale dyskutowano o „Nie-boskiej komedii" i jej ideologii.

Na przykład: zauważono komplet na premierze „Nie-boskiej", co się dawniej zdarzało tylko na premierach operetkowych.

Na przykład: podobno gdzieś ktoś kupił nawet obraz od prawdziwego artysty.

W ogóle Bydgoszcz się zmieniła na lepsze. Nabrała manier stołecznych, ożywiła się, stała się głośną, ale nie za głośną, stała się przedsiębiorczą, ale za swoje, nie pożyczone pieniądze.

Doszło do tego, że o Bydgoszczy nie mówi się teraz nic innego prócz komplementów. W Toruniu istnieje poważna obawa, ażeby się jej w głowie nie przewróciło.

* * *

Niedziela była interesująca, bo to przecież i jubileusz konserwatorium i „święto pieśni" i ładna, ciepła pogoda.

(hak)

Bieg św. Huberta bydgoskiej brygady kawalerii.

W sobotę 23 bm. odbył się tradycyjny bieg myśliwski, zorganizowany przez dowódcę i oficerów bydgoskiej brygady kawalerii. Bieg zgromadził przeszło 120 jeźdźców, pań i panów, wojskowych i cywilnych. Bieg prowadził komendant garnizonu **generał Grzmot-Skotnicki** w bardzo urozmaiconym terenie.

Po biegu nastąpił zwyczajowy bigos w kasynie oficerskim ułanów.

W trudnym i urozmaiconym terenie odbywał się tradycyjny bieg myśliwski bydgoskiej brygady kawalerii. W biegu brało udział przeszlo 120 jeźdźców, w tym 10 pań. U góry na lewo: generał Grzmot-Skotnicki prowadzi przez przeszkody barwny korowód jeźdźców.

Fot. J. Czarnecki.

Cześć polskiej pieśni!

Zawody konkursowe XXI Okręgu Wielkopolskiego Związku Spiewaczego.

Cześć polskiej pieśni! — oto hasło, pod którym ub. niedzieli odbyło się w Resursie Kupieckiej doroczne „święto pieśni", mające wykazać poziom drużyn śpiewaczych pod względem artystycznym i postęp ich w stosunku do roku ubiegłego.

Rzut oka na zapełnioną salę przekonał, że zrozumienie społeczeństwa dla wysiłku śpiewaków jest realne i że kult pieśni istnieje. Poziom konkursu był wysoki i dał licznie zebranym melomanom dużo zadowolenia duchowego, a śpiewakom bodźca do dalszej, wytężonej pracy w kierunku podniesienia sztuki śpiewaczej na jeszcze wyższy poziom dla dobra kultury narodowej i polskiej pieśni.

Popisom chórów m. in. przysłuchiwali się pp. generalny lustrator szkół muzycznych, radca ministerialny dr. Śledziński, dyrektor Wlkp. Związku Śpiewaczego prof. Raczkowski z Poznania, prof. Alfons Rösler z Miejskiego Konserwatorium Muzycznego w Bydgoszczy, kpt. Grabowski i kpt. Kuczera z Bydgoszczy. Ocenę wartości artystycznych wykonywanych pieśni wydawali pp. prof. Moczyński (Toruń), kpt. Grabowski (Toruń) i prof. Zieliński (Wągrowiec).

Zawody odbywały się w kategorii chórów mieszanych o nagrodę przechodnią, ufundowaną przez śp. starostę Niesiołowskiego, a w kategorii chórów męskich również o nagrodę przechodnią. Ponadto Okręg którego władze stanowią p. Kowalski — prezes, dyr. Jaworski — dyrygent, p. Goziimerski — sekretarz, ufundował dwie nagrody stałe.

Do konkursu stanęło 9 kół śpiewaczych, wśród których jedno tylko pozamiejscowe „Moniuszko" z Solca Kuj. Moment ten, doceniając duży wysiłek artystyczny i finansowy tego towarzystwa — należy podnieść ze szczególnym podkreśleniem.

Przed rozpoczęciem samych zawodów, połączone chóry męskie pod batutą dyrygenta okręgowego p. dyr. Jaworskiego wykonały potężne „Gaude Mater Polonia" i „Mazura" Garbusińskiego, a następnie pod tą samą batutą połączone chóry mieszane „Leciały gąski" Maklakiewicza i „Jak Jaś konie poił" Czapskiego.

Nagrodę przechodnią I kat. chórów mieszonych zdobyła „Harmonia" uzyskując na równi z chórem „Św. Cecylii" 32⅔ pkt. Nagrodę przyznano Harmonii przez losowanie, a oba chóry otrzymały równorzędne dyplomy. W kategorii chórów męskich nagrodę wędrowną zdobyła „Halka", a dwie nagrody na własność przyznano „Lutni" i „Bydgoskiemu Chórowi Męskiemu".

Punktacja: 1. **„Harmonia"** (bat. dyr. Jaworski — pieśń konkursowa „Rycerze" — Stwiertenia) **32⅔ pkt.** 2. **„Św. Cecylia"** (bat. prof. A. Rösler — pieśń konk. „Pragną ocki" Wiechowicza) **32⅔ pkt.** 3. **„Halka"** (bat. dyr. Jaworski, pieśń konk. „Śpiewak zwycięzca" Dworzaczka) **28⅔ pkt.** 4. i 5. **„Lutnia"** (bat. prof. E. Rösler, pieśń konk. „Zaszumiał las" — Mierzejewskiego), **„Bydgoski Chór Męski"** (bat. p. Furmanowicz — pieśń konk. „Mazur z Halki" Moniuszki) **25½ pkt.** 6. „Dzwon" (bat. p. Lampkowski, pieśń konk. „Powrót wiosny" Prosnaka) **22 pkt.** 7. **„Chopin"** (bat. p. Waligórski, pieśń konkursowa „Dwie dole" Mierzejewskiego) **21½ pkt.** 8. **„Moniuszko" Solec Kujawski** (bat. p. Jaskólski, pieśń konkursowa „Przylecieli sokołowie" Moniuszki) **20 pkt.** 9. **„Lira"** (bat. p. Gelecińskiego, pieśń konk. „Siałem proso") 18 pkt.

Długo nie milknące oklaski zdobył Bydgoski Chór Męski za wykonanego z werwą „Mazura" z Halki, a śpiewom najmłodszego z chórów „Liry" towarzyszyła życzliwość umiejącej ocenić rzetelny wysiłek publiczności. Gospodarzem imprezy był p. Jaworski.

(ek)

Zgon ofiary tragicznego wypadku na Czyżkówku.

Jak pisaliśmy w jednym z ostatnich numerów, potrącony został w ub. czwartek na Czyżkówku przez samochód osobowy, którym kierował hrabia Mielżyński-Kurnatowski, jadący rowerem do pracy **58-letni robotnik Albert Jurke z Ossowej Góry pod Bydgoszczą.** Jurke upadł tak nieszczęśliwie na bruk, że doznał złamania podstawy czaszki. Mimo usilnych zabiegów lekarskich utrzymania go przy życiu, Jurke zmarł w ub. sobotę o godz. 3 po południu w Szpitalu Diakonisek, nie odzyskawszy przytomności

Samobójstwo kupca w Wąwelnie.

W wsi Wąwelno, położonej na pograniczu powiatu bydgoskiego i wyrzyskiego powiesił się w ub. sobotę **33-letni kupiec Jan Walentyn.** Przywołany lekarz stwierdził zgon. Przyczyną desperackiego kroku kupca były podobno niesnaski rodzinne

Z mostu Teatralnego wskoczył do Brdy

Na oczach licznych przechodniów rzucił się w ub. sobotę krótko po godz. 8 rano w zamiarze samobójczym z Mostu Teatralnego do Brdy, liczący około lat 30 robotnik Józef Bogusławski, zam. przy ul. Rupienicy 10. Niedoszły samobójca znalazłszy się w wodzie zreflektował się i odstąpił od pierwotnego zamiaru, gdyż nagle osobnik odziany w płaszcz i ubranie zaczął pływać i o własnych siłach dopłynął do jednej z berlinek, stojących przy brzegu. Szkuciarze wyciągnęli niedoszłego samobójcę z wody, po czym kompletnie przemoczonym człowiekiem zajął się policjant. Przyczyna rozpaczliwego kroku desperata nie jest znana.

Ważne dla rolników

wybierających się do Koronowa.

Powiatowe zebranie — „masówka" — członków Kółek Rolniczych Powiatowego Towarzystwa Kółek Rolniczych oddział W. T. K. R Bydgoszcz, odbędzie się, jak wiadomo — **w czwartek, dnia 28 października o godz. 11-tej w Koronowie w sali na Grabinie.** Na porządku dziennym między innymi referat na temat: „Ekonomiczne położenie wsi z uwzględnieniem wsi Ziem Zachodnich".

Rolnicy udający się w dniu 28 października do Koronowa kolejką powiatową, korzystają (za okazaniem legitymacji członkowskiej) z 50% zniżki biletów normalnych. O jaknajliczniejszy udział w zebraniu prosi prezes — Stefan Radzimiński.

Sprawy sokole.

Sokół Żeński.

Posiedzenie zarządu jutro, we wtorek, 26 bm. o godz. 5 po południu w sekretariacie. Na porządku obrad sprawy ważne i pilne. Przybycie wszystkich członkiń zarządu b. pożądane.

Dziś w poniedziałek ćwiczenia drużyny o godz. 8 w sali przy ul. Konarskiego.

Jutro we wtorek zebranie grona technicznego o godz. 7,30 w sekreariacie.

Premiery kinowe.

„JEJ NAJWIĘKSZY BŁĄD"
(kino „Kristal").

Czy człowiek, który zmierza na szczyty sztuki, musi wyrzec się miłości, nie może się wiązać węzłem małżeńskim, lecz muszą mu wystarczyć przelotne miłostki, to problem dotychczas nie rozwiązany. Niektórzy wielcy i genialni pod wpływem miłości załamywali się, inni wzmacniali polot swego twórczego ducha — słowem rozmaite bywały skutki takich związków serc, które chciała skojarzyć miłość. Takich lub tym podobnych rezultatów obawiał się profesor szkoły dramatycznej, w którym po jednym spotkaniu zakochała się uczennica z jego klasy. Jednak miłość zwyciężyła tym razem i uchroniła od załamania się talentów obojga bohaterów, pomimo jej największego błędu, tłumacząc sobie ten błąd każde na swój sposób. Wszystko zresztą skończyło się dobrze. Problem ten wzięto za temat, a główne postacie w filmie powierzono znakomitemu artyście Rudolfowi Forsterowi i naszej sympatycznej znajomej Pauli Wessely. Dobrali się i zagrali swe role koncertowo. Zwłaszcza Wessely swym głębokim ujęciem postaci niedoświadczonego dziewczęcia, dążącego do kariery scenicznej, wzniesła się kunsztem aktorskim ponad poziom zwykłej gry, przypominając bohaterkę z „Epizodu". Reżyseria poradziła sobie z treścią i akcją „Jej największego błędu" bardzo zręcznie. Scena w lokalu rozrywkowym przy dźwiękach muzyki cygańskiej jest bodaj jedną z najładniejszych. Całość działa i wywiera na widowni silne wrażenie. Nadprogram widoki z polskiego Podola i tygodnik.

„TRAFALGAR"
(kino „Marysieńka").

Historyczny film „Trafalgar" (Lloyds of London) jest próbą odtworzenia jednego z przełomowych rozdziałów w dziejach Anglii walki Napoleona z dumnym Albionem. Centralną figurą w tej walce jest bohaterski admirał angielski Nelson, którego zwycięstwo pod Trafalgarem przynosi Anglii dominującą stanowisko na morzach i uwalnia na zawsze od grożącego jej niebezpieczeństwa ze strony Francji napoleońskiej. Film przedstawia kolejno młodość admirała Nelsona i jego przyjaciela Blake'a. Tło historyczne filmu podmalowane jest bardzo szeroko; doskonale zwłaszcza odtworzony jest ówczesny Londyn, jego nastroje i znaczenie Lloydu w życiu handlowym Anglii. Fabuła miłosna odgrywa rolę drugorzędną, ale jest interesująco przeprowadzona. Główne role w tym solidnie przez Henry Kinga wyreżyserowanym filmie odtwarzają z polotem i rozmachem Tyrone Power (nowy amant amerykański), Fredie Bartholomew, Madeleine Caroll i sir Guy Standing.

Uroczystości poświęcenia nowej fabryki Philipsa.

We wtorek odbyła się w Warszawie uroczystość poświęcenia nowej fabryki odbiorników radiowych Polskich Zakładów Philipsa (ul. Karolkowa 36).

Na uroczystość tę przybyli wicepremier inż. E. Kwiatkowski, min. A. Roman, podsekretarze stanu J. Szembek, M. Sokołowski, dr A. Rose, J. E. ks. biskup dr Gall, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych.

Aktupoświęcenia nowej fabryki dokonał J. E. ks. biskup dr Gall, który wygłosił krótkie przemówienie. Następnie prezes koncernu dr Antoni Philips wygłosił przemówienie, charakteryzując rozwój polskich zakładów Philipsa, które zostały założone w Polsce w r. 1921. Nowozbudowana fabryka radiowa, która została poświęcona, zdolna jest wyprodukować rocznie 100.000 do 120.000 sztuk odbiorników. Zatrudnia zaś 2000 robotników i personelu technicznego, w tym 99,4 proc. Polaków.

Również i surowiec używany do produkcji, jest przeważnie polski, a jedynie te rzeczy, których w kraju nie ma (15 proc. ogółem) są sprowadzane z zagranicy.

Na zakończenie goście zwiedzili szczegółowo urządzenie nowej fabryki.

Co zobaczymy na ogólnopolskiej wystawie radiowej w Bydgoszczy.

(jk) Celem zapoznania prasy z całokształtem przygotowań do ogólnopolskiej wystawy radiowej w Bydgoszczy, Zarząd Miejski zaprosił ub. sobotę przedstawicieli prasy na specjalną konferencję.

O godz. 11 zagaił konferencję w ratuszu p. **wiceprezydent Śpikowski**, po czym przedstawiciele prasy udali się autobusami na zwiedzenie m. Bydgoszczy. M. in. zwiedzono Sokolnię — teren bliskiej wystawy radiowej.

W Sokolni przygotowania do wystawy są w pełnym toku. Cały budynek kompletnie przebudowano wewnątrz, celem przystosowania go do potrzeb wystawców.

Wystawa podzielona będzie na działy: **Polskiego Radia** (studio, referat zakłóceń, wydział prasy i propagandy, rozgłośnia pomorska), **dział naukowo-pedagogiczny, elektrotechniczny, ogólny i radiowy** (firmy radiowe). Udział wystawców jest liczny.

Na wystawie urządzony będzie ponadto dział **krótkofalowców**, nagrywanie **płyt** z dowolnymi tekstami, specjalny urząd pocztowy, dwie restauracje i kawiarnia oraz szereg innych atrakcyj. Strona dekoracyjna wystawy będzie wzorowa.

Szereg dalszych szczegółów wystawy, omówionych na konferencji, przedstawimy w nast. numerach.

Tabela loterii

3-ci dzień ciągnienia 1-ej klasy 40-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

5.000 zł.: 37156
2.000 zł.: 25264 25787
1.000 zł.: 6923 52578 49046 113124 131156 187129 189069
500 zł.: 14189 82867 83260 141443 159983
400 zł.: 32981 49997 73280 95258 105082 161896 118570
Po 200 zł.: 39528 68306 79112 80772 88616 106066 109059 112530 173360 177604 179380
Po 150 zł.: 7974 8067 24713 24995 44155 44326 46463 48639 51933 58115 73137 78127 81148 86438 92565 93874 96564 96950 99714 109256 110349 117939 134354 137249 156699 158726 158160 159637 163972 161433 166746 188364 194886

Wygrane po 100 zł.

830 1091 132 825 2024 3078 226 703 803 4044 94 442 773 5294 722 7040 92 335 77 985 8153 82 578 643 10000 248 336 420 500 633 11342 670 742 12244 13042 791 915 14455 15190 790 91 16588 822 17901 97 18066 242 840 19591 654 62 728

20254 96 422 21886 22950 23308 917 24323 739 833 25523 641 75 26370 561 27203 341 652 28598 943 29717 30999 31336 818 32444 853 33560 687 988 34176 456 753 35053 852 36512 37102 259 734

38022 522 905 39567 40053 468 531 41349 516 62 42265 43010 488 44484 756 45357 655 46157 652 753 62 47 026 218 760 48719 49014 161 50095 188 815 960 51067 227 52078 285 390 427 737 869 53071 227 539 634 29 44 54149 571 832 55012 940 56606 57218 712 28 75 815 980 58271 613 898 59107 319 60586 61251 323 989 62148 63018 232 48 49 88 547 894 64006 85 735 947 65691 822 49 81 67069 938 39 68956 69574 789 70277 603 17 80 71265 66 453 742 72936 73438 84 931 47003 520 75209 62.

76576 77166 47 839 88 78113 49 77 665 716 79022 66 201 80216 431 689 526 81229 586 621 82385 519 40 616 83320 923 84276 318 85621 867 86338 70 87769 88088 145 687 729 89216 484 90498 620 822 91041 192 272 316 709 932 92692 891 982 93067 315 553 967 93162 510 57 780 852 95054 233 833 54 947 96297 395 744 97843 910 98361 646 99021 820 101276 102219 447 502 719 103130 416 577 769 104394 105434 48 107695 108388 413 556 109851 110835 976 111258 553 112095 238 519 42 113514 874

114016 572 817 115085 116470 823 117049 98 118962 119017 78 104 301 45 669 120297 748 67 121973 122079 162 465 123276 124409 694 911 125031 531 126367 441 602 127282 685 952 128960 129105 453 665 782 130029 759 131114 715 77 132665 133188 134431 867 76 135147 510 73 91 631 906 136524 811 137309 544 915 138327 84 139486 140184 141692 142002 143496 144245 969 145070 219 509 147737 878 148020 893 948 149199 292 315 772 816 150367 151587

152108 482 595 741 889 153180 413 154569 687 92 972 155477 156578 801 157204 376 158160 159264 503 18 689 822 161082 162909 163083 670 165307 820 80 900 166343 886 167579 833 168062 169457 564 645 898 170544 171791 172384 418 674 173139 334 910 174101 265 493 175261 473 76664 957 177554 82 178236 98 336 597 801 179147 180109 19 98 404 15 181095 489 182810 183949 184756 85131 523 186240 401 187289 748 188132 262 366 57 019 189269 487 825 190083 191365 414 914 192136 193173 237 424 58 524 623 194246

Wygrane po 50 zł.

36 1129 632 47 747 801 959 2012 152 395 592 94 675 744 992 95 3634 4031 257 473 667 872 5497 5899 951 6075 120 429 96 7050 388 8211 13 560 750 865 9674 705 841 917

10042 179 432 573 786 11016 23 421 591 916 12091 241 364 663 831 982 13089 716 900 4 14170 391 510 828 60 15290 425 576 700 16204 733 17303 521 39 691 954 18020 142 536 660 711 19050 19 120 29 384 559 89 666 776 827

20027 52 97 864 957 21415 535 701 22239 523 737 49 24130 257 413 507 79 98 25085 120 250 26560 860 27034 227 312 52 933 28232 58 344 510 848 962 29383 643 74 819

30350 824 31131 528 918 32320 430 80 720 47 33012 123 65 365 730 34041 43 114 65 97 769 35729 36345 451 37484 780

38482 647 84 88 209 437 896 40018 103 605 762 41017 247 56 704 42014 216 486 658 43293 715 44928 45085 366 444 619 850 46071 146 60 203 690 949 47113 54 555 750 974 48368 451 532 626 725 971 49267 87 360 804 973 50007 300 60 78 535 51014 248 610 740 52361 865 53025 98 175 436 511 683 54016 222 407 81 729 841 55538 775 806 907 56293 726 825 95 57015 237 461 70 755 972 58135 203 69 365 459 520 842 50197 618 888 60 210 327 536 981 61022 102 866 925 33 62045 74 135 242 351 410 707 991 92 63630 96 64233 494 594 724 65001 619 711 811 66457 771 67098 347 49 833 70 68277 82 69093 241 42 548 847 70697 745 71101 280 345 548 638 779 98 999 72238 612 792 915 73525 74086 328 426 837 75088

78132 544 708 27 901 79168 237 514 624 883 80139 204 418 87 569 617 81313 92 816 82505 612 907 83254 390 509 622 780 84061 284 92 408 610 18 833 934 85411 717 66 827 86068 141 59 98 238 546 57 84 643 87307 23 440 772 860 88105 85 487 658 82 89021 46 80 102 261 447 713 28 91 90018 151 306 438 524 630 765 882 950 91336 479 92205 682 93307 418 771 94404 630 820 95181 254 366 94 427 505 660 9 920 96902 97307 39 941 98309 559 99210 72 339 590 641 66 777 91 100655 953 101084 211 492 662 741 61 102171 264 572 88 103389 403 757 104061 150 772 105141 497 106121 43 7 296 486 107255 396 465 97 782 864 108098 234 847 109111 297 388 95 527 110269 304 668 706 941 111108 36 432 112034 145 546 719 821 113464 842 973

114424 65 688 872 950 115161 501 739 116132 578 804 37 117181 545 643 118102 680 963 119120 321 412 18 791 831 120233 76 413 121266 521 40 702 15 884 122421 645 123087 241 65 497 705 31 39 63 83 871 92 124210 456 655 86 804 41 48 971 125035 463 847 126100 375 127212 704 65 945 128050 85 110 318 47 486 889 915 63 129061 473 571 719 130076 95 722 839 131181 132823 133500 40 785 87 134134 923 135630 847 136734 878 80 137084 646 757 99 138023 207 414 69 677 139313 914 140890 141311 415 685 844 142125 556 923 144491 972 145039 254 329 885 146347 419 619 147399 149691 898 150082 208 364 89 501 787 151413 756 929

152053 5 576 80 679 90 708 815 153514 670 154380 418 585 716 155001 668 805 8 970 156103 407 823 157975 158020 139 478 706 159114 297 477 537 42 898 160668 162124 202 764 163123 164133 288 383 427 597 640 735 165039 769 166349 409 954 167160 682 742 887 995 168048 54 792 805 169235 457 170730 171076 288 545 82 857 76 172401 873 930 173285 423 553 174015 661 835 915 177429 54 548 56 178542 748 910 179066 89 364 581 99 966 81 180327 493 525 605 181245 587 183338 636 56 77 708 848 184545 83 673 938 185058 222 6 324 448 829 71 186155 187802 188509 622 747 186637

190113 377 927 191858 192021 955 194098 418 561 696 877 994

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 184709.
Zł. 10.000: 11913 122728.
Zł. 5.000: 115149
Zł. 1.000: 9962 108016 118166 154662
Zł. 500: 12469 53289 84409 95502 98430 130792
Zł. 400: 43642 67119 94970 129921 180401
Zł. 200: 56968 60213 64680 76255 148819 164781 170317 181134
Zł. 150: 14402 20016 23379 25620 38739 39121 49222 52071 53022 53181 62347 68146 72465 89396 95292 98465 102799 119095 119649 123295 136494 150749 166388 166651 170505 177063 188722 193708

Wygrane po 100 zł.

743 1602 2255 3171 232 5558 6235 958 7301 9706 10001 200 476 11138 936 12620 959 13470 736 14700 15705 17335 51 18530 19892 21688 22081 331 23830 24185 209 25580 894 933 26380 494 631 28929 29604 31445 905 33612 35217 339 36370 38478 621 43419 44916 45258 46904 47837 48002 678 49181 50150 595 51862 53066 510 54527 833 83 57540 52 691 58119 59116 463 853 61297 305 62049 53 870 970 63757 64865 78 65330 527 644 66484 770 67185 546 965 68460 70910 71835 73075 382 517 640 926 74492 531 75067 77213 78234 841 927 80187 81219 346 82271 78 83425 640 86816 979 87075 188 88531 806 89017 626 91406 636 841 92708 958 93769 94495 95127 96265 611 97709 98198 418 99883

100305 821 101051 973 102629 106388 108094 109339 111569 113403 31 116596 776 117896 118143 120406 121059 899 122475 123725 953 125645 126265 127540 707 128234 593 130168 466 132135 858 133027 134921 135045 433 753 136870 139018 150 890 140147 397 142112 404 143396 788 144732

145984 146439 148370 149471 549 601 28 762

152264 846 95 155586 159826 160926 161298 315 162184 163407 602 991 165374 166388 167201 21 796 169196 190780 569 171504 173180 522 175167 90 342 540 173709 178776 832 180072 474 600 880 975 181736 183476 184720

186325 773 188135 190827 192980 193146 194060 792 866

Wygrane po 50 zł.

1286 372 2132 3653 4076 5172 241 6461 843 7187 731 978 8144 725 995 10532 11237 664 727 12191 13674 14602 606 15085 346 708 16301 639 80 827 19298 20548 719 87 21175 735 22425 543 23490 970 25416 852 26487 27458 631 28005 281 795 29727 30068 174 598 941 32537 93 34198 233 421 853 36505 604 707 37141 984 38538 648 39118 940 40036 78 338 86 600 49 830 41697 702 42298 43136 415 44027 70 214 45820 46327 681 47640 48238 352 73 564 771 834 49371

52134 70 53136 399 54421 984 55400 913 56081 57513 602 58674 845 55 69327 680 885 60158 61396 501 919 34 62268 63146 726 64291 571 65152 443 669 66395 741 825 67614 801 68568 70174 71449 72002 99 322 882 73187 625 74516 75091 280 729 76462 626 77085 222 505 78954 79305 593 80572 81000 82154 86417 560 719 837 73 87125 89159 90134 591 91855 94013 95147 496 96029 40 263 97051 383 665 98743 99070 415 851

101291 440 710 35 103611 20 37 791 104579 777 105230 670 921 106132 417 874 107251 502 49 636 42 109350 740 110455 111180 286 112061 475 114877 115463 78 116868 117392 407 21 714 118508 657 119426 58 695 729 83 120019 396 597 719 70 121302 816 122125 123180 124496 681 125128 391 524 126503 128710 129272 385 518 130212 921 132697 133160 67 134503 136020 670 137539 926 139696 140278 936 142615 143365 68 145685 94 146590 631 147230 81 798 945 148820 68 149244 335

150138 971 151200 949

153839 154058 147 711 1553247 833 156035 415 811 158607 159775 160901 161294 703 818 162361 163682 165009 773 166115 258 378 485 167080 716 168202 990 169232 475 171952 172895 173341 174232 764 175131 354 176277 694 177719 178046 407 179300 593 861 395 809 181321 682 970 183157 797 184968 186190 377 187563 188484 569 878 923 189243 190338 554 633 8 191332 496 193215 777 194653 928

PO 100ZŁ.

IV ciągnienie

Wygrane po 100 zł.

317 1183 229 84 408 698 2432 532 4890 5072 792 6209 783 7239 8454 10675 11546 12099 531 14849 15412 528 48 731 17288 765 98 18684 19752 22888 23467 24167 75 292 818 25156 905 26119 27955 28113 909 29917 30475 31513 787 32213 764 34425 35096 146 515 36225 91 789

38418 39780 41435 996 43105 44295 45191 892 45266 380 47766 49947 50538 719 51374 593 52465 53553 637 55746 56151 580 824 57045 212 58030 794 59357 60613 61319 862 62415 34 651 63026 64401 95 65624 97 755 902 66416 68182 223 445 70 507 877 96 69143 51 770133 50 173350 685 980 76459 77588 78117 79089 124 894 80717 82502 83985 84864 86097 274 87040 89808 90841 91083 312 92246 93739 973 94019 382 95112 380 434 938 97615 98539 99124 370 621

100317 935 101146 794 870 920 99 102079 611 103397 906 105712 106022 704 107111 332 870 108092 993 109228 90 110957 112516 113169 538 114377 115125 309 950 116141 497 117199 987 118356 539 119597 941 5 120681 761 121070 122425 965 123435 124692 125473 126500 62 127498 128189 559 129043 130266 775 809 131001 574 619 711 944 133548 74 134157 894 136106 553 139010 772 3 140258 142744 143021 144083 859 147234 480 793 148654 768 151829 43 152128 223 153158 230 72 155077 120 573 156320 157299 158236 161904 162563 740 166046 178 419 167241 168464 8 612 807 169095 186265 170448 793 172415 172040 173123 585 175643 173740 178634 180062 850 181538 182135 965 183017 175 211 731 184635 848 185811 186505 187491 189211 67 190444 191543 192729 872 193280

Wygrane po 50 zł.

436 876 919 32 1325 703 2275 336 3005 676 814 4194 609 862 5470 6049 368 495 817 7004 79 666 8242 9232 9507 749 10324 522 34 822 11319 461 725 869 13782 14480 710 1536 966 16054 17360 18036 19015 21126 22191 23193 776 24782 25099 410 26990 28020 62 401 30074 179 817 31307 671 32401 634 33020 34082 320 35326 683 37469 762

38581 39105 244 413 673 40182 363 588 609 13 41718 42183 443 514 43132 84 44445 709 45209 558 46382 830 47837 747 925 48535 686 49290 503 923 50778 51093 886 52173 53200 647 55269 571 675 56174 600 57232 989 58056 288 379 90 467 73 516 60 59876 968 60203 740 845 908 61641 62458 626 701 803 63038 239 784 5 64206 718 873 65071 679 66066 100 50 99 67503 8 704 68388 436 512 69243 454 948 70129 751 71656 838 72190 73010 162 655 823 75086 188 677 76603 847 77463 751 68 78255 96 79324 419 588 80148 81363 82143 839 83005 466 84862 85077 606 76 810 86023 87382 88622 779 90833 91018 52 491 92698 766 93065 216 780 808 94188 95685 734 96785 97036 195 394 529 64 686 98287 667 820 99392

100136 308 897 101028 190 102783 103178 344 104015 92 355 528 845 107180 108218 713 109093 512 679 110111 67 364 703 111018 655 112243 656 113662 87 847 78 69 114120 261 115870 116787 899 117280 562 909 10 118309 119317 56 120566 680 121413 93 681 123526 910 124392 125034 291 641 126032 151 863 127583 128528 129160 234 779 130073 651 765 83 131018 63 464 132366 133292 134149 135218 136014 218 739 137272 357 118184 329 87 743 139774 140156 141766 142958 144433 147247 719 148853 924 149474 966 150906 151082 263 406 152 089 327 154 374 807 155125 669 760 156087 58 157570 721 158438 873 159596 161822 162485 163370 6 629 849 981 164041 70 529 736 62 165144 725 166612 86 167415 96 662 876 169174 496 812 170060 359 839 60 92 171403 812 172547 173324 174442 864 175503 176540 178061 179141 753 181180 295 713 182162 938 183456 711 184602 185507 739 186161 187397 188667 777 840 189917 190615 191294 632 192213 193007 194816

Kronika toruńska

Toruń, 25 października 1937 r.

KALENDARZYK.
Dziś: Darji, Teodozjusza.
Jutro: Ewarysta p. m.
Wschód słońca o godzinie 6,43.
Zachód słońca o godzinie 16,45.

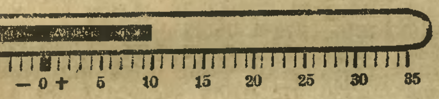
Stan pogody.

Deszcze, lecz ciepło.

Wczoraj panowała w Polsce pogoda na ogół chmurna. Temperatura wynosiła od 1 st. na wschodzie kraju do 12 st. na zachodzie, a 3 st. na Kasprowym Wierchu. Opad za dobę ubiegłą zanotowano tylko na Hali Gąsienicowej (0,3 mm) i przy Morskim Oku (ślad). W Warszawie o godz. 11 było pochmurno i padał drobny deszcz, przy czym zanotowano temperaturę 11,4 st.

Termometr wskazywał dziś rano

Pogotowie straży pożarnej tel. 1244.

Telefon nr. 15-46 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" w Toruniu.

Pogotowie ratunkowe tel. 1991.

Biblioteka T. C. L. (ul. Wysoka 16) otwarta codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 11 do 11,30 i od 16 do 19

—::—

REPERTUAR KIN:

Aria: „Bohater".
As: „Halka".
Mars: „Ramona".
Świt: „Narzeczona z przypadku".

—o—

Nocny dyżur pełnią apteki:
„Radziecka" — śródmieście
Św. Anny — Bydgoskie Przedmieście
Pod Łabędziem — na Mokrem.
„Nadwiślańska" — Jakubskie Przedmieście.

—::—

Z TEATRU ZIEMI POMORSKIEJ.

Najbliższe przedstawienie sztuki p. t. „Woźny i minister".

Najbliższe przedstawienie przebojowej komedio-farsy p. t. „Woźny i minister" odbędzie się w czwartek, dnia 28 bm. o godz. 20-tej. Niezwykle miłe przyjęcie sztuki przez P. T. Publiczność na premierze sobotniej daje gwarancję, iż komedia p. t. „Woźny i minister" cieszyć się będzie tak jak wszędzie, tak i na naszej scenie dużym i zasłużonym powodzeniem.

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej.

Poniedziałek 25. 10. i wtorek 26. 10. teatr w objeździe.

Środa 27. 10. godz. 20 Toruń: „Od wieczora do poranka".

—::—

Ukarani złodzieje.

Przed toruńskim sądem grodzkim odpowiadali złodzieje-włamywacze, którzy zakradli się do sklepu p. Kłosowskiego, zam. przy ul. Kopernika. Na ławie oskarżonych zasiedli: Franciszek Zalewski, Alojzy Frankiewicz, Edmund Antoszewski oraz paser Bolesław B. W wyniku przeprowadzonej rozprawy oskarżeni skazani zostali: Franciszek Zalewski jako niepełnoletni upomnieniem, Zalewski, Antoszewski na karę aresztu przez 3 miesiące, zaś paser B. na 300 zł grzywny.

Wóz potrącony przez tramwaj.

W ub. sobotę przy zbiegu ulic Grudziądzkiej i Kościuszki, wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, w którym na szczęście ofiar w ludziach nie było. Nej. Jan Wiśniewski, zam. w Toruniu przy ul. Batorego 67 około godz. 16 jechał wozem naładowanym starym żelazem. Przy zbiegu wyżej wymienionych ulic nastąpiło zderzenie wozu z tramwajem linii nr 2, skutkiem czego wóz został silnie uszkodzony. Po naprawie wozu. Wiśniewski udał się w dalszą drogę.

Wymowne i... do napiętnowania.

Jak już w sobotnim numerze naszego pisma donosiliśmy, młodzież toruńska pilnowała składy żydowskie, zwłaszcza na ulicach: Królowej Jadwigi, Łaziennej, Szerokiej, Szczytnej, Szewskiej i na Staromiejskim Rynku. Młodzież rozdawała ulotki tym, którzy chcieli kupować u żydów. Na ulotkach był napis: „Popieraj tylko handel polski". W czasie pikietowania, które odbywało się bardzo spokojnie, wydarzył się wypadek niesłychanej i bezczelnej napaści żyda z bronią w ręku na 2 Polaków. Mianowicie żyd Nieder, właściciel sklepu obuwia przy ul. Szczytnej, w pewnej chwili wypadł ze swego sklepu i mając rewolwer w ręku groził młodzieńcom, że będzie strzelał, o ile się nie usuną. Polacy naturalnie nie przestraszyli się żydziaka, tym bardziej, że przyszli im z pomocą przechodnie i policja, która interweniowała i uspokoiła bezczelnego żyda. Publiczność przeważnie reagowała na całą akcję antyżydowską, z wyjątkiem kilku wypadków, gdzie panie kupowały artykuły w sklepach żydowskich. O ile to się raz powtórzy, zmuszeni będziemy ogłosić nazwiska tych żydo-filek na łamach prasy.

W dniu, w którym młodzież przeprowadzała akcję antyżydowską, wydarzył się bardzo przykry wypadek, na który musimy zwrócić uwagę. W związku z inauguracyjnym wieczorem otwarcia **Konfraterni Artystów, zarząd zakupił 4-ry aksamitne czapki dla fratrów w sklepie żydowskim M. S. Leiser.** Postępowania tego komentować nie warto. Mówi on sam za siebie. Po prostu wstyd i hańba dla fratrów Konfraterni Artystów w Toruniu.

Mężczyźni katoliccy m. Torunia
na front w obronie Bóstwa i Chrystusa!

„Tyś jest Chrystus, Syn Boga Żywego". Słowa te św. Piotra będą przewijały się przez tegoroczne konferencje apologetyczne, na które pospieszą znowu, jak roku ubiegłego, wszyscy mężczyźni katoliccy Torunia.

Społeczeństwa ludzkie przechodzą dziś kryzys wiary i do serc naszych, do serc Polaków zakrada się już trucizna bezbożnictwa i niewiary. Temu zalewowi złego my mężczyźni mamy przeciwstawić swoją silną, pełną charakteru i stałości postawę katolika wierzącego.

Na front w obronie wiary! Zaprawą bojową w tej właśnie walce mają być konferencje apologetyczne, które przeprowadzi ks. dr J. Olszewski, profesor filizofii z Seminarium Duchownego księży Pallotynów w Sucharach.

Tematem ogólnym nauk apologetycznych będzie: „Chrystus a ludzkość dzisiejsza".

Na powyższe konferencje serdecznie zaprasza wszystkich mężczyzn-katolików Torunia

Katolickie Stowarzyszenie Mężów oddział przy bazylice św. Jana w Toruniu.

Z akcji antyżydowskiej.

Jak już donosiliśmy, koło Polskiego Związku Zachodniego w Toruniu, utworzywszy Sekcję Kupiecko-Rzemieślniczą, rozpoczęło akcję propagandy handlu i rzemiosła polskiego przez kolportowanie ulotek, wzywających do kupowania tylko w firmach i przedsiębiorstwach polskich.

W związku z tym, ciekawa była reakcja właścicieli firm niepolskich, którym akcja to ogromnie się nie podobała i w dalszym ciągu nie podoba. Otóż jak się okazało udawali się oni o pomoc przeciw tej akcji... do polskich władz administracyjnych. Ponieważ jednak akcja ta była przeprowadzona i będzie nadal prowadzona legalnie i spokojnie, nic nie wskórano.

Nie tędy droga, panowie kupcy nie Polacy-chrześcijanie. Nikt Polakowi w wolnej Polsce nie ma prawa zakazać propagowania handlu i rzemiosła polskiego, nikt mu nie zabroni głoszenia haseł, które mogą być solą w oku, ale jednocześnie przyczyniają się do wzmożenia potęgi gospodarczej Polski.

Jeżeli się to nie podoba, jest na to jedna i niezawodna rada: Wynieście się panowie i panie z naszego miasta, z niegościnnych murów stolicy Pomorza. Do Vaterlandu i Palestyny droga jest otwarta.

Wieczory teatralne.

„Woźny i minister".
Komedia w 4 aktach Andrzeja Birabaeu.

O utworze Birabeau można napisać: sztuczka, niektórzy ostrzejsi krytycy w większych miastach napisali „miła ramotka", a w rzeczywistości jest to farsa na dosyć zgrany już temat. Odświeża stary temat kilka dość aktualnych dowcipów dla stosunków we Francji i nie we Francji, gdzie zmiana tek ministerialnych zależy od ulicy więcej lub mniej hałaśliwej. To jest właściwie esencja dowcipu, no jeszcze kilka aluzji do synekur, stałe przyjaciółki ministrów, które zmieniają swe zapały miłosne wraz ze zmianą ministrów: to wszystko, co możnaby zaliczyć do satyry, mocno już nadużytej w politycznych burleskach.

Treść sztuki typowa dla fars. Szefem woźnych jest pan Gabriel, który gdzieś tam za lat młodocianych miał żonę, która go odleciała i syna, którego wychował już jego następca w zapałach miłosnych do pięknej Sylwii; ta bowiem chcąc poznać życie wesołe, zamieniła chętnie gońca biurowego na przemysłowca. Mija dosyć lat: na fotelu ministra zasiądzie młody p. Robert i cóż za niespodzianka, bo ten Robert to właśnie syn Gabriela, starego woźnego. Wynikają stąd zawikłania, kończące się już skokiem w nieprawdopodobieństwo nawet dla farsy francuskiej. Po zniewaźeniu syna tak nasz Gabriel spodoba się partii komunistycznej, że zrobi go nie tylko posłem, ale nawet następcą jego własnego syna na stolcu ministerialnym.

Zawikłań nie wystarcza autorowi, każe jeszcze przyłapać nowego ministra z Anetką, żoną Roberta. Sytuacja robi się mocno pikantna dla tych, którzy nie znają prawdy, a zdradzić jej nie można, bo zepsułby sobie karierę Gabriel, a także synekurki dla całej rodziny.

Możnaby sztuki wysłuchać z uśmiechem, gdyby nadano jej tempo szybkie, niestety na premierze szło jak po grudzie, a może reżyser p. Piekarski chciał pogłębiać to, czego się doszukać trudno w utworze. Sądzę jednak, że tempo opóźniała trema p. Radwan-Łodzińskiej, która po dłuższej przerwie wróciła na scenę. Gra jej robiła wrażenie pierwszych kroków, może na następnych przedstawieniach rzecz się wyprostuje. Natomiast doskonały był p. **Ilcewicz**, wydobył wszystkie możliwości humorystyczne, stworzył typ nieśmiałego, a zadowolonego człowieka małego, który nagle gra „ministra".

Bardzo miły były p. Ścibor, pięknie się prezentuje, prowadzi dialog dobrze, no i ładnie nadawał sobie sztucznej powagi. Ale zrobiła nam niespodziankę p. Ściborowa, miała dużo finezji, nie popadła w zwykłe tło, czego tak często w ten typ ról więcej odpowiada artystce, niż ten typ ról gierki, widocznie w rodzaju ról, które dotąd grała na naszej scenie. Mija jak zawsze p. Łukowska, która nie miała wiele do powiedzenia.

Na afiszu prawie cały zespół, a wyróżniłbym jeszcze dwa typki Arystydesa, p. Cybulskiego i posła komunistycznego, p. Rokossowskiego, artysta ten młody starannie zawsze opracowuje swe role.

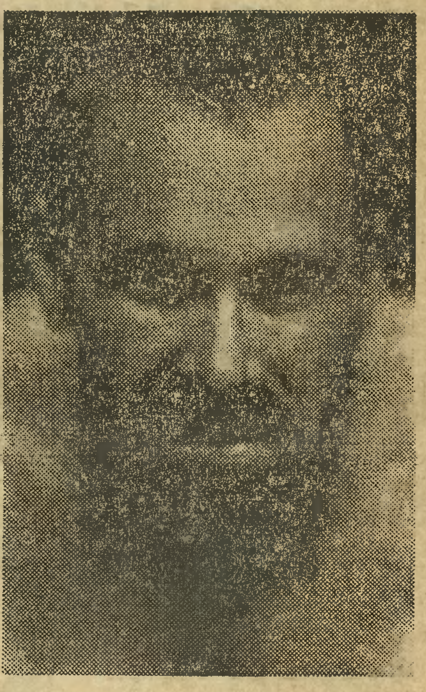
Sztuczka miała powodzenie w Warszawie u Jaracza, a może będzie miała i u nas, jak nabierze nerwu.

S. Riess.

Polacy tylko do Polaków.

W myśl hasła „swój do swego po swoje" w dniu wczorajszym na terenie naszego miasta pojawili się młodzi ludzie, którzy stojąc przed sklepami żydowskimi wręczali przechodniom ulotki z napisem: „Popieraj tylko handel i rzemiosło polskie".

Ulotki te rozdawano w szczególności tym, którzy chcieli wchodzić do sklepów żydowskich albo oglądali wystawy sklepów żydowskich. Kolportaż ulotek odbywał się bardzo spokojnie. Publiczność reagowała, omijając sklepy żydowskie. Wskutek tego sklepy żydowskie mimo dnia targowego świeciły pustkami. Nareszcie!!

P. Piekarski w roli „Judasza" — Tetmajera

Z teki policjanta.

Dnia 23 bm. spisano 82 doniesienia za wykroczenia drogowe, 8 za przekroczenia przepisów policyjno-administracyjnych, 2 za przekroczenia przepisów meldunkowych, 2 za dręczenie zwierząt, 2 za kradzieże leśne, 1 za zakłócenie spokoju publicznego, ponadto ukarano aż 109 osób mandatem doraźnym za wykroczenia drogowe.

Sami sobie winni.

Pomimo ciągłego zwracania uwagi na łamach prasy, iż nie należy pozostawiać rowerów bez opieki, notujemy znowu dwie kradzieże rowerów. P. Ignacemu Mazurkowi, zam. w Toruniu przy ul. Bielańskiej 4, nieznany sprawca skradł rower, wartości 100 zł, którego pozostawił bez opieki przed domem na ul. Mickiewicza. Podobny wypadek spotkał p. Jana Zmicha, któremu również skradziono rower, wartości 150 zł. Gdyby ci panowie pozostawili rowery zamknięte względnie przechowane w stojakach inwalidów za opłatą 10 groszy, rowery by nie zginęły. Sami więc ponoszą winę.

—o—

RÓŻNICA ZAMIŁOWAŃ.

Frąckiewicz i Mazurkiewicz przechadzają się po ogrodzie zoologicznym na Pradze. Frąckiewicz jest miłośnikiem zwierząt, to też zatrzymje się przed każdą klatką, czyta napisy i wdaje się w rozmowę z dozorcami. Natomiast Mazurkiewicz nudzi się, ziewa i wyraża chęć odwiedzenia sąsiedniego ogrodu „Sto pociech".

— Chciałbym się trochę rozerwać — mówi do przyjaciela.

Na to Frąckiewicz odpowiada zimno:

— Wejdź do klatki z tygrysem, a będziesz rozerwany.

Premiery kinowe.

„JEJ NAJWIĘKSZY BŁĄD"
(kino „Kristal").

Czy człowiek, który zmierza na szczyty sztuki, musi wyrzec się miłości, nie może się wiązać węzłem małżeńskim, lecz muszą mu wystarczyć przelotne miłostki, to problem dotychczas nie rozwiązany. Niektórzy wielcy i genialni pod wpływem miłości załamywali się, inni wzmacniali polot swego twórczego ducha — słowem rozmaite bywały skutki takich związków serc, które chciała skojarzyć miłość. Takich lub tym podobnych rezultatów obawiał się profesor szkoły dramatycznej, w którym po jednym spotkaniu zakochała się uczennica z jego klasy. Jednak miłość zwyciężyła tym razem i uchroniła od załamania się talentów obojga bohaterów, pomimo jej największego błędu, tłumacząc sobie ten błąd każde na swój sposób. Wszystko zresztą skończyło się dobrze. Problem ten wzięto za temat, a główne postacie w filmie powierzono znakomitemu artyście Rudolfowi Forsterowi i naszej sympatycznej znajomej Pauli Wessely. Dobrali się i zagrali swe role koncertowo. Zwłaszcza Wessely swym głębokim ujęciem postaci niedoświadczonego dziewczęcia, dążącego do kariery scenicznej, wzniosła się kunsztem aktorskim ponad poziom zwykłej gry, przypominając bohaterkę z „Epizodu". Reżyseria poradziła sobie z treścią i akcją „Jej największego błędu" bardzo zręcznie. Scena w lokalu rozrywkowym przy dźwiękach muzyki cygańskiej jest bodaj jedną z najładniejszych. Całość działa i wywiera na widowni silne wrażenie. Nadprogram widoki z polskiego Podola i tygodnik.

„TRAFALGAR"
(kino „Marysieńka").

Historyczny film „Trafalgar" (Lloyds of London) jest próbą odtworzenia jednego z przełomowych rozdziałów w dziejach Anglii walki Napoleona z dumnym Albionem. Centralną figurą w tej walce jest bohaterski admirał angielski Nelson, którego zwycięstwo pod Trafalgarem przynosi Anglii dominujące stanowisko na morzach i uwalnia na zawsze od grożącego jej niebezpieczeństwa ze strony Francji napoleońskiej. Film przedstawia kolejno młodość admirała Nelsona i jego przyjaciela Blake'a. Tło historyczne filmu podmalowane jest bardzo szeroko; doskonale zwłaszcza odtworzony jest ówczesny Londyn, jego nastroje i znaczenie Lloydu w życiu handlowym Anglii. Fabuła miłosna odgrywa rolę drugorzędną, ale jest interesująco przeprowadzona. Główne role w tym solidnie przez Henry Kinga wyreżyserowanym filmie odtwarzają z polotem i rozmachem Tyrone Power (nowy amant amerykański), Fredie Bartholomew, Madeleine Caroll i sir Guy Standing.

—:—

Uroczystości poświęcenia nowej fabryki Philipsa.

We wtorek odbyła się w Warszawie uroczystość poświęcenia nowej fabryki odbiorników radiowych Polskich Zakładów Philipsa (ul. Karolkowa 36).

Na uroczystość te przybyli wicepremier inż. E. Kwiatkowski, min. A. Roman, podsekretarze stanu J. Szembek, M. Sokołowski, dr A. Rose, J. E. ks. biskup dr Gall, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych.

Aktu poświęcenia nowej fabryki dokonał J. E. ks. biskup dr Gall, który wygłosił krótkie przemówienie. Następnie prezes koncernu dr Antoni Philips wygłosił przemówienie, charakteryzując rozwój polskich zakładów Philipsa, które zostały założone w Polsce w r. 1921. Nowozbudowana fabryka radiowa, która została poświęcona, zdolna jest wyprodukować rocznie 100.000 do 120.000 sztuk odbiorników. Zatrudnia zaś 2000 robotników i personelu technicznego, w tym 89,4 proc. Polaków.

Również i surowiec używany do produkcji, jest przeważnie polski, a jedynie te rzeczy, których w kraju nie ma (15 proc. ogółem) są sprowadzane z zagranicy.

Na zakończenie goście zwiedzili szczegółowo urządzenie nowej fabryki.

Co zobaczymy na ogólnopolskiej wystawie radiowej w Bydgoszczy.

(jk) Celem zapoznania prasy z całokształtem przygotowań do ogólnopolskiej wystawy radiowej w Bydgoszczy, Zarząd Miejski zaprosił ub. sobotę przedstawicieli prasy na specjalną konferencję.

O godz. 11 zagaił konferencję w ratuszu p. **wiceprezydent Śpikowski**, po czym przedstawiciele prasy udali się autobusami na zwiedzenie m. Bydgoszczy. M. in. zwiedzono Sokolnię — teren bieżącej wystawy radiowej.

W Sokolni przygotowania do wystawy są w pełnym toku. Cały budynek kompletnie przebudowano wewnątrz, celem przystosowania go do potrzeb wystawców.

Wystawa podzielona będzie na działy: **Polskiego Radia** (studio, referat zakłóceń, wydział prasy i propagandy, rozgłośnia pomorska), **dział naukowo-pedagogiczny, elektrotechniczny, ogólny i radiowy** (firmy radiowe). Udział wystawców jest liczny.

Na wystawie urządzony będzie ponadto dział **krótkofalowców**, nagrywanie **płyt** z dowolnymi tekstami, specjalny urząd pocztowy, dwie restauracje i kawiarnia oraz szereg innych atrakcyj. Strona dekoracyjna wystawy będzie wzorowa.

Szereg dalszych szczegółów wystawy, omówionych na konferencji, przedstawimy w nast. numerach.

2650 Nowy zbiorowy **nr telefonu** (na trzy przewody) „Dziennika Bydgoskiego" i Drukarni Bydgoskiej S.A.

Tabela loterii

3-ci dzień ciągnienia 1-ej klasy 40-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

5.000 zł.: 37156

2.000 zł.: 25264 25787

1.000 zł.: 6923 52578 49046 113124 131156 187129 189069

500 zł.: 14189 82867 83260 141443 159983

400 zł.: 32981 49997 73280 95258 105082 161896 118570

Po 200 zł.: 39528 68306 79112 80772 88616 106066 109059 112530 173360 177604 179380

Po 150 zł.: 7974 8067 24713 24995 44155 44326 46463 48639 51933 58115 73137 78127 81148 86438 92565 93874 96564 96950 99714 109256 110349 117939 134354 137249 156699 158726 158160 159637 163972 161433 166746 188364 194886

Wygrane po 100 zł.

830 1091 132 825 2024 3078 226 703 803 4044 94 442 773 5294 722 7040 92 335 77 985 8153 82 578 643 10000 248 336 420 500 633 11342 670 742 12244 13042 791 915 14455 15190 790 91 16588 822 17901 97 18066 242 840 19591 654 62 728

20254 96 422 21886 22950 23308 917 24323 739 833 25523 641 75 26370 561 27203 341 652 28598 943 29717 30999 31336 818 32444 853 33560 687 988 34176 456 753 35053 852 36512 37102 259 734

38022 522 905 39567 40053 468 531 41349 516 62 42265 43010 488 44484 756 45357 655 46157 652 753 62 47 026 218 760 48719 49014 161 50095 188 815 960 51067 227 52078 285 390 427 737 869 53071 227 539 634 29 44 54149 571 832 55012 940 56606 57218 712 28 75 815 980 58271 613 898 59107 319 60586 61251 323 989 62148 63018 232 48 49 88 547 894 64006 85 735 947 65691 822 49 81 67069 938 39 68956 69574 789 70277 603 17 80 71265 66 453 742 72936 73438 84 931 47003 520 75209 62.

76576 77166 47 839 88 78113 49 77 665 716 79022 66 201 80216 431 689 526 81229 586 621 82385 519 40 616 83320 923 84276 318 85621 867 86338 70 87769 88088 145 687 729 89216 484 90498 620 822 91041 192 272 316 709 932 92692 891 982 93067 315 553 967 93162 510 57 780 852 95054 233 833 54 947 96297 395 744 97843 910 98361 646 99021 820 101276 102219 447 502 719 103130 416 577 769 104394 105434 48 107695 108388 413 556 109851 110835 976 111258 553 112095 238 519 42 113514 874

114016 572 817 115085 116470 823 117049 98 118962 119017 78 104 301 45 669 120297 748 67 121973 122079 162 465 123276 124409 694 911 125031 531 126367 441 602 127282 685 952 128960 129105 453 605 782 130029 759 131114 715 77 132665 133188 134431 867 76 135147 510 73 91 631 906 136524 811 137309 544 915 138327 84 139486 140184 141692 142002

143496 144245 969 145070 219 509 147737 878 148020 893 948 149199 292 315 772 816 150367 151587

152108 482 595 741 889 153180 413 154569 687 92 972 155477 156578 801 157204 376 158160 159264 503 18 689 822 161082 162909 163083 670 165307 820 80 900 166343 886 167579 833 168062 169457 564 645 898 170544 171791 172384 418 674 173139 334 910 174101 265 493 175261 473 76664 957 177554 82 178236 98 336 597 801 179147 180109 19 98 404 15 181095 489 182810 183949 184756 85131 523 186240 401 187289 748 188132 262 366 57 019 189269 487 825 190083 191365 414 914 192136 193173 237 424 58 524 623 194246

Wygrane po 50 zł.

36 1129 632 47 747 801 959 2012 152 395 592 94 675 744 992 95 3634 4031 257 473 667 872 5497 5899 951 6075 120 429 96 7050 388 8211 13 560 750 865 9674 705 841 917

10042 179 432 573 786 11016 23 421 591 916 12091 241 364 663 831 982 13089 716 900 4 14170 391 510 828 60 15290 425 576 700 16204 733 17303 521 39 691 954 18020 142 536 660 711 19050 19 120 29 384 559 89 666 776 827

20027 52 97 864 957 21415 535 701 22239 523 737 49 24130 257 413 507 79 98 25085 120 250 26560 860 27034 227 312 52 933 28232 58 344 510 848 962 29383 643 74 819

30350 824 31131 528 918 32320 430 80 720 47 33012 123 65 365 730 34041 43 114 65 97 769 35729 36345 451 37484 780

38482 647 84 88 209 437 896 40018 103 605 762 41017 247 56 704 42014 216 486 658 43293 715 44928 45085 366 444 619 850 46071 146 60 203 690 949 47113 54 555 750 974 48368 451 532 626 725 971 49267 87 360 804 973 50007 300 60 78 535 51014 248 610 740 52361 865 53025 98 175 436 511 683 54016 222 407 81 729 841 55538 775 806 907 56293 726 828 95 57015 237 461 70 755 972 58135 203 69 365 459 520 842 50197 618 888 60 210 327 536 981 61022 102 866 925 33 62045 74 135 242 351 410 707 991 92 63630 96 64233 494 594 724 65001 619 711 811 66457 771 67098 347 49 833 70 68277 82 69093 241 42 548 847 70697 745 71101 280 345 548 638 779 98 999 72238 612 792 915 73525 74086 328 426 837 75088

78132 544 708 27 901 79168 237 514 624 883 80139 204 418 87 569 617 81313 92 816 82505 612 907 83254 390 509 622 780 84061 284 92 408 610 18 833 934 85411 717 66 827 86068 141 59 98 238 546 57 84 643 87307 23 440 772 860 88105 85 487 658 82 89021 46 80 102 261 447 713 28 91 90018 151 306 438 524 630 765 882 950 91336 479 92205 682 93307 418 771 94404 630 820 95181 254 366 94 427 505 660 9 920 96902 97307 39 941 98309 559 99210 72 339 590 641 66 777 91 100655 953 101084 211 492 662 741 61 102171 264 572 88 103389 403 757 104061 150 772 105141 497 106121 43 7 296 486 107255 396 465 97 782 864 108098 234 847

109111 297 388 95 527 110269 304 668 706 941 111108 36 432 112034 145 546 719 821 113464 842 973

114424 65 688 872 950 115161 501 739 116132 578 804 37 117181 545 643 118102 680 963 119120 321 412 18 791 831 120233 76 413 121266 521 40 702 15 884 122421 645 123087 241 65 497 705 31 39 63 83 871 92 124210 456 655 86 804 41 48 971 125035 463 847 126100 375 127212 704 65 945 128050 85 110 318 47 486 889 915 63 129061 473 571 719 130076 95 722 839 131181 132823 133500 40 785 87 134134 923 135630 847 136734 878 80 137084 646 757 99 138023 207 414 69 677 139313 914 140890 141311 415 685 844 142125 556 923 144491 972 145039 254 329 885 146347 419 619 147399 149691 898 150082 208 364 89 501 787 151413 756 929

152053 5 576 80 679 90 708 815 153514 670 154380 418 585 716 155001 668 805 8 970 156103 407 823 157975 158020 139 478 706 159114 297 477 537 42 898 160668 162124 202 764 163123 164133 288 383 427 597 640 735 165039 769 166349 409 954 167160 682 742 887 995 168048 54 792 805 169235 457 170730 171076 288 545 82 857 76 172401 873 930 173285 423 553 174015 661 835 915 177429 54 548 56 178542 748 910 179066 89 364 581 99 966 81 180327 493 525 605 181245 587 183338 636 56 77 708 848 184545 83 673 938 185058 222 6 324 448 829 71 186155 187802 188509 622 747 186637

190113 377 927 191858 192021 955 194098 418 561 696 877 994

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 184709.

Zł. 10.000: 11913 122728.

Zł. 5.000: 115149

Zł. 1.000: 9962 108016 118166 154662

Zł. 500: 12469 53289 84409 95502 98430 130792

Zł. 400: 43642 67119 94970 129921 180401

Zł. 200: 56968 60213 64680 76255 148819 164781 170317 181134

Zł. 150: 14402 20016 23379 25620 38739 39121 49222 52071 53022 53181 62347 68146 72465 89396 95292 98465 102799 119095 119649 123295 136494 150749 166388 166651 170505 177063 188722 193708

Wygrane po 100 zł.

743 1602 2255 3171 232 5558 6235 958 7301 9706 10001 200 476 11138 936 12620 959 13470 736 14700 15705 17335 51 18530 19892 21688 22081 331 23830 24185 209 25580 894 933 26380 494 631 28929 29604 31445 905 33612 35217 339 36370 38478 621 43419 44916 45258 46904 47837 48002 678 49181 50150 595 51862 53060 510 54527 833 83 57540 52 691 58119 59116 463 853 61297 305 62049 53 870 970 63757 64865 78 65330 527 644 66484 770 67185 546 965 68460 70910 71835 73075 382 517 640 926 74492 531 75067 77213 78234 841 927 80187 81219 346 82271 78 83425 640 86816 979 87075 188 88531 806 89017 626 91406 636 841 92708 958 93760 94495 95127 96255 611 97709 98198 418 99883

100305 821 101051 973 102629 106388 108094 109339 111569 113403 31 116596 776 117896 118143 120406 121059 899 122475 123725 953 125645 126265 127540 707 128234 593 130168 466 132135 858 133027 134921 135045 433 753 136870 139018 150 890 140147 397 142112 404 143396 788 144732

145984 146439 148370 149471 549 601 28 762

152264 846 95 155586 159826 160926 161298 315 162184 163407 602 991 165374 166388 167201 21 796 169196 190780 569 171504 173180 522 175167 90 342 540 173709 178776 832 180072 474 600 880 975 181736 183476 184720

186325 773 188135 190827 192980 193146 194060 792 866

Wygrane po 50 zł.

1286 372 2132 3653 4076 5172 241 6461 843 7187 731 978 8144 725 995 10532 11237 664 727 12191 13674 14602 606 15085 346 708 16301 639 80 827 19298 20548 719 87 21175 735 22425 543 23490 970 25416 852 26487 27458 631 28005 281 795 29727 30068 174 598 941 32537 93 34198 233 421 853 36505 604 707 37141 984 38538 648 39118 940 40036 78 338 86 600 49 830 41697 702 42298 43136 415 44027 70 214 45820 46327 681 47640 48238 352 73 564 771 834 49371

52134 70 53136 399 54421 984 55400 913 56081 57513 602 58674 845 55 69327 680 886 60158 61390 501 919 34 62268 63146 726 64291 571 65152 443 669 66395 741 825 67614 801 68568 70174 71449 72002 99 322 882 73187 625 74516 75091 280 729 76462 626 77085 222 505 78954 79305 593 80572 81000 82154 86417 560 719 837 73 87125 89159 90134 591 91855 94013 95147 496 96029 40 263 97051 383 665 98743 99070 415 851

101291 440 710 35 103611 20 37 791 104579 777 105230 670 921 106132 417 874 107251 502 49 636 42 109350 740 110455 111180 286 112061 475 114877 115463 78 116868 117392 407 21 714 118508 657 119426 58 695 729 83 120019 396 597 719 70 121302 816 122125 123180 124496 681 125128 391 524 126503 128710 129272 385 518 130212 921 132697 133160 67 134503 136020 670 137539 926 139696 140278 936 142615 143365 68 145685 94 146590 631 147230 81 798 945 148820 68 149244 335

150138 971 151200 949

153839 154058 147 711 1553247 833 156035 415 811 158607 159775 160901 161294 703 818 162361 163682 165009 773 166115 258 378 485 167080 716 168202 990 169232 475 171952 172895 173341 174232 764 175131 354 176277 694 177719 178046 407 179300 593 861 395 809 181321 682 970 183157 797 184968 186190 377 187563 188484 569 878 923 189243 190338 554 633 8 191332 496 193215 777 194653 928

PO 100ZŁ.

IV ciągnienie

Wygrane po 100 zł.

317 1183 229 84 408 698 2432 532 4890 5072 792 6209 783 7239 8454 10675 11546 12099 531 14849 15412 528 48 731 17288 765 98 18684 19752 22888 23467 24167 75 292 818 25156 905 26119 27955 28113 909 29917 30475 31513 787 32213 764 34425 35096 146 515 36225 91 789

38418 39780 41435 996 43105 44295 45101 892 45266 380 47766 49947 50538 719 51374 593 52465 53553 637 55746 56151 580 824 57045 212 58030 794 59957 60313 61319 863 62415 34 651 63026 64401 95 65624 97 755 902

66416 68182 223 445 70 507 877 96 69143 51 770133 50 173350 685 980 76459 77588 78117 79089 124 894 80717 82502 83985 84864 86097 274 87040 89808 90841 91083 312 92246 93739 973 94019 382 95112 380 434 938 97615 98539 99124 370 621

100317 935 101146 794 870 920 99 102079 611 103397 906 105712 106022 704 107111 332 870 108092 993 109228 90 110957 112516 113169 538 114377 115125 309 950 116141 497 117199 987 118356 539 119597 941 5 120681 761 121070 122425 965 123435 124692 125473 126500 62 127498 128189 559 129043 130266 775 809 131001 574 619 711 944 133548 74 134157 894 136106 553 139010 772 3 140258 142744 143021 144083 859 147234 480 793 148654 768 151829 43 152128 223 153158 230 72 155077 120 573 156320 157299 158236 161904 162563 740 166046 178 419 167241 168464 8 612 807 169095 186265 170448 793 172415 172040 173123 585 175643 173740 178634 180062 850 181538 182135 965 183017 175 211 731 184635 848 185811 186505 187491 189211 67 190444 191543 192729 872 193280

Wygrane po 50 zł.

436 876 919 32 1325 703 2275 336 3005 676 814 4194 609 862 5470 6049 368 495 817 7004 79 666 8242 9232 9507 749 10324 522 34 822 11319 461 725 869 13782 14480 710 1536 966 16054 17360 18036 19015 21126 22191 23193 776 24782 25099 410 26990 28020 62 401 30074 179 817 31307 671 32401 634 33020 34082 320 35326 683 37469 762

38581 39105 244 413 673 40182 363 588 609 13 41718 42183 443 514 43132 84 44445 709 45209 558 46382 830 47837 747 925 48535 686 49290 503 923 50778 51093 885 52173 53200 647 55269 571 675 56174 600 57232 989 58056 288 379 90 467 73 516 60 59876 968 60203 740 845 908 61641 62458 626 701 803 63038 239 784 5 64206 718 873 65071 679 66066 100 50 99 67503 8 704 68388 436 512 69243 454 948 70129 751 71656 838 72190 73010 162 655 823 75086 188 677 76603 847 77463 751 68 78255 96 79334 419 588 80148 81363 82143 839 83005 466 84862 85077 606 76 810 86023 87382 88622 779 90833 91018 52 491 92698 766 93065 216 780 808 94188 95685 734 96785 97036 195 394 529 64 686 98287 667 820 99392

100136 308 897 101029 190 102783 103178 344 104015 92 355 528 845 107180 108218 713 109093 512 679 110111 67 364 703 111018 655 112243 656 113662 87 847 78 69 114120 261 115870 116787 899 117280 562 909 10 118309 119317 56 120566 680 121413 93 681 123526 910 124392 125034 291 641 126032 151 863 127583 128528 129160 234 779 130073 651 765 83 131018 63 464 132366 133292 134149 135218 136014 218 739 137272 357 118184 329 87 743 139774 140156 141766 142958 144433 147247 719 148853 924 149474 966 150906 151082 263 406 152 089 327 154 374 807 155125 669 760 156087 58 157570 721 158438 873 159596 161822 162485 163370 6 629 849 981 164041 70 529 736 62 165144 725 166612 86 167415 96 662 876 169174 496 812 170060 359 839 60 92 171403 812 172547 173324 174442 864 175503 176540 178061 179141 753 181180 295 713 182162 938 183456 711 184602 185507 739 186161 187397 188667 777 840 189917 190615 191294 632 192213 193007 194816

Z Gdyni i Wybrzeża

Gdynia, dnia 25 października 1937 roku.

KALENDARZYK.
Dziś: Darii, Teodozjusza.
Jutro: Ewarysta p. m.
Wschód słońca o godzinie 6,43.
Zachód słońca o godzinie 16,45.

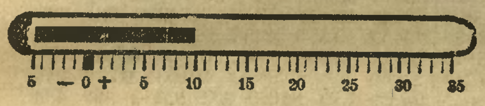
Stan pogody.

Deszcze, lecz ciepło.

Wczoraj panowała w Polsce pogoda na ogół chmurna. Temperatura wynosiła od 1 st. na wschodzie kraju do 12 st. na zachodzie, a 3 st. na Kasprowym Wierchu. Opad za dobę ubiegłą zanotowano tylko na Hali Gąsienicowej (0,3 mm) i przy Morskim Oku (ślad). W Warszawie o godz. 11 było pochmurno i padał drobny deszcz, przy czym zanotowano temperaturę 11,4 st.

Termometr wskazywał dziś rano

POGOTOWIA.

Straż pożarna ☎ 17-08. Pogotowie Ratunkowe, lekarz dyżurny ☎ 12-40. Gł. Kom. Policji ☎ 16-11. Miejskie Zakłady Elektryczne ☎ 29-67.

DYŻUR APTEK.

Codziennie, prócz niedziel i świąt, wszystkie apteki śródmieścia i przedmieść Gdyni są czynne godz. od 8—20. Dyżur w nocy, od godz. 20—8 rano oraz w niedziele i święta mają w bieżącym tygodniu następujące apteki:

Apteka dr. Adama Jurkowskiego, Skwer Kościuszki 22.

Apteka pod Gryfem, ul. Starowiejska 34.
Apteka mgr. Grodzkiego, ul. Morska 155.
Apteka Bałtycka, ul. Śląska 42.
Apteka Nadmorska, ul. Orłowska w Orłowie Morskim.

AUTODOROŻKI.

Skwer Kościuszki ☎ 15-70. Plac Kaszubski ☎ 15-41; ul. Portowa ☎ 25-62; Dworzec kolejowy ☎ 15-40; Orłowo Morskie ☎ 92-04.

TRAGARZE

przy dworcu. ☎ 21-93.

Oddział

Przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" mieści się: Skwer Kościuszki 24 (nad cukiernią Fangrata), tel. 14-60.

REPERTUAR KIN:

BAJKA. Najpiękniejszy dramat miłosny dwojga ludzi p. t. **„Trędowata".** W rolach gł. Barszczewska, Brodniewicz, Stępowski. Nadprogram tygodnik PAT.

Bodega: „Meyerling" i tygodnik.

LIDO. Kapitalna komedia polska **„Pan redaktor szaleje".** W rolach gł. Sielański, Ćwiklińska, Brodzisz, Maria Bogda i Fertner. Bogaty nadprogram.

MORSKIE OKO. Najpiękniejszy film czarujących melodii, sentymentu i humoru pt. **„Pieśniarz Wiednia".** W roli głównej: Otto Wallburg, Szöke Szakall i 11-letni Mircha. Bogaty nadprogram.

Miraż-Orłowo: Komedia polska „Będzie lepiej".

Polonia: Nowoczesna i najlepsza komedia polska pt. „Trójka hultajska".

15-lecie pomorskiej szkoły sztuk pięknych.

Wojewoda pomorski Raczkiewicz, ks. bisk. Okoniewski, gen. Thommée i kurator dr Ryniewicz objęli protektorat nad wystawą jubileuszową 15-lecia **Pomorskiej Szkoły Sztuk Pięknych** Wacława Szczeblewskiego. Komisarz rządu mgr Sokół stoi na czele komitetu honorowego.

Przygotowania do wystawy, która ma by otwarta w ostatnich dniach listopada, są w pełnym toku. Materialnego poparcia, oprócz komisariatu rządu udzieliła w wydatnej mierze, bo po 1000 zł, Komunalna Kasa Oszczędności w Gdyni. Miejmy nadzieję, że piękny przykład p. komisarza rządu i KKO znajdzie szlachetnych naśladowców **w sferach bankowych, kupiectwa** i **przemysłowców oraz wolnych zawodów.**

Zagadnienia transakcyj towarowych w porcie gdyńskim.

Zagadnienie **finansowania transakcyj towarowych** w porcie gdyńskim stanowi od dłuższego czasu przedmiot prac Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni.

Chodzi o to, aby towary, znajdujące się na składach w porcie gdyńskim, nieraz w przeciągu dłuższego okresu czasu, mogły w możliwie szerokich rozmiarach korzystać z **kredytu warrantowego.** Kredyty te nie znalazły jednak większego rozpowszechnienia z powodu małej ilości publicznych **domów składowych** w Polsce w ogóle i w porcie gdyńskim w szczególności, gdyż tutaj zaledwie 20% ogólnej powierzchni składowej ma charakter publicznych domów składowych. Poza tym lista towarów, na które warranty są przyjmowane do dyskonta przez Bank Polski była dotychczas ograniczona i wreszcie opłaty stemplowe na warrantach są za wysokie. W związku z tym stanem rzeczy, Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni wystąpiła do Banku Polskiego z memoriałem o **rozszerzenie listy towarów,** na które udzielane być mogą pożyczki warrantowe. Sprawa ta znalazła najzupełniejsze poparcie ze strony oddziału Banku Polskiego w Gdyni i — jak można się spodziewać, zostanie wkrótce załatwiona **pozytywnie.**

Jednakże nawet pomyślne załatwienie powyższej sprawy nie rozwiąże zagadnienia kredytów towarowych dla portu w stopniu dostatecznym. Znaczna bowiem ilość towarów składowana poza domami składowymi, powinnaby na wzór innych portów korzystać z kredytu na podstawie tzw. **zaświadczeń składowych.** Zaświadczenia te bez większych trudności są finansowane **przez banki gdańskie, niemieckie, a nawet angielskie.** Chodzi obecnie o to, aby również prywatne banki krajowe miały możność udzielania kredytów pod zastaw tych zaświadczeń, znajdując ze swej strony pokrycie w Banku Polskim. W tym celu niezbędnym byłoby ustalenie polskiego wzoru tego dokumentu składowego oraz znalezienie formy, w jakiej Bank Polski mógłby tego rodzaju transakcje finansować, tym bardziej, że statut jego nie przewiduje tego rodzaju dokumentów jako podstawy do redyskonta.

Sprawy te zostały ostatnio rozpatrzone na konferencji w Izbie Przemysłowo-Handlowej z przedstawicielami banków gdyńskich. W wyniku konferencji wyłoniono podkomisję dla określenia prawnego charakteru zaświadczenia składowego i opracowania warunków finansowania tych zaświadczeń.

W razie pozytywnego wyniku tych prac Izby powstałby nowy poważny czynnik dla usprawnienia handlu w porcie gdyńskim.

Radio-szkoła w Gdyni.

Szkoła powszechna Nr 1 w Gdyni jest chyba najbardziej zradiofonizowaną szkołą w Polsce. Zainstalowano w niej radio oraz urządzenie rozgłośnikowe Philipsa, obejmujące 14 głośników na 13 klas z wzmacniaczem o mocy 20 watów, oraz urządzenie elektryczne gramofonowe z adapterem do nadawania płyt, jako też radioodbiornik marki Philipsa 695 A do nadawania audycyj. Instalacja przeprowadzona została w ten sposób, że kierownik szkoły może włączyć lub wyłączyć dowolną ilość głośników, wskutek czego w jednych klasach może się odbywać audycja, w innych zaś nauka. Tak samo może również włączać dowolnie mikrofon i jednocześnie przemawiać do kilku lub więcej klas.

Instalację wykonała firma Wieczffiński z Gdyni (ul. Świętojańska 59), której właścicielem jest inż. Tadeusz Wieczffiński, długoletni pracownik firmy Polskie Zakłady Siemens w Warszawie.

Kuźnia charakterów.

Uroczyste otwarcie ogniska K. S. M.

W dniu 24 bm. odbyło się uroczyste otwarcie zreorganizowanego **Ogniska Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej** w Gdyni. Ognisko mieści się obecnie w bardzo pięknym lokalu, w zacisznej willi położonej w ogrodzie przy **ul. Śląskiej 20.** W dwóch obszernych pokojach znajdują się liczne gry (dar p. radnego Mistata), wspaniałe radio, ofiarowane przez M. Zakł. Elektryczne, bilard, hokej, ping-pong, szachy itd. Po poświęceniu którego dokonał asystent oddziału gdyńskiego ks. Dunajski, druhowie wysłuchali gorącego przemówienia asystenta okręgu ks. Lubińskiego o celu, zadaniach i obowiązkach młodzieży wobec Kościoła i Państwa.

Przedstawiciel Komisariatu Rządu **p. Filar** złożył nowej placówce serdeczne życzenia. Płomienny referat wygłosił prezes okręgu druh **Zbigniew Kowalski** na temat kuźni charakterów, którą powinno się stać ognisko i snując wspomnienia swoje z czasu służby wojskowej, kiedy jako oficer prowadził świetlicę.

Szczególnie krzepiąco i entuzjastycznie przemawiał przedstawiciel druhów gdańskich, który z dumą podnosił, że **placówka w naszym drugim porcie rozwija się doskonale** mimo licznych prześladowań i trudności i liczy imponującą cyfrę **500 druhów ożywionych najgorętszą miłością Ojczyzny** i wiarą w pełnię jedności.

Wiatr halny na „Wichrze".

Zbratanie Strzelców Podhalańskich z Marynarką Wojenną.

W niedzielę, dnia 24 bm. **na ORP Wicher** odbyła się podniosła uroczystość **zbratania Strzelców Podhalańskich z Marynarką Wojenną.** Delegacja Strzelców Podh. **z Nowego Sącza** wręczyła załodze ORP Wicher **odznakę pułkową** wraz z dyplomem, oraz upominek żołnierski w postaci rzeźby wyobrażającej Strzelca Podhalańskiego na tle Tatr i jedlin górskich. Delegacja w składzie 4 oficerów i 4 podoficerów z dowódcą pułku na czele powitana została przy wejściu na pokład ORP Wichra **fanfarami i marszem Marynarki Wojennej,** po czym delegacja złożyła u stóp tablicy ufundowanej ku pamięci pobytu śp. Marszałka Piłsudskiego na ORP Wicher **wiązankę białoczerwonych róż,** przepasaną barwami piechoty. W tym momencie na pokładzie ORP Wicher rozległ się sygnał trąbki: **na baczność** i załoga kontrtorpedowca zamarła w minutowym milczeniu.

Następnie przemawiali dowódca pułku Strzelców oraz **komendant ORP „Wicher",** po czym delegacja zwiedziła okręt. Uroczystość zakończyła się tradycyjną braterską lampką wina.

Wejherowo.

W ostatnich tygodniach mieszkańcy powiatu morskiego i jego stolicy Wejherowa przeżywali chwile podniosłe i wzruszające.

Tydzień szkoły powszechnej zwracał uwagę społeczeństwa na braki i potrzeby naszego szkolnictwa powszechnego. Mizerne twarzyczki, często bardzo licho odzianych dzieciaków, niosących w pochodach wypisane na tabliczkach propagandowe hasła, szarpnąć winny sercami tych, co posiadają więcej niż im potrzeba, by te hasła popierania szkoły ludowej, kształtującej od zarania ciałka i umysły najmłodszego pokolenia, nie poszły na marne. Spieszyć na pomoc tej sprawie winno nietylko samo społeczeństwo, ale cała gospodarka instytucyj państwowych i autonomicznych, powinna być nastawiona nieustannie na rozbudowę szkolnictwa. Należałoby uważać, że daleko pożyteczniej zużyć by można kwotę **150 tysięcy złotych, przeznaczoną na budowę drogi Jastarnia—Jurata,** raczej na wybudowanie i wyposażenie paru szkół w powiecie morskim, bo droga Jastarnia—Jurata, potrzebna chyba **tylko możnym tego świata,** może bezpiecznie poczekać na lepsze chwile!

Po tygodniu szkoły powszechnej nadszedł **„Tydzień Miłosierdzia",** o którego wynikach trudno dziś coś powiedzieć. Przygłuszyły go być może uroczystości **hołdu powiatu morskiego dla armii.** Chwile te, opisane w „Dzienniku Bydgoskim", należące do historii jako wybitny fragment dziejów wybrzeża polskiego, wypadły nad wyraz imponująco, stwierdzając, że wojsko nasze tkwi nietylko w pamięci naszej i obowiązkowości, ale także głęboko w naszych sercach. Społeczeństwo tutejsze wykazało wielki i szczery sentyment dla armii — sentyment stanowiący bezcenną wartość jako siła jednocząca w doli i niedoli cały naród.

W czasie uroczystości w Wejherowie i w wielu innych okolicach Rzeczypospolitej, społeczeństwo polskie dowiodło i dowodzi na każdym kroku, że umie nietylko spełniać swe nad wyraz ciężkie obowiązki natury publicznej, ale poza tymi świadczeniami gdzie może, chętnie spieszy z ofiarą swych sił i mienia, składając je na ołtarzu ojczyzny.

To też należałoby uważać za słuszne, aby gospodarze naszego codziennego życia odpowiednim ustosunkowaniem się do obywateli dali wyraz pewnej rekompensaty za ich wysiłki, przede wszystkim w postaci należytego traktowania, tj. **poszanowania w instytucjach publicznych obywatela i jego sprawy.** Nie możemy bowiem pochwalić się, że wszystkie instytucje odnoszą się do potrzeb mieszkańców naszego powiatu z taką życzliwością i chęcią ułatwienia spełniania nieraz ponad siły obowiązku, jakby się tego spodziewać należało. Nawoływania w tym kierunku czynników najwyższych w państwie idą niestety w próżnię, a obywatel traktowany bywa nadal po macoszemu.

Mamy do zanotowania fakt niegrzecznego postępowania ze stronami książkowego Zarządu Miejskiego **p. Krefta.** Urzędnik ten zapomina widocznie o zasadzie, że „tabakiera jest dla nosa" i że stron, które nie z własnej winy zmuszone są po kilkakroć przybywać w swych sprawach do Zarządu Miejskiego, w arogancki sposób odsyłać pod kościół między przekupki nie wolno!

Z tego miejsca musimy zaapelować do pana burmistrza Bolduana, aby jako były urzędnik wojewódzki, znający formy odnoszenia się do stron, pouczył p. Krefta, że pracując w miejscu publicznym, **dla publiczności i za publiczne pieniądze,** do tej publiczności winien się zwracać uprzejmie frontem, a nie odwrotną stroną.

K.

Premiery kinowe.

„JEJ NAJWIĘKSZY BŁĄD" (kino „Kristal").

Czy człowiek, który zmierza na szczyty sztuki, musi wyrzec się miłości, nie może się wiązać węzłem małżeńskim, lecz muszą mu wystarczyć przelotne miłostki, to problem dotychczas nie rozwiązany. Niektórzy wielcy i genialni pod wpływem miłości załamywali się, inni wzmacniali polot swego twórczego ducha — słowem rozmaite bywały skutki takich związków serc, które chciała skojarzyć miłość. Takich lub tym podobnych rezultatów obawiał się profesor szkoły dramatycznej, w którym po jednym spotkaniu zakochała się uczennica z jego klasy. Jednak miłość zwyciężyła tym razem i uchroniła od załamania się talentów obojga bohaterów, pomimo jej największego błędu, tłumacząc sobie ten błąd każde na swój sposób. Wszystko zresztą skończyło się dobrze. Problem ten wzięto za temat, a główne postacie w filmie powierzono znakomitemu artyście Rudolfowi Forsterowi i naszej sympatycznej znajomej Pauli Wessely. Dobrali się i zagrali swe role koncertowo. Zwłaszcza Wessely swym głębokim ujęciem postaci niedoświadczonego dziewczęcia, dążącego do kariery scenicznej, wzniosła się kunsztem aktorskim ponad poziom zwykłej gry, przypominając bohaterkę z „Epizodu". Reżyseria poradziła sobie z treścią i akcją „Jej największego błędu" bardzo zręcznie. Scena w lokalu rozrywkowym przy dźwiękach muzyki cygańskiej jest bodaj jedną z najładniejszych. Całość działa i wywiera na widowni silne wrażenie. Nadprogram widoki z polskiego Podola i tygodnik.

„TRAFALGAR" (kino „Marysieńka").

Historyczny film „Trafalgar" (Lloyds of London) jest próbą odtworzenia jednego z przełomowych rozdziałów w dziejach Anglii walki Napoleona z dumnym Albionem. Centralną figurą w tej walce jest bohaterski admirał angielski Nelson, którego zwycięstwo pod Trafalgarem przynosi Anglii dominujące stanowisko na morzach i uwalnia na zawsze od grożącego jej niebezpieczeństwa ze strony Francji napoleońskiej. Film przedstawia kolejno młodość admirała Nelsona i jego przyjaciela Blake'a. Tło historyczne filmu podmalowane jest bardzo szeroko; doskonale zwłaszcza odtworzony jest ówczesny Londyn, jego nastroje i znaczenie Lloydu w życiu handlowym Anglii. Fabuła miłosna odgrywa rolę drugorzędną, ale jest interesująco przeprowadzona. Główne role w tym solidnie przez Henry Kinga wyreżyserowanym filmie odtwarzają z polotem i rozmachem Tyrone Power (nowy amant amerykański), Fredie Bartholomew, Madeleine Caroll i sir Guy Standing.

—::—

Uroczystości poświęcenia nowej fabryki Philipsa.

We wtorek odbyła się w Warszawie uroczystość poświęcenia nowej fabryki odbiorników radiowych Polskich Zakładów Philipsa (ul. Karolkowa 36).

Na uroczystość tę przybyli wicepremier inż. E. Kwiatkowski, min. A. Roman, podsekretarze stanu J. Szembek, M. Sokołowski, dr A. Rose, J. E. ks. biskup dr Gall, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych.

Aktupoświęcenia nowej fabryki dokonał J. E. ks. biskup dr Gall, który wygłosił krótkie przemówienie. Następnie prezes koncernu dr Antoni Philips wygłosił przemówienie, charakteryzując rozwój polskich zakładów Philipsa, które zostały założone w Polsce w r. 1921. Nowozbudowana fabryka radiowa, która została poświęcona, zdolna jest wyprodukować rocznie 100.000 do 120.000 sztuk odbiorników. Zatrudnia zaś 2000 robotników i personelu technicznego, w tym 99,4 proc. Polaków.

Również i surowiec używany do produkcji, jest przeważnie polski, a jedynie te rzeczy, których w kraju nie ma (15 proc. ogółem) są sprowadzane z zagranicy.

Na zakończenie goście zwiedzili szczegółowo urządzenie nowej fabryki.

Co zobaczymy na ogólnopolskiej wystawie radiowej w Bydgoszczy.

(jk) Celem zapoznania prasy z całokształtem przygotowań do ogólnopolskiej wystawy radiowej w Bydgoszczy, Zarząd Miejski zaprosił ub. sobotę przedstawicieli prasy na specjalną konferencję.

O godz. 11 zagaił konferencję w ratuszu p. **wiceprezydent Śpikowski,** po czym przedstawiciele prasy udali się autobusami na zwiedzenie m. Bydgoszczy. M. in. zwiedzono Sokolnię — teren bliskiej wystawy radiowej.

W Sokolni przygotowania do wystawy są w pełnym toku. Cały budynek kompletnie przebudowano wewnątrz, celem przystosowania go do potrzeb wystawców.

Wystawa podzielona będzie na działy: **Polskiego Radia** (studio, referat zakłóceń, wydział prasy i propagandy, rozgłośnia pomorska), **dział naukowo-pedagogiczny, elektrotechniczny, ogólny i radiowy** (firmy radiowe). Udział wystawców jest liczny.

Na wystawie urządzony będzie ponadto dział **krótkofalowców,** nagrywanie **płyt** z dowolnymi tekstami, specjalny urząd pocztowy, dwie restauracje i kawiarnia oraz szereg innych atrakcyj. Strona dekoracyjna wystawy będzie wzorowa.

Szereg dalszych szczegółów wystawy, omówionych na konferencji, przedstawimy w nast. numerach.

Tabela loterii

3-ci dzień ciągnienia 1-ej klasy 40-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

5.000 zł.: 37156
2.000 zł.: 25264 25787
1.000 zł.: 6923 52578 49046 113124 131156 187129 189069
500 zł.: 14189 82867 83260 141443 159983
400 zł.: 32981 49997 73280 95258 105082 161896 118570
Po 200 zł.: 39528 68306 79112 80772 88616 106066 109059 112530 173360 177604 179380
Po 150 zł.: 7974 8067 24713 24995 44155 44326 46463 48639 51933 58115 73137 78127 81148 86438 92565 93874 96564 96950 99714 109256 110349 117939 134354 137249 156699 158726 158160 159637 163972 161433 166746 188364 194886

Wygrane po 100 zł.

830 1091 132 825 2024 3078 226
703 803 4044 94 442 773 5294 722
7040 92 335 77 985 8153 82 578 643
10000 248 336 420 500 633 11342 670
742 12244 13042 791 915 14455
15190 790 91 16588 822 17901 97
18066 242 840 19591 654 62 728
20254 96 422 21886 22950 23308
917 24328 739 833 25523 641 75 26370
561 27203 341 652 28598 943 29717
30999 31336 818 32444 853 33560
687 988 34176 456 758 35053 852
36512 37102 259 784
38022 522 905 39567 40053 468
531 41349 516 62 42265 43010 488
44484 756 45357 655 46157 652
753 62 47026 218 760 48719 49014
161 50095 188 815 900 51067 227
52078 285 390 427 737 869 53071
227 539 634 29 44 54149 571 832
55012 940 56606 57218 712 28 75
815 980 58271 613 898 59107 319
60656 61251 323 989 62148 63018
232 48 49 88 547 894 64006 85 735
947 65691 822 49 81 67069 938 39
68956 69574 789 70277 603 17 80
71265 66 453 742 72936 73438 84
931 47003 520 75209 62.
76576 77166 47 839 88 78113 49
77 665 716 79022 66 201 80216 431
669 526 81329 586 691 82985 510
40 616 83320 923 84276 318 85621
867 86338 70 87769 88088 145 687
729 89216 484 90498 620 822 91041
192 272 316 709 932 92692 891 962
93067 315 553 967 93162 510 57
780 853 95054 233 833 54 947
96297 395 744 97843 910 98361 646
99021 820 101276 102219 447 502
719 103130 416 577 769 104394
75 105434 48 107695 108388 413 556
109851 110835 976 111258 553
112095 228 578 612 113514 874
114016 572 817 115085 116470 823
117049 98 118962 119017 78 104 301 45
669 120297 743 67 121773 122079 162
465 123276 124409 694 911 125031
531 126367 441 602 127282 685 952
128960 129105 453 605 782 130020
759 131114 715 77 132665 133188
134431 867 76 135157 510 73 91 631
906 136524 811 137309 544 915 138327
84 139486 140184 141692 142002
143496 144245 969 145070 219 509
147737 878 148020 893 948 149199
292 315 772 816 150367 151587
152108 482 595 741 889 153180 413
154569 687 92 972 155477 156578 801
157204 376 158160 159264 503 18 639
822 161082 162909 163083 670 165307
820 80 900 166343 886 167579 833
168062 169457 564 645 898 170544
171791 172384 418 674 173139 334 910
174101 265 493 175261 473 76664 957
177554 82 178236 98 336 597 801 179147
180109 19 98 404 15 181095 489 182810
183949 184756 85131 523 186240 401
187289 748 188132 262 366 57 019
189269 487 825 190083 191365 414 914
192136 193173 237 424 58 524 623
194246

Wygrane po 50 zł.

36 1129 632 47 747 801 959 2012
152 395 592 94 675 744 992 95 3634
4031 257 473 667 872 5497 5899 951
6075 120 429 96 7050 388 8211 13
560 750 865 9674 705 841 917
10042 179 432 573 786 11016 23
421 591 916 12091 241 364 663 831
982 13089 716 900 4 14170 391 510
828 60 15290 425 576 700 16204 733
17303 521 39 691 954 18020 142 536
660 711 19050 19 120 29 384 559 89
666 776 827
20027 52 97 864 957 21415 535 701
22239 523 737 49 24130 257 413 507
79 98 25085 120 250 26560 860 27034
227 312 52 933 28232 58 344 510 848
992 29383 643 74 819
30350 824 31131 528 918 32320 430
80 720 47 33012 123 65 365 730 34041
43 114 65 97 97 35297 36345 451
37484 780
38482 647 84 88 209 437 896
40016 103 605 762 41017 247 56
704 42014 216 486 658 42293 715
44928 45085 366 444 619 850
46071 146 60 203 690 949 47113
54 555 750 974 48368 451 532 626
725 971 49267 87 360 804 973
50007 300 60 78 535 51014 248 610
740 52361 865 53025 98 175 436
511 683 54016 222 407 81 729 841
55588 775 806 907 56293 726 825
95 57015 237 461 70 755 972
58135 203 69 365 459 520 842
50197 618 888 60 210 237 326 981
61022 102 866 60 93 62055 41 84
222 351 410 707 991 92 63630 96
64233 494 594 724 65001 619 711
811 66457 771 67098 347 49 833
70 68277 82 69093 241 42 548 847
70697 745 71101 280 345 548 638
779 98 999 72238 612 792 915
73525 74086 328 426 837 75088
78132 544 708 27 901 79168 237
514 624 883 80139 204 418 87 569
617 81313 92 816 82029 580 87 975
83312 417 603 582 780 84061 284
92 498 94 85027 133 934 85411 717
66 827 86068 141 59 98 238 546 57
84 643 87307 23 440 772 860 88105
85 487 658 82 89021 46 80 100 102
479 541 91 90018 151 306 469 92
92205 682 93307 418 771 94404 630
820 95181 254 366 94 427 505 660
9 920 96092 97307 39 941 985
559 99210 72 339 590 641 66 777
[illegible]
741 61 102171 264 972 103889
101 357 104061 150 772 105141 497
106121 43 7 296 486 107125 396
465 97 782 864 108098 234 847
109111 297 388 95 527 110269 304
668 706 941 111108 36 432 112034
145 546 719 821 113464 842 973
114424 65 688 872 950 115161 501
739 116132 578 804 37 117181 545
643 118102 630 963 119120 321 412
18 791 831 120233 76 413 121266 521
40 702 15 884 122421 645 123087 241
65 497 705 31 39 63 83 871 92 124210
456 655 86 804 41 48 971 125035 463
847 126100 375 127212 704 65 945
128050 85 110 318 47 486 889 915 63
129061 473 571 719 130076 95 722
839 131181 132823 133500 40 785 87
134134 923 135630 847 136734 878
80 137084 646 757 99 138023 207 414
69 677 139313 914 140890 141311 415
685 844 142125 556 923 144491 972
145039 254 329 885 146347 419 619
147399 149691 898 150082 208 364
89 501 787 151413 756 929
152053 5 576 80 679 90 708 815
153514 670 154380 418 585 716 155001
668 805 8 970 156103 407 823 157975
158020 139 478 706 159114 297 477 537
42 898 160668 162124 202 764 163123
164133 288 383 427 597 640 735 165039
769 166349 409 954 167160 682 742 887
995 168048 54 792 805 169235 457
170730 171076 288 545 82 857 76
172401 873 930 173285 423 553 174015
661 835 915 177429 54 548 56 178542
748 910 179066 89 364 581 99 966 81
180327 493 525 605 181245 587 183338
636 56 77 708 848 184545 83 673 938
185058 222 6 324 448 829 71 186155
187802 188509 622 747 186637
190113 377 927 191858 192021 955
194098 418 561 696 877 994

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 184709.
Zł. 10.000: 11913 122728.
Zł. 5.000: 115149
Zł. 1.000: 9962 108016 118166 154662
Zł. 500: 12469 53289 84409 95502 98430 130792
Zł. 400: 43642 67119 94970 129921 180401
Zł. 200: 56968 60213 64680 76255 148819 164781 170317 181134
Zł. 150: 14402 20016 23379 25620 38739 39121 49222 52071 53022 53181 62347 68146 72465 89396 95292 98465 102799 119095 119649 123295 136494 150749 156388 166651 170505 177063 188722 193708

Wygrane po 100 zł.

743 1602 2255 3171 232 5558 6235
958 7391 9706 10001 200 476 11138
936 12620 959 13470 736 14700 15705
17335 51 18530 18892 21688 22081
[illegible] 933
[illegible] 905
33612 35217 839 36370 37488 621
41319 44916 45258 46904 47837 48002
678 49181 50150 595 51862 53060 510
567 54304 60 56478 57078 58119
[illegible]
[illegible] 527
[illegible] 68460
[illegible] 926
[illegible] 927
[illegible] 640
[illegible] 89017
64926 95126 636 811 92708 958 93760
[illegible]
100305 821 101051 973 102629
106388 108094 109339 111569 113403
31 116596 776 117896 118143 120406
121059 899 122475 123725 953 125645
126265 127540 707 128234 593 130168
466 132135 858 133027 134921 135045
433 753 136870 139018 150 890 140147
397 142112 404 143396 788 144732
145984 146439 148370 149471 549
601 28 762
152264 846 95 155586 159826 160926
161298 315 162184 163407 602 991
165374 166388 167201 21 796 169196
190780 569 171504 173180 522 175167
90 342 540 173709 178776 832 180072
474 600 880 975 181736 183476 184720
186325 773 188135 190827 192980
193146 194060 792 866

Wygrane po 50 zł.

1286 372 2132 3653 4076 5172 241
6461 843 7187 731 978 8144 725 995
10532 11237 664 727 12191 13674 14602
606 15085 346 708 16301 639 80 827
19298 20548 719 87 21175 735 22425
543 23490 970 25416 852 26487 27458
631 28005 281 795 29727 30068 174
598 941 32537 93 34198 233 421 853
36505 604 707 37141 984 38538 648
39118 940 40036 78 338 86 600 49
830 41697 702 42298 43136 415 44027
70 214 45820 46327 681 47640 48238
352 73 564 771 834 49371
52134 70 53136 399 54421 984 55400
913 56081 57513 602 58674 845 55
69327 680 886 60158 61390 501 919
34 62268 63146 726 64291 571 65152
443 669 66395 741 825 67614 801
68568 70174 71449 72002 99 322 882
73187 625 74516 75091 280 729 76462
626 77085 222 505 78954 79305 593
80572 81000 82154 86417 560 719
837 73 87125 89159 90134 591 91855
94013 95147 496 96029 40 263 97051
383 665 98743 99070 415 851
101291 440 710 35 103611 20 37
791 104579 777 105230 670 921 106132
417 874 107251 502 49 636 42 109350
740 110455 111180 286 112061 475
114877 115463 78 116868 117392 407
21 714 118508 657 119426 58 695
729 83 120019 396 597 719 70 121302
816 122125 123180 124496 681 125128
391 524 126503 128710 129272 385
518 130212 921 132697 133160 67
134503 136020 670 137539 926 139696
140278 936 142615 143365 68 145685
94 146590 631 147230 81 798 945
148820 68 149244 335
150138 971 151200 949
153839 154058 147 711 1553247 833
156035 415 811 158607 159775 160901
161294 703 818 162361 163682 165009
773 166115 258 378 485 167080 716
168202 990 169232 475 171952 172895
173341 174232 764 175131 354 176277
694 177719 178046 407 179300 593
861 395 809 181321 682 970 183157
797 184968 186190 377 187563 188484
569 878 923 189243 190338 554 633
8 191332 496 193215 777 194653 928
PO 100ZŁ.

IV ciągnienie

Wygrane po 100 zł.

317 1183 229 84 408 698 2432 532
4890 5072 792 6209 783 7239 8454
10675 11546 12099 531 14849 15412
528 48 731 17288 765 98 18684 19752
22888 23467 24167 75 292 818 25156
905 26119 27955 28113 909 29917
30475 31513 787 32213 764 34425
35096 146 515 36225 91 789
38418 39780 41435 996 43105 44295
45191 892 45266 380 47766 49947
50538 719 51374 593 52465 53553 637
55746 56151 580 824 57045 212 58030
794 59657 60513 61319 863 62415 34
651 63026 64401 95 65624 97 755 902
66416 68182 223 445 70 507 877 96
69143 51 770133 50 173350 685 980
76459 77588 78117 79089 124 894
80717 82502 83985 84864 86097 274
87040 89808 90841 91083 312 92246
93739 973 94019 382 95112 380 434
938 97615 98539 99124 370 621
100317 935 101146 794 870 920 99
102079 611 103397 906 105712 106022
704 107111 332 870 108092 993 109228
90 110957 112516 113169 538 114377
115125 309 950 116141 497 117199
987 118356 539 119597 941 5 120681
761 121070 122425 965 123435 124692
125473 126500 62 127498 128189 559
129043 130266 775 809 131001 574 619
711 944 133548 74 134157 894 136106
553 139010 772 3 140258 142744
143021 144083 859 147234 480 793
148654 768 151829 43 152128 223
153158 230 72 155077 120 573 156320
157299 158236 161904 162563 740
166046 178 419 167241 168464 8 612
807 169095 186265 170448 793 172415
172040 173123 585 175643 173740
178634 180062 850 181538 182135 965
183017 175 211 731 184635 848 185811
186505 187491 189211 67 190444
191543 192729 872 193280

Wygrane po 50 zł.

436 876 919 32 1325 703 2275 336
3005 676 814 4194 609 862 5470 6049
368 495 817 7004 79 666 8242 9232
9507 749 10324 522 34 822 11319 461
725 869 13782 14480 710 1536 966
16054 17360 18036 19015 21126 22191
23193 776 24782 25099 410 26990
28020 62 401 30074 179 817 31307 671
32401 634 33020 34082 320 35326 683
37469 762
38581 39105 244 413 673 40182 363
588 609 13 41718 42183 443 514 43132
84 44445 709 45209 558 46382 830
47837 747 925 48535 686 49290 503
923 50778 51093 885 52173 53200 647
55269 571 675 56174 600 57232 989
58056 288 379 90 467 73 516 60 59876
968 60203 740 845 908 61641 62458
626 701 803 63038 239 784 5 64206
718 873 65071 679 66066 100 50 99
67503 8 704 68388 436 512 69243 454
948 70129 751 71656 838 72190 73010
162 655 823 75086 188 677 76603 847
77463 751 68 78255 96 79334 419 588
80148 81363 82143 839 83095 466 84862
85077 606 76 810 86023 87382 88622
779 90833 91018 52 491 92698 766
93065 216 780 808 94188 95685 734
96785 97036 195 394 529 64 686 98287
667 820 99392
100136 308 897 101029 190 102783
103178 344 104015 92 355 528 845
107180 108218 713 109093 512 679
110111 67 364 703 111018 655 112243
656 113662 87 847 78 69 114120 261
115870 116787 899 117280 562 909 10
118309 119317 56 120566 680 121413
93 681 123526 910 124392 125034
291 641 126032 151 863 127583 128528
129160 234 779 130073 651 765 83
131018 63 464 132366 133292 134149
135218 136014 218 739 137272 357
118184 329 87 743 139774 140156
141766 142958 144433 147247 719
148853 924 149474 966 150906 151082
263 406 152 089 327 154 374 807
155125 669 760 156087 58 157570 721
158438 873 159596 161822 162485
163370 6 629 849 981 164041 70 529
736 62 165144 725 166612 86 167415
96 662 876 169174 496 812 170060
359 839 60 92 171403 812 172547
173324 174442 864 175503 176540
178061 179141 753 181180 295 713
182162 938 183456 711 184602 185507
739 186161 187397 188667 777 840
189917 190615 191294 632 192213
193007 194816

PROGRAMY RADIOWE.

Wtorek.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6,15: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" **6,20:** Gimnastyka. **6,40:** Muzyka (płyty). **7,00:** Dziennik poranny. **7,15:** Muzyka (płyty). **8,00:** Audycja dla szkół. **11,15:** Audycja dla szkół: „O Jakubku — Brudolubku" — słuchowisko dla dzieci młodszych. **11,40:** A. Luigini: Muzyka baletowa (płyty). **11,57:** Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. **12,03:** Audycja południowa. 1. Muzyka (płyty), 2. dziennik południowy. 3. „Tadeusz Kościuszko" — audycja słuchowiskowa. **15,30:** Wiadomości gospodarcze. **15,45:** Przy kominku: „Gdy na dworze wicher wieje" — audycja dla dzieci starszych (z Poznania). **16,05:** Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. **16,15:** Koncert orkiestry mandolinistów „Kaskada" pod dyr. D. Dobkiewicza (z Wilna). **16,50:** Pogadanka aktualna. **17,00:** Z Tarvisio do Rzymu — reportaż R. Zrębowicza. **17,15:** Utwory fortepianowe i pieśni w wyk. Flory Czarnockiej (fortepian) i Teodory Beckiej-Frankiewiczowej (śpiew). **17,50:** Hipopotam — pogadanka. **18,00:** Wiadomości sportowe. **18,10:** Skrzynka techniczna — red. W. Frenkiel. **18,25:** Muzyka (płyty). **18,30:** Program na jutro. **18,35:** Audycja dla wsi. **19,00:** „Nieśmiertelne książki" (wieczór II): „Herodot". **19,30:** Audycja konkursowa. Przed mikrofonem wystąpią artystki sceny polskiej: Mieczysława Ćwiklińska, Irena Eichlerówna, Karolina Lubieńska. **19,50:** Pogadanka aktualna. **20,00:** Koncert rozrywkowy w wyk. orkiestry marynarki wojennej w Gdyni pod dyr. kpt. A. Dulina (przez Toruń). **20,45:** Dziennik wieczorny. **20,55:** Pogadanka aktualna. **21,00:** Koncert symfoniczny w wyk. orkiestry m. Poznania pod dyr. Z. Latoszewskiego (z Poznania). **22,00:** Muzyka taneczna.

PROGRAM LOKALNY.

TORUŃ. 11,40: Dawna muzyka francuska (płyty). **13,00:** „Pokłosie akcji zalesienia nieużytków" — pog. roln. **13,10:** „Dla każdego coś ładnego" (płyty). W przerwie o godz. **14,00** wiadomości z Pomorza i parę informacyj. **18,10:** Program na jutro. **18,15:** Pieśni w wyk. Marii Jędryczkówny. Akomp. Jadwiga Wojciechowska. **18,35:** Skrzynka techniczna. **18,45:** „Higiena niemowlęcia" — pogad. **18,55:** Wiadomości sportowe z Pomorza. **23,00:** Tańce i piosenki (płyty).

Miejskie Konserwatorium Muzyczne

obchodziło 10-lecie swego istnienia.

Miejskie Konserwatorium Muzyczne w Bydgoszczy obchodziło w niedzielę 24 bm. uroczystość 10-lecia swego istnienia i zasłużonej działalności. Dowodem uznania, jakim się bydgoska uczelnia muzyczna powszechnie cieszy, były liczne i gorące życzenia oraz udział wybitnych gości w obchodzie.

Rano o godz. 8 odprawił ks. kan. Schulz w kościele farnym **mszę św.** na intencję konserwatorium. Śpiewał chór męski „Echo" pod dyrekcją mgr. A. Röslera.

W salce konserwatorium odbyło się następnie **zebranie uroczyste Bratniej Pomocy Uczniów M. K. M.** Przewodniczył zebraniu nestor bydgoskich miłośników muzyki p. Ludwik Kiwerski, w prezydium zasiedli pp. prezydentowa Barciszewska, starościna Suska, naczelnik wydziału w ministerstwie oświaty dr Lidzki-Śledziński, wiceprezes Rady Art.-Kult. mjr Południowski, prezes „Echa" dr Kosiński, dyr Państw. Kons. Muz. w Poznaniu prof. Jahnke, dyr. Jahnkowa, red. Kuminek. Poza tym zebrali się dawni i obecni profesorowie konserwatorium, absolwenci i uczniowie, a tkże liczni goście, również zamiejscowi. Referat o społecznych o obowiązkach nauczyciela muzyki wygłosił prezes Bratniej Pomocy **p. Dąbrowski.** P. nacz. Lidzki-Śledziński w swym przemówieniu stwierdził, że pracę konserwatorium bydgoskiego cechuje **uczciwość i zapał.** Delegacja uczniów wręczyła zasłużonej dyrektorce konserwatorium **p. Irenie Jahnkowej upominek,** a zakończył zebranie pięknym przemówieniem p. Kiwerski.

Wieczorem odbył się w wypełnionej auli gimnazjum Kopernika **koncert,** w którym wzięli udział wszyscy profesorowie konserwatorium. Koncert poprzedził słowem wstępnym p. prof. Edmund Rösler.

Miejskiemu Konserwatorium Muzycznemu, którego praca nad ugruntowaniem kultury muzycznej na Pomorzu znajduje coraz powszechniejsze uznanie, składa również życzenia dalszego rozwoju redakcja „Dziennika Bydgoskiego".

Tragiczny wypadek rowerzystki.

W niezwykłych i wprost nieprawdopodobnych okolicznościach stracił swą córkę kolejarz Waluszewski z Solca Kujawskiego. Córka jego 14-letnia uczennica Helena jadąc rowerem na szosie, wskutek nieuwagi wpadła rowerem na drzewo przydrożne, przy czym tak silnie uderzyła głową o drzewo, że momentalnie straciła przytomność i upadła na ziemię. Po chwili jednak odzyskała znowu przytomność i ruszyła w dalszą drogę do domu.

Będąc w domu skarżyła się rodzicom na dotkliwy ból głowy i położyła się do łóżka. Jak wielkie było przerażenie rodziców, gdy po pewnym czasie zauważyli córkę leżącą jak gdyby bez życia. Przywołano lekarza i zawezwano karetkę Pogotowia Ratunkowego z Bydgoszczy, która przewiozła nieszczęśliwą dziewczynę do Szpitala Powiatowego na Bielawkach.

Niestety skutki uderzenia głową o drzewo były straszne. Dziewczyna nie odzyskawszy przytomności zmarła po pięciu godzinach w sobotę o godz. 8 wieczorem wskutek silnego wstrząsu mózgu i wylewu krwi do mózgu. Rozpacz rodziców po śmierci córki jest bezgraniczna.

Przeniesienie z Torunia do Bydgoszczy

składu fabrycznego „Stomil"

Doskonałe położenie Bydgoszczy jak i inne walory, a zwłaszcza fakt, że Bydgoszcz jest faktyczną stolicą gospodarczą Pomorza i jako taka stanowi centrum handlowe i przemysłowe, zadecydowały o tym, że w ostatnich miesiącach najpoważniejsze hurtownie i składy fabryczne przenoszą swą siedzibę z Torunia do Bydgoszczy. Ostatnio również największa i znana z swych doskonałych opon i dętek samochodowych, motocyklowych i rowerowych, firma „Stomil" przeniosła swój skład fabryczny na rejon pomorski dla wygody odbiorców, z Torunia do Bydgoszczy. Równocześnie generalny przedstawiciel firmy „Stomil" p. **T. Dandelski** przeniósł swe biura do Bydgoszczy, które mieszczą się w nowowybudowanym domu p. Kabata **przy ul. Dworcowej 9.** Dalsza koncentracja wielkich hurtowni w Bydgoszczy jest najwymowniejszym dowodem, że Bydgoszcz jest faktyczną stolicą Pomorza.

Kat. Stow. Kobiet „Jutrzenka". Zebranie starszych pań we wtorek 26 bm. o godz. 17. Zebranie zarządu o godz. 18 w salce przy kościele św. Trójcy.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

POLECENIA

Na zimę (4227
piece i fury
po niskich cenach poleca
B. Kaczmarek
ulica Podwale 18
telef. 23-71.

TAPETY
wielki wybór. Bydgoski Dom Tapet, Jezuicka 16.
12388

SPRZEDAŻE

Sklep
sprzętów kuchennych dobrze zaprowadzony w centrum miasta na Pomorzu, korzystnie sprzedam. Of. Dziennik Bydgoski „Pomorze". (21210

Domek
z ogrodem sprzedam lub wydzierżawię tanio. Zakopiańska 11, Jary. (21209

Żwir
betonowy oddam. Józefa Brandta 16. (21229

Kocioł
maszynę parową z kondenzacją 60 K. M. sprzedam, cena 3500 zł. Zgłoszenie Dziennik Bydgoski pod „Kocioł". 21233

Okien (21144
6 dużych oszklonych 30.— złotych. Gdańska 86—2.

Repertuar kin bydgoskich:

KRISTAL: „Jej największy błąd", Paula Wessely i Rudolf Forster, oraz nadprogram.
MARYSIEŃKA: „Trafalgar", i nadprogram.
APOLLO: „Na bezdrożach", kolor. „Swawolne figle", komedia p.t. „Dom czarów" nowy tygodnik i kronika Pata.
KAPITOL: „Krzyżowcy" i nagprogram.
BAŁTYK: „Upiór na sprzedaż" i „Przedmieście".

Mleko
świeże w butelkach z dostawą do domu i **ziemniaki** jadalne dostarcza na zamówienie Maj. Myślęcinek, tel. 31-80. (21230

KUPNA

Tokarnie
rewolwerówki, frezarki, szepingi, prasy wszelkiego rodzaju, maszyny do opakowań blaszanych, nożyce, poszukiwane do kupna za gotówkę. Oferty „Energia" Międzynarodowe Biuro Ogłoszeń, Warszawa, Wierzbowa 11. (21035

Samochód
osobowy, limuzynę tylko w najlepszym stanie kupię natychmiast. Oferty z opisem i ceną pod „Okazja" Dziennik Bydgoski Inowrocław. 21160

Fiat 508 (21232
w dobrym stanie kupię. Oferty pod „Gotówka".

NAUKA

Muzyki
fortepianowej udziela dyplomowana nauczycielka. Gdańska 51—3. (12738

Bezpłatnie (12736
uczę pisania maszynie, stenografii polskiej, kreśleń technicznych. Wiadomość filia Dziennika.

POSADY WOLNE

Poważne
przedsiębiorstwo techniczno-handlowe poszukuje młodych, ruchliwych dobrze zaprowadzonych przedstawicieli na miasta Bydgoszcz, Toruń, Grudziądz, Gdynia, Ostrów. Zgłoszenia z podaniem referencji pod „42,491" do „Par", Poznań. (21151

Mechanik
precyzyjny do maszyn biurowych może złożyć ofertę z odpisami świadectw do administracji Dziennika Bydgoskiego pod „O. O. 30". (21221

Bufetową (21231
i przychodnią przyjmę. Podwale 14, restauracja.

Potrzebna
służąca samodzielna. Gimnazjalna 4—1. (12753

Młodszy
pomocnik krawiecki potrzebny zaraz, praca stała. Krzywdziński Br., Unisław, pow. Chełmno. 21211

Dzielny
krawiec na duże sztuki może się zgłosić. Stroma 1—4. 21235

Ekspedient (12741
dorywczo potrzebny. Stanisław Ziętak, Bielskie Sukna, Dworcowa 9, I p.

Młodszy
pomocnik krawiecki potrzebny. Malborska 13 21225

19718

Biuralistka
od zaraz potrzebna. Berendt, cukiernia i restauracja, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 6. (21222

Młodszy
pomocnik krawiecki potrzebny. Adres wskaże filia Dziennika. 12749

Pomocnik 21226
ogrodniczy młodszy potrzebny. Koronowska 51.

Fryzjerka 21227
potrzebna. Niedźwiedzia 7.

Fryzjerka
manikurzystka, możliwie z wodną ondulacją do pierwszorzędnego zakładu potrzebna. R. Formanowski, Bydgoszcz, Mostowa nr 12. (12742

Potrzebny (21219
starszy cukiernik zaraz. Piotr Ipczyński, Koronowo.

Potrzebna zdolna i doświadczona
starsza ekspedientka
która o ile możności praktykowała w farbiarni i pralni chemicznej. Zgłoszenia z dołączeniem życiorysu i odpisami świadectw przyjmuje:
Farbiarnia Parowa i Pralnia Chemiczna
„BARWA" 21237
wł. S. Kałamajski — **Toruń, ul. Szeroka 21.**

Krawiecki 12756
pomocnik potrzebny na stałe na cywilną i wojskową pracę. Gdańska 44.

Biurowa 12752
doświadczona potrzebna. Filia „Doświadczona".

Panienka
do obsługi gości potrzebna. Kaw. Ziemiańska, Pomorska 5. 12764

POSADY POSZUKUJĄ

Młynarz
dobry fachowiec, długoletnia praktyka, 30 letni, żonaty, obecnie na posadzie, może stawić kaucję. poszukuje posady nadmłynarza zaraz lub później. Zgłoszenia Dziennik Bydgoski „Nadmłynarz". (21212

Dziewczyna (21228
cośkolwiek gotowaniem szuka posady. Adres Dziennik.

DZIERŻAWY

Składnice
każdej wielkości dla wszelkich towarów, kabiny dla mebli, biura, warsztaty, garaże, piwnice, stajnie, wydzierżawi spedytor Wodtke. Gdańska 76 telefon 30-15. (18637

Koksownik
do wynajęcia. „Mechanik" Nakielska 43a, Telefon 33-12. (20977

Kopalnia
złota. Skład na bławaty w mieście blisko Bydgoszczy korzystnie do wynajęcia. Of. pod „Bławaty 100" do filii. 12758

MIESZKANIA SZUKA

3—4
pokoje wygody, nowy dom, elktr. ogrzewanie etażowe, wysoki parter, I—II ptr. okolica Ossolińskich. Zgłoszenia filia „Oficer". (12739

1—2
pokojowe, wygody, okolicy dworca, wpłata rok z góry. Oferty „Wojskowy" filia. 12761

POKOJE WOLNE

Pokój
umeblowany, niekrępujący. Filia Dziennika Bydgoskiego „Tani". (12649

Ciepły
pokój wynajmę. Nowy Rynek 6—12. (21055

Pokój
umeblowany do wynajęcia w gdańskim lesie, ul. Jodłowa 8—1. (12746

POKOJU POSZUKUJĄ

Poszukuję
pokój próżny na pracownię krawiecką. Adres Dziennik. 12740

POŻYCZKI

Poszukuję (21213
na budynek miejski (na Pomorzu), wartość 30 tys. zł na I hipotekę zł 3.400, za dobrym, pewnym oprocentowaniem. Łaskawe zgłosz. pod „3.400" Dzien. Bydg.

MATRYMONJALNE

Runo—Gdynia (20507
Świętojańska 77. Kojarzy małżeństwa, poleca się rodzicom, osobom samodzielnym sfer ziemiańskich, kupieckich, przemysłowych, 15 letnia praktyka. Rękojmia solidności.

RÓŻNE

Poważne
przedsiębiorstwo na prowincji poszukuje spólnika z kapitałem od 5—10.000 złotych. Oferty do Dzien. Bydgoskiego pod "F. P." (21073

Poszukuje
spólnika (czki) do intratnego interesu z kapitałem cztery do pięć tysięcy, udział w pracy, fachowość niekonieczna. Zgłoszenia do filii Dziennika Bydgoskiego pod „J. H." 12757

Szczury
myszy tępi skutecznie bakteriami „Scillaina" Jagiellońska 2/19. 19908

KOBIETY W CYRKU.

— A ile płacisz swojej krawcowej?

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20 % zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50 % drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za wiadomości z Gdyni i wybrzeża odpowiedzialna: Zofia Żelska-Mrozowicka w Gdyni; za kronikę toruńską: Roman Kobierski w Toruniu; za wszystkie inne działy: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy.